УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ
У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

др Дарко Димитровски ▪ Родољуб Џамић
Ирена Челић ▪ Маријана Сеочанац ▪ Милица Поповић

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА (1999-2019) ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ – ОД ИДЕЈЕ ДО ОСТВАРЕЊА

Врњачка Бања ▪ 2019

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ
У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

др Дарко Димитровски ▪ Родољуб Џамић
Ирена Челић ▪ Маријана Сеочанац ▪ Милица Поповић

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА (1999-2019) ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ – ОД ИДЕЈЕ ДО ОСТВАРЕЊА

Врњачка Бања ▪ 2019

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, Универзитет у Крагујевцу

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ – ОД ИДЕЈЕ ДО ОСТВАРЕЊА

Монографија

Аутори

др Дарко Димитровски, ванредни професор

Родољуб Џамић, дипл. правник

Ирена Челић, мастер

Маријана Сеочанац, мастер

Милица Поповић, мастер

Уредник

Проф. др Драго Цвијановић, декан

Издавач

Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

За издавача

Проф. др Драго Цвијановић, декан

Рецензенти

Проф. др Драгана Гњатовић, редовни професор

Проф. др Снежана Милићевић, ванредни професор

Проф. др Марија Костић, ванредни професор

Техничка припрема

Владимир Крагуљац, дипл. инж. ел.

Штампа

Епоха д.о.о. Пожега

Тираж

200 примерака

ISBN 978-86-89949-40-7

Copyright © 2019 Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Издавач задржава сва права. Репродукција појединих делова или целине ове публикације није дозвољена.

Одлуком Наставно-научног већа Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, Универзитета у Крагујевцу, број 2374 од 15.10.2019. године монографија је одобрена за штампу.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР iv
1. ИСТОРИЈАТ РАЗВОЈА ТУРИЗМА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ 1
1.1. Физичко-географске и антропогеографске карактеристике општине Врњачка Бања 1
1.2. Историјски развој туризма у Врњачкој Бањи 2
2. ПРВИ КОРАЦИ НА ПУТУ ДО ВИСОКОШКОЛСКОГ ОБРАЗОВАЊА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ 6
2.1 Настанак и развој идеје о Вишој угоститељској школи у Врњачкој Бањи 6
2.2 Настанак и развој идеје о Хотелијерском факултету "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи 13
3. ПОКРЕТАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА ИДЕЈА О ОСНИВАЊУ ОДЕЉЕЊА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ 51
4. ОСНИВАЊЕ И РАД ОДЕЉЕЊА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ 68
5. ЕНЕРГОТЕХНИК 77
6. ОСНИВАЊЕ ФАКУЛТЕТА ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ 79
6.1. Оснивање Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи 86
6.2. Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи данас 91
6.2.1 Студенти Факултета у бројкама 117
6.2.2 Радници Факултета 117
ЛИТЕРАТУРА 119

ПРЕДГОВОР

Имати визију о стварању и најмањег дела је велик поглед унапред, и обично је има веома мали број људи на планети Земљи. Али, имати визију о стварању високог образовања у краљици бања у Србији и шире, Врњачкој Бањи, заиста је велики и много далеки поглед у будућност! Те, веома тешке 1999. године, када је наша Република Србија неправедно бомбардована и уништавана, у варошици Врњачка Бања – краљици бањског туризма, озваничена је идеја о доласку високог образовања подно Гоча.

Иницијатива је настала неколико година раније, 1994. године. Тада је Извршни одбор Скупштине општине Врњачка Бања донео одлуку о отварању Више угоститељске школе упућивањем молбе Влади Републике Србије и Министарству просвете. Писанија се настављају 1997, поновним молбама Министарству, истицањем Врњачке Бање као "идеалне локације" за оснивање Више угоститељске школе, поред средње Угоститељско-туристичке школе са домом ученика, основане 1949. године и која је већ имала сјајне резултате.

Упорност, визија и аргументоване чињенице, које је испред општине Врњачка Бања током 1997. и 1998. године мудро пласирао ресорном Министарству и Влади Србије тадашњи председник Скупштине општине Врњачка Бања, господин Родољуб Џамић године, посрећиле су се те тешке 1999. године.

"Новорођенче" се мучило као и свако, ко долази на овај свет, уз неизбежне "дечије болести". "После кише долази сунце!" Али те 2011. године уз несебичну помоћ добрих, правих и часних људи, који су видели даље од "неверних Тома", ударени су чврсти темељи данашњег Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, Универзитета у Крагујевцу. То је сатисфакција свима онима који су на било који начин од 1994. па све до 2011. године позитивно утицали да се у Врњачкој Бањи оснује високошколска установа, расадник стручњака и добрих људи.

Сада у Врњачку Бању, краљицу и краљевску бању, долазе не само туристи и они који имају потребе да се лече у бањској води, већ и добра, надарена, паметна и жељна знања и стварања, деца из свих крајева Србије, суседних земаља а почели су да долазе и из света. Осам година рада Факултета за хотелијерство и туризам, двадесет година од доласка високог образовања у Врњачку Бању и двадесет пет година од прве иницијативе Извршног одбора Скупштине општине Врњачка Бања за долазак високог образовања, права је прилика, да се свима, који су на било који начин допринели овим јубилејима, захвалимо од срца, јер су имали дивну визију.

У Врњачкој Бањи, септембра 2019. године проф. др Драго Цвијановић, декан

1. ИСТОРИЈАТ РАЗВОЈА ТУРИЗМА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

1.1. **Физичко-географске и антропогеографске карактеристике општине Врњачка Бања**

Општина Врњачка Бања налази се у Централној Србији на раскрсници путева који воде из Западне у Источну и Јужну Србију и из Централне Србије ка Косову и Метохији. Општина Врњачка Бања има површину од 240 квадратних километара и приближно 28.000 становника (по Попису из 2011. године) (Боровић-Димић, 2005).

Општина Врњачка Бања се налази у подножју планине Гоч (1147 m), на надморској висини од 200-1100 m. Само насеље се налази на висини од 250-350 m. Општина Врњачка Бања има карактеристике умерено-континеталне климе, са умерено топлим летима и умерено хладним зимама. Близина планине Гоч и бујна вегетација на самој планини и у самој Бањи утичу на јединствене микроклиматске карактеристике које су веома значајне за развој здравственог туризма (Сотировић, 1996).

Захваљујући специфичном тектонско-геолошком склопу, општина Врњачка Бања поседује бројне минералне изворе, односно њих седам (Топла вода, Снежник, Слатина, Језеро, Бели извор, Борјак и Врњачко врело). Балнеотерапијска функција се приписује изворима Топла вода, Слатина, Снежник и Језеро, а флашира се вода са извора Врњачко врело и Топла вода (Боровић-Димић, 2005). Одређена истраживања минералних вода у циљу њихове каптаже вршена су још од 1868. године, али најобимнија хидро-геолошка истраживања се реализују у периоду од 1970. до 1998. године када су пронађени извори Језеро и Бели извор. Топла вода је најстарији извор који се употребљавао још у време Римљана, а који је 1834. године приметио барон Хередер у оквиру свог пропутовања Србијом. Постојање хладних минералних извора Снежник и Слатина је утврђено 1896. година, а њихово коришћење почиње 1917. (Снежник) однодно 1937. године (Слатина). Остали извори су новијег датума, Језеро је откривено 1979, Бели извор 1992. и Борјак 1993. године. Топла минерална вода из Врњачке Бање у балнеотерапеутске сврхе се користи на следеће начине: пићем (креиотерапија), купањем, гастродуоденалном тубажом, клизмом, инхалацијама, цевиковагиналним испирањем, подводном масажом и хидрокинези терапијом (Руђинчанин и Топаловић, 2008).

Слика 1. Врњачка Бања некад

1.2. **Историјски развој туризма у Врњачкој Бањи**

На простору општине Врњачка Бања, у близини минералних извора, налазе се остаци праисторијске културе. На локалитету Лађариште, који припада атару села Врњци, пронађени су трагови неолитске културе. Такође, постоје материјални докази да су минералне воде коришћене у периоду Римљана. Постојање римске бање (aquae) са топлом минералном водом је утврђено 1924. године приликом каптажних радова, потврђујући претходну тврдњу Феликса Каница да су минералне воде бање биле коришћене од стране Римљана. Кључни локалитет из периода Римљана је Римски извор (Fons Romanus), односно вертикално исклесана стена из које је истицала топла минерална вода у којој су пронађени бројни новчићи (око 200 комада) из периода од Августа до Валентијана. За време Турака, локално становништво је затрпавало и прикривало изворе, тако да се они у том периоду на експлоатишу (Сотировић, 1996).

Прву анализу топле воде из врњачких извора урадио је барон Хередер 1835. године по налогу кнеза Милоша, који је описује као млаку и киселу и упоређује је са лековитом водом Шлосбурн у Карлсбаду, Чешкој. Захваљујући препоруци Јосифа Панчића, Павле Мутавџић, начелник крушевачког округа, користи лековита својства минералних извора у терапијске сврхе, што доводи до његовог излечења. Тај тренутак представља прекретницу јер захваљујући његовом утицају и ангажовању 1868. године формирано је "Основателно фундаторско друштво кисело вруће воде у Врњцима". Већ следеће године, урађена је прва каптажа воде, изградњом чесме за пиће и дрвеним топлим купатилом (ауз) за 35 особа, чиме је званично отворена прва туристичка сезона у Врњачкој Бањи (Сотировић, 1996).

У другој половини деветнаестог века (1874. године) урађена је и прва детаљна квантитативна анализа врњачке топле минералне воде од стране др Лозанића који је потврдио претходне урађене анализе што је био важан предуслов за решавање статуса државне бање (Сотировић, 1996). Званична статистика о броју посетилаца у Врњцима потиче из 1889. године, док је у претходном периоду евиденција броја посетилаца била искључиво у надлежности окружних и среских лекара (Руђинчанин и Топаловић, 2008). Доктор Ђорђе Јовановић бележи да на крају деветнаестог века Бања располаже са 629 соба, не прецизирајући број лежајева (Боровић-Димић, 2005).

Као последица неконтролисаног развоја бања у Србији, Народна скупштина Краљевине Србије је 1914. године донела *Закон о бањама и минералним водама* са

циљем да се уреди фунционисање и развој бања у Србији. На жалост, динамичнији развој Бање је спречио Први Светски рат. Током рата, у Врњачкој Бањи је боравио већи број савезничких медицинских мисија, између осталих и мисија Џејмса Берија која је била смештена у згради завода Терапија (Сотировић, 1996).

После Првог светског рата, већ 1921. године, Врњачка Бања постаје најпосећеније туристичко место у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, са око 15.000 гостију. Током радова на откривању терена на месту испод главног улаза у старо купатило 1924. године, пронађена је римска каптажа (Fons Romanus). Исте године је Врњачка Бања сврстана у категорију бања првог реда, чиме је на још један начин обезбеђено пуно признање бање у националним оквирима (Сотировић, 1996).

У циљу подстицања развоја туризма, 1924. године у Врњачкој Бањи је основано "Друштво за промет странаца Гоч", које је убрзо променило назив у "Планинско и туристичко друштво Гоч" (Боровић-Димић, 2005). Период од завршетка Велике економске кризе до почетка Другог светског рата представља време интензивне урбанизације, јачања материјалне базе и значајног раста броја посетилаца (Руђинчанин и Топаловић, 2008). У циљу популаризације Врњачке Бање, основано је и "Друштво пријатеља Врњачке Бање" које је у кратком пероду успело да објави неколико водича за Врњачку Бању (Руђинчанин и Топаловић, 2008).

За време Другог светског рата, окупационе снаге су користиле Врњачку Бању за потребе одмора и опоравка својих војника, пре свега немачке и бугарске војске. Други светски рат је имао несагледиве последице по читаву земљу, па су се последице ратних разарања пренеле и на Врњачку Бању. Након Другог светског рата у хотелима у Врњачкој Бањи су масовно биле смештене избеглице из других крајева државе, што је директно утицало на квалитет смештајних објеката. Такође, концепт развоја туризма се мења променом политичког система, па је у првом плану социјална димензија развоја туризма која охрабрује масовне посете (Руђинчанин и Топаловић, 2008).

У априлу 1948. године, национализовани су санаторијуми, хотели, виле што је додатно утицало на развој туризма. Када је у питању агенцијска делатност, пословница туристичке агенције Путник у Врњачкој Бањи наставља 1946. године са пословањем и добија статус националног предузећа од савезног значаја (Руђинчанин и Топаловић, 2008).

Године 1954, локалне власти добијају ингеренције да руководе развојем туризма. Због тога долази до реорганизације угоститељских предузећа, када се од већег броја мањих формирају предузећа "Трст" и "Београд". Већ 1964. године, долази до нове реорганизације у којој се угоститељска предузећа "Београд" и "Трст" спајају у "Хотелско-ресторантске услуге Београд". Друштво пријатеља Врњачке Бање је обновило свој рад 1971. године. Од 1975. године, ООУР "Хотелско-ресторантске услуге и здравствени туризам Београд-Фонтана" постаје водећа организација у оквиру постојећег предузећа (Руђинчанин и Топаловић, 2008).

Рекордна посета у Врњачкој Бањи од њеног настанка је забележена 1985. године, када је број туриста достигао 163.018, а остварено је 1.415.168 ноћења. Рекордне посете су резултат раста стандарда, али и изградње нових модерних смештајних капацитета, и пратећих садржаја, односно организација великог броја културних и

спортских манифестација (Врњачке културне свечаности, Фестивал филмског сценарија и друге).

Осамдесетих година двадесетог века, рекордан број посетилаца прати и промена структуре туриста. Све више посетилаца је са већим платежним способностима, односно све је више страних посетилаца као резултат већег броја међународних манифестација ("Игре без граница", 36. Међународни мото-рели ФИМ 81). "Игре без граница" представљају догађај од посебног значаја који је осим домаћина укључио и представнике Шпаније, Сан Марино, Француска и Португалије. Игре су посредством Евровизије преношене широм континета (Ружинчанин и Топаловић, 2008).

У периоду након деведесетих година двадесетог века, развој туризма у општини Врњачка Бања је поверен "Туристичко-спортском центру" који је основан 1994. године и који послује до оснивања "Туристичке организације Врњачке Бање" 2007. године. Данас је у Врњачкој Бањи приметан удео приватног капитала, па су највећи хотели који су некад били у друштвеном власништву добили нове власнике који су уложили значајан капитал у њихову реконструкцију или потпуно нову изградњу (Ружинчанин и Топаловић, 2008). У складу са поменутим, а пре свега узимајући у обзир потребе привреде Републике Србије и завидан раст броју туриста пре и после Другог светског рата, оснивање Факултета за хотелијерство и туризам се јавља као логична потреба.

График 1. Број посетилаца и ноћења у Врњачкој Бањи од 1869. до 2018. године

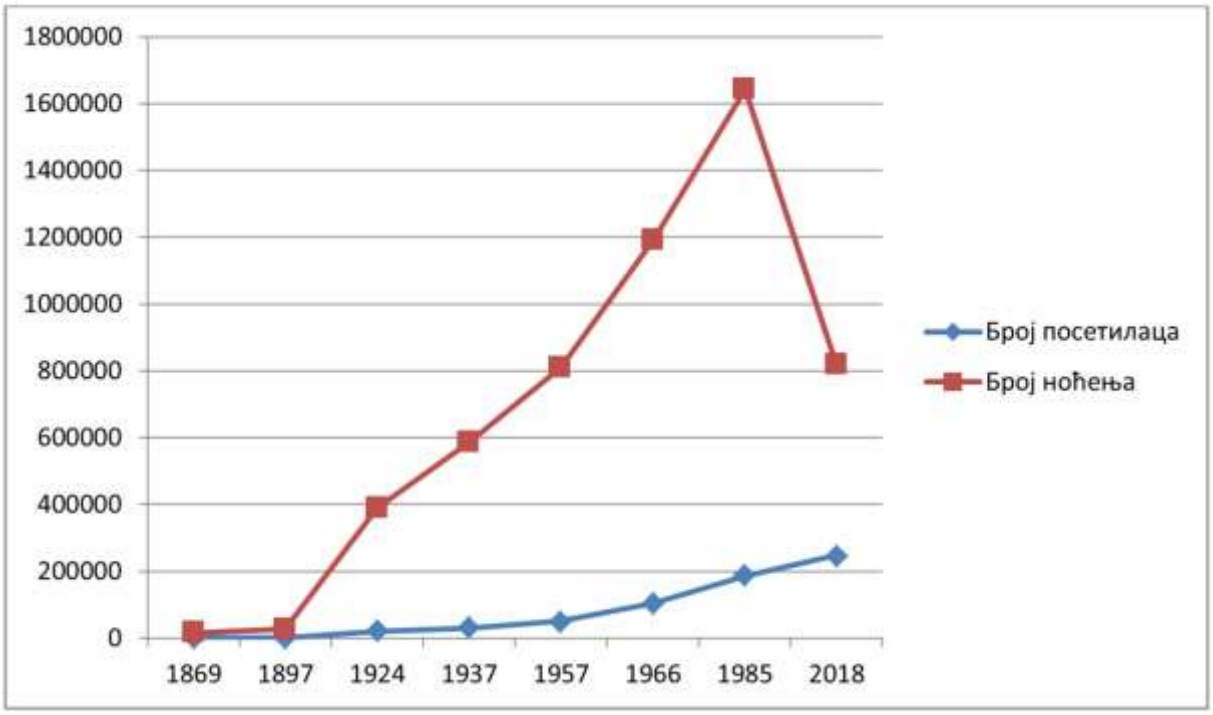

Извор: Обрада аутора на основу података Туристичке организације Врњачка Бања

График 1 показује континуиран раст број посетилца у периоду од 1869. године до 2018. године. Пад броја ноћења се везује за почетак 21. века, када је приметан краћи боравак туриста, па самим тим и мањи број ноћења на годишњем нивоу у Врњачкој Бањи.

Слика 2. Врњачка Бања данас

2. ПРВИ КОРАЦИ НА ПУТУ ДО ВИСОКОШКОЛСКОГ ОБРАЗОВАЊА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

Из извора лековите минералне воде, путевима кроз уређене паркове, преко мостова који спајају обале Врњачке реке допутовало је знање у Врњачку Бању. Основан Факултет за хотелијерство и туризам је данас понос овог здравственог и туристичког центра Србије. Након деценија борбе за високошколство у Врњачкој Бањи, бројних молби и инвестиција, сада самостални факултет у саставу Универзитета у Крагујевцу, привлачи студенте од севера до југа Србије, омогућавајући им стицање знања и усавршавање у земљи и иностранству.

Процес оснивања Факултета је био комплексан, од броја година, преко броја предузетих корака – до броја укључених људи и институција. Лепота и туристичко-угоститељски потенцијали Врњачке Бање, као и неопходност кадра са високом стручном спремом, дуг низ година нису били довољан предуслов за реализовање прве идеје о високом образовању на територији Врњачке Бање.

2.1 Настанак и развој идеје о Вишој угоститељској школи у Врњачкој Бањи

Извршни одбор Скупштине општине Врњачка Бања је још крајем 1994. године покренуо иницијативу за отварање Више угоститељске школе у Врњачкој Бањи упућивањем молбе Влади Републике Србије и Министарству просвете. Напори се настављају 1997. године поновним молбама Министарству и истицањем Врњачке Бање као "идеалне локације" за оснивање Више угоститељске школе, поред средње Угоститељско-туристичке школе са домом ученика, основане 1949. године (Иницијатива Скупштине општине Врњачка Бања за оснивање Више угоститељске школе у Врњачкој Бањи, 1997. године).

Слика 3. Иницијатива Скупштине општине Врњачка Бања за оснивање Више угоститељске школе у Врњачкој Бањи, 1997. године

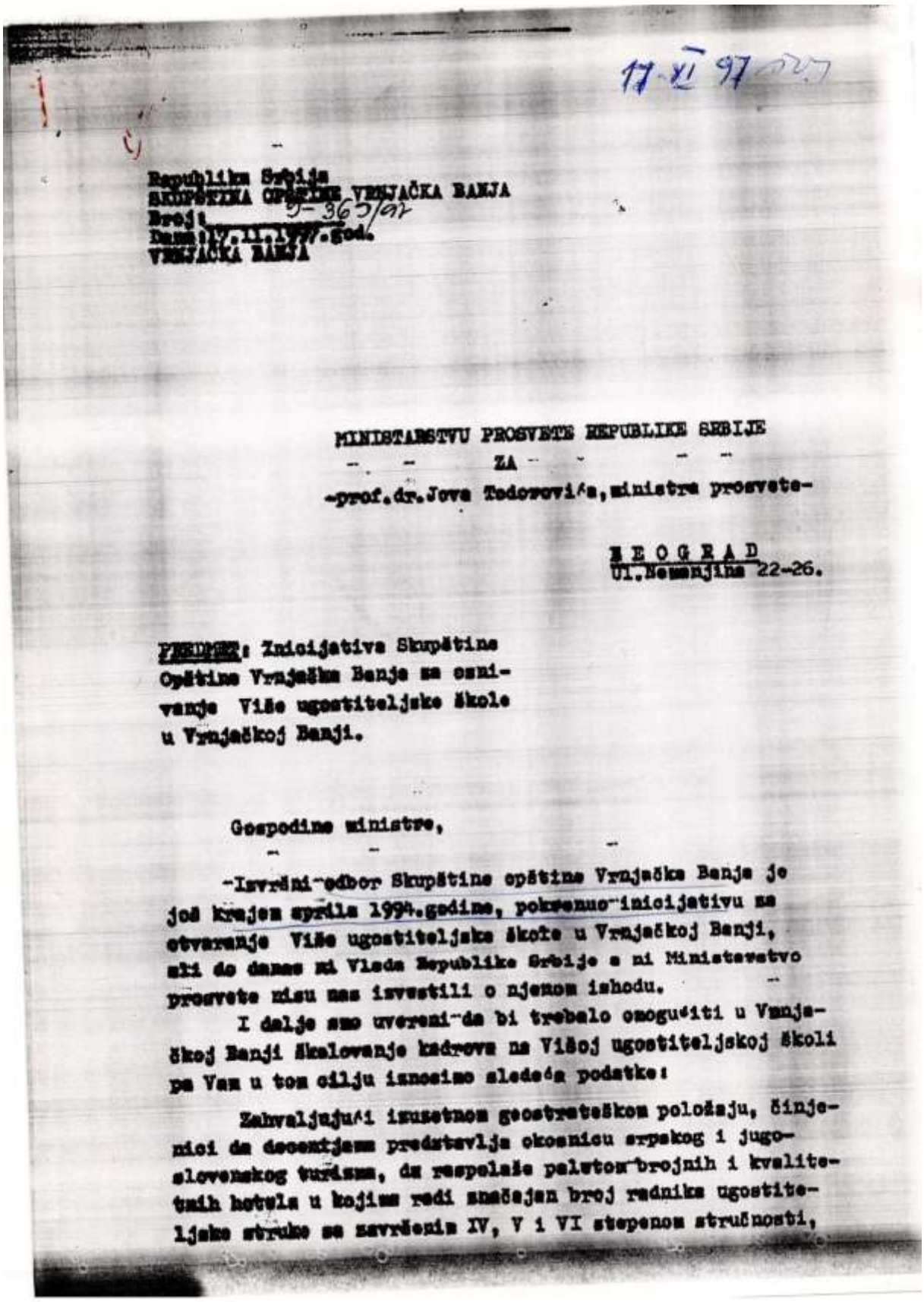

17-XI 97

Republika Srbija
SKUPŠTINA OPŠTINE VRNJAČKA BANJA
Broj: 5-365/97
Dana 17.11.1997.god.
VRNJAČKA BANJA

MINISTARSTVU PROSVETE REPUBLIKE SRBIJE
ZA
-prof.dr.Jova Todosovića, ministra prosvete-

B E O G R A D
Ul.Nemanjina 22-26.

PREDMET: Inicijative Skupštine Opštine Vrnjačka Banja za osnivanje Više ugostiteljske škole u Vrnjačkoj Banji.

Gospodine ministre,

-Izvršni odbor Skupštine opštine Vrnjačka Banja je još krajem aprila 1994.godine, pokrenuo inicijativu za otvaranje Više ugostiteljske škole u Vrnjačkoj Banji, ali do danas mi Vlada Republike Srbije a ni Ministarstvo prosvete nisu nas izvestili o njenom ishodu.

I dalje smo uvereni da bi trebalo omogućiti u Vrnjačkoj Banji školovanje kadrova na Višoj ugostiteljskoj školi pa Vam u tom cilju iznosimo sledeća podatke:

Zahvaljujući izuzetnom geostrateškom položaju, činjenici da decentnim predstavlja okosnicu srpskog i jugoslovenskog turizma, da raspolaže relativno brojnih i kvalitetnih hotela u kojima radi znatan broj radnika ugostiteljske struke sa završenim IV, V i VI stepenom stručnosti,

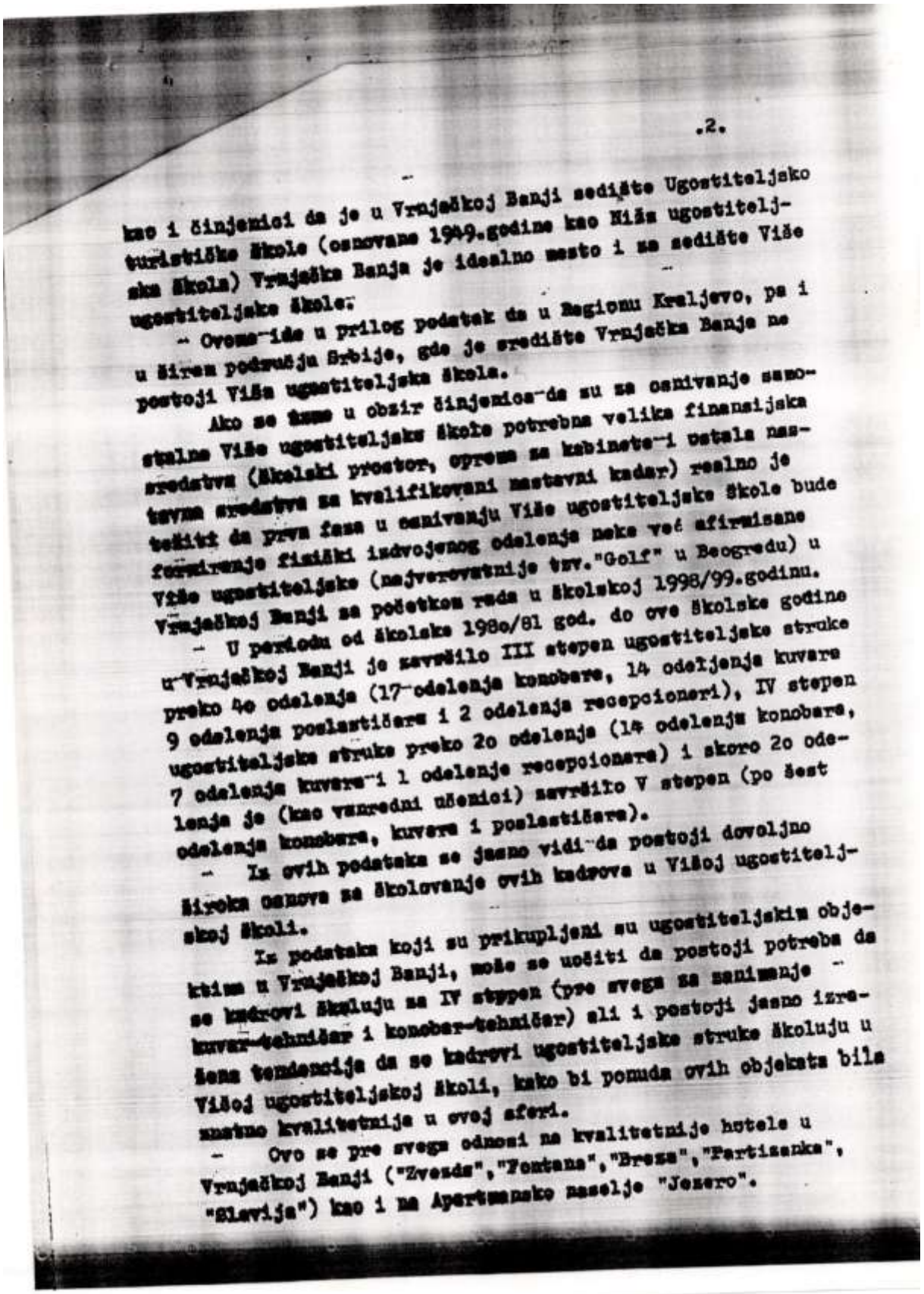

.2.

kao i činjenici da je u Vrnjačkoj Banji sedište Ugostiteljsko turističke škole (osnovane 1949.godine kao Niža ugostiteljska škola) Vrnjačka Banja je idealno mesto i za sedište Više ugostiteljske škole.

– Ovome-ide u prilog podatak da u Regionu Kraljevo, pa i u širem području Srbije, gde je središte Vrnjačka Banja ne postoji Viša ugostiteljska škola.

Ako se ume u obzir činjenica-da su za osnivanje samostalne Više ugostiteljske škole potrebna velika finansijska sredstva (školski prostor, oprema za kabinete-i ostala nastavna sredstva sa kvalifikovani nastavni kadar) realno je očekivati da prva faza u osnivanju Više ugostiteljske škole bude formiranje fizički izdvojenog odelenja neke već afirmisane Više ugostiteljske (najverovatnije tzv."Golf" u Beogredu) u Vrnjačkoj Banji sa početkom rada u školskoj 1998/99.godinu.

– U periodu od školske 1980/81 god. do ove školske godine u-Vrnjačkoj Banji je završilo III stepen ugostiteljske struke preko 40 odelenja (17-odelenja konobare, 14 odeljenja kuvare 9 odelenja poslastičare i 2 odelenja recepcioneri), IV stepen ugostiteljske struke preko 20 odelenja (14 odelenja konobare, 7 odelenja kuvare-i 1 odelenje recepcionare) i skoro 20 odelenja je (kao vanredni učenici) završilo V stepen (po šest odelenja konobare, kuvare i poslastičare).

– Iz ovih podataka se jasno vidi-da postoji dovoljno široka osnova za školovanje ovih kadrova u Višoj ugostiteljskoj školi.

Iz podataka koji su prikupljeni su ugostiteljskim objektima u Vrnjačkoj Banji, može se uočiti da postoji potreba da se kadrovi školuju za IV stepen (pre svega za zanimanje kuvar-tehničar i konobar-tehničar) ali i postoji jasno izražena tendencija da se kadrovi ugostiteljske struke školuju u Višoj ugostiteljskoj školi, kako bi ponuda ovih objekata bila znatno kvalitetnija u ovoj sferi.

– Ovo se pre svega odnosi na kvalitetnije hotele u Vrnjačkoj Banji ("Zvezda","Fontana","Breza","Partizanka", "Slavija") kao i na Apartmansko naselje "Jezero".

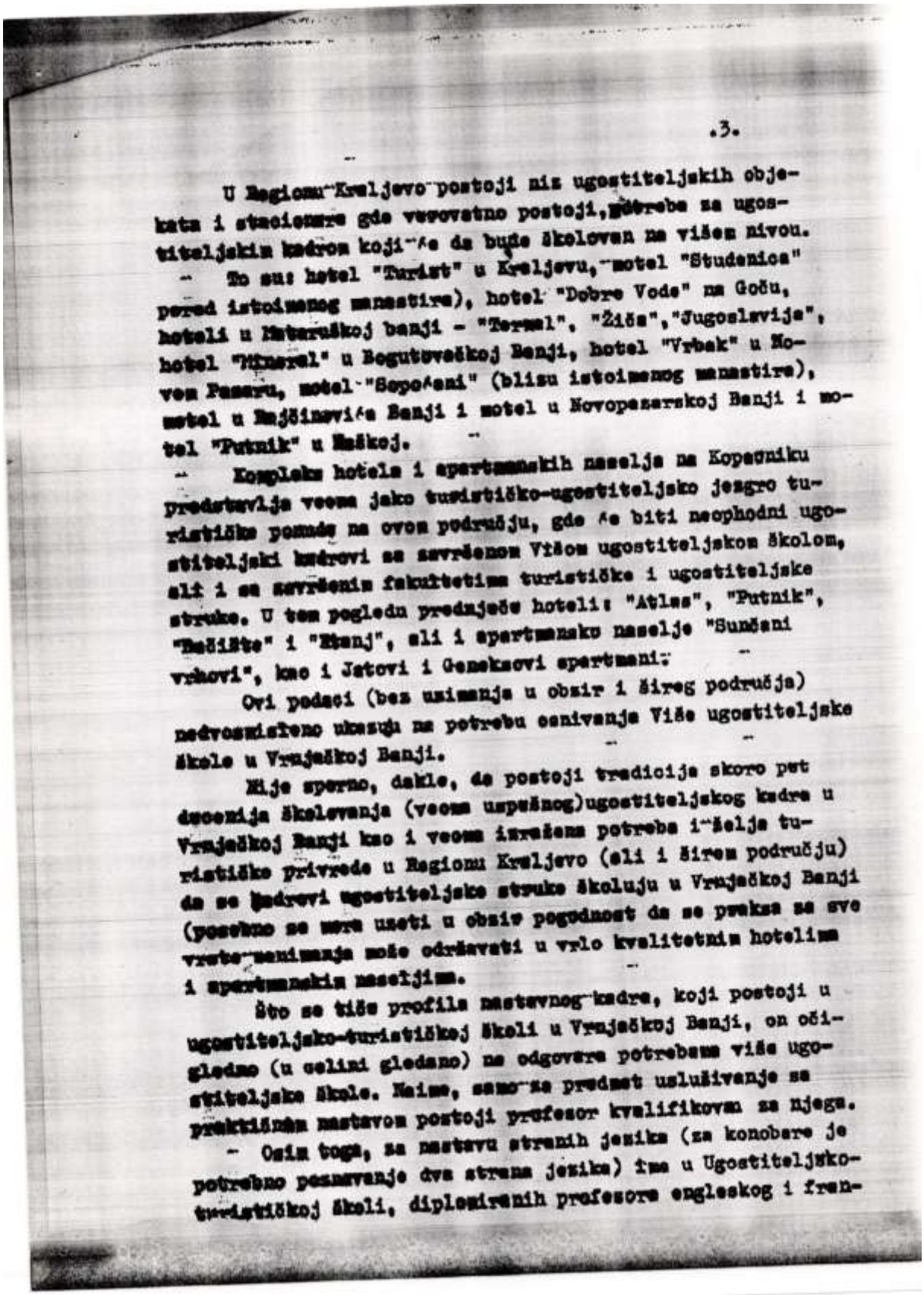

U Regionu Kraljevo postoji niz ugostiteljskih objekata i stacionara gde verovatno postoji, potreba za ugostiteljskim kadrom koji će da bude školovan na višem nivou.

To su: hotel "Turist" u Kraljevu, motel "Studenica" pored istoimenog manastira), hotel "Dobre Vode" na Goču, hoteli u Mataruškoj banji - "Termal", "Žiča", "Jugoslavija", hotel "Mineral" u Bogutovačkoj Banji, hotel "Vrbak" u Novom Pazaru, motel "Sopoćani" (blizu istoimenog manastira), motel u Rajčinovića Banji i motel u Novopazarskoj Banji i motel "Putnik" u Raškoj.

Kompleks hotela i apartmanskih naselja na Kopaoniku predstavlja veoma jako turističko-ugostiteljsko jezgro turističke ponude na ovom području, gde će biti neophodni ugostiteljski kadrovi sa završenom Višom ugostiteljskom školom, ali i sa završenim fakultetima turističke i ugostiteljske struke. U tom pogledu prednjače hoteli: "Atlas", "Putnik", "Bačište" i "Etanj", ali i apartmansko naselje "Sunčani vrhovi", kao i Jatovi i Geneksovi apartmani.

Ovi podaci (bez uzimanja u obzir i šireg područja) nedvosmisleno ukazuju na potrebu osnivanja Više ugostiteljske škole u Vrnjačkoj Banji.

Nije sporno, dakle, da postoji tradicija skoro pet decenija školovanja (veoma uspešnog) ugostiteljskog kadra u Vrnjačkoj Banji kao i veoma izražena potreba i želja turističke privrede u Regionu Kraljevo (ali i širem području) da se kadrovi ugostiteljske struke školuju u Vrnjačkoj Banji (posebno se mora uzeti u obzir pogodnost da se praksa za sve vrste zanimanja može održavati u vrlo kvalitetnim hotelima i apartmanskim naseljima.

Što se tiče profila nastavnog kadra, koji postoji u ugostiteljsko-turističkoj školi u Vrnjačkoj Banji, on očigledno (u celini gledano) ne odgovara potrebama više ugostiteljske škole. Naime, samo za predmet usluživanje sa praktičnim nastavom postoji profesor kvalifikovan za njega.

Osim toga, za nastavu stranih jezika (za konobare je potrebno poznavanje dva strana jezika) ima u Ugostiteljsko-turističkoj školi, diplomiranih profesora engleskog i fran-

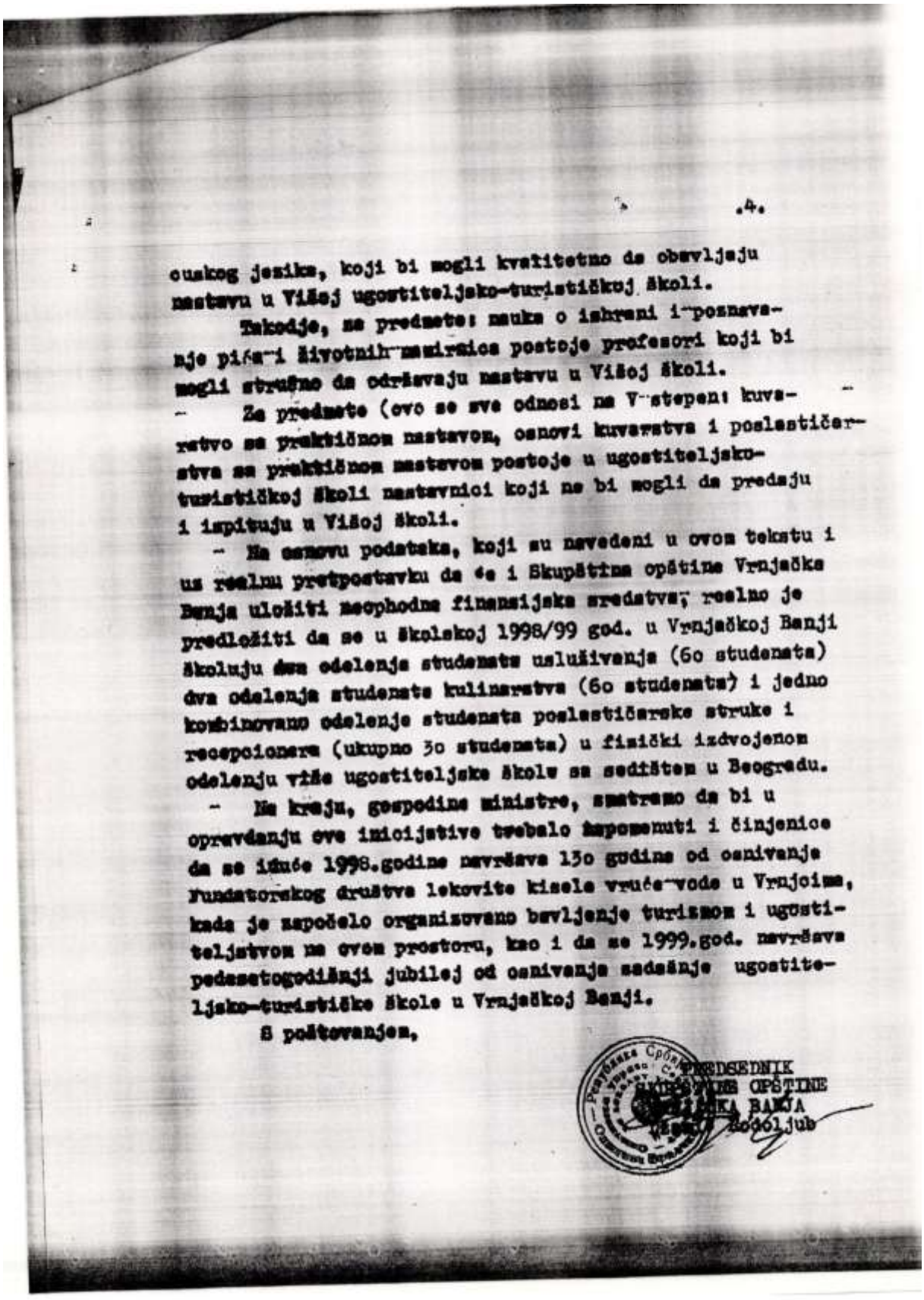

.4.

ouskog jezika, koji bi mogli kvalitetno da obavljaju nastavu u Višoj ugostiteljsko-turističkoj školi.

Takodje, za predmete: nauka o ishrani i poznavanje pića i životnih namirnica postoje profesori koji bi mogli stručno da održavaju nastavu u Višoj školi.

- Za predmete (ovo se sve odnosi na V stepen: kuvarstvo sa praktičnom nastavom, osnovi kuvarstva i poslastičarstva sa praktičnom nastavom postoje u ugostiteljsko-turističkoj školi nastavnici koji ne bi mogli da predaju i ispituju u Višoj školi.

- Na osnovu podataka, koji su navedeni u ovom tekstu i uz realnu pretpostavku da će i Skupština opštine Vrnjačka Banja uložiti neophodna finansijska sredstva, realno je predložiti da se u školskoj 1998/99 god. u Vrnjačkoj Banji školuju dva odelenja studenata usluživanja (60 studenata) dva odelenja studenata kulinarstva (60 studenata) i jedno kombinovano odelenje studenata poslastičarske struke i recepcionera (ukupno 30 studenata) u fizički izdvojenom odelenju više ugostiteljske škole sa sedištem u Beogradu.

- Na kraju, gospodine ministre, smatramo da bi u opravdanju ove inicijative trebalo spomenuti i činjenice da se iduće 1998.godine navršava 130 godina od osnivanja Fundatorskog društva lekovite kisele vruće vode u Vrnjcima, kada je započelo organizovano bavljenje turizmom i ugostiteljstvom na ovom prostoru, kao i da se 1999.god. navršava pedesetogodišnji jubilej od osnivanja sadašnje ugostiteljsko-turističke škole u Vrnjačkoj Banji.

S poštovanjem,

PREDSEDNIK
SKUPŠTINE OPŠTINE
VRNJAČKA BANJA
Vojislav Đoković

Слика 4. Закључак Извршног одбора Скупштине општина Врњачка Бања из 1994. године

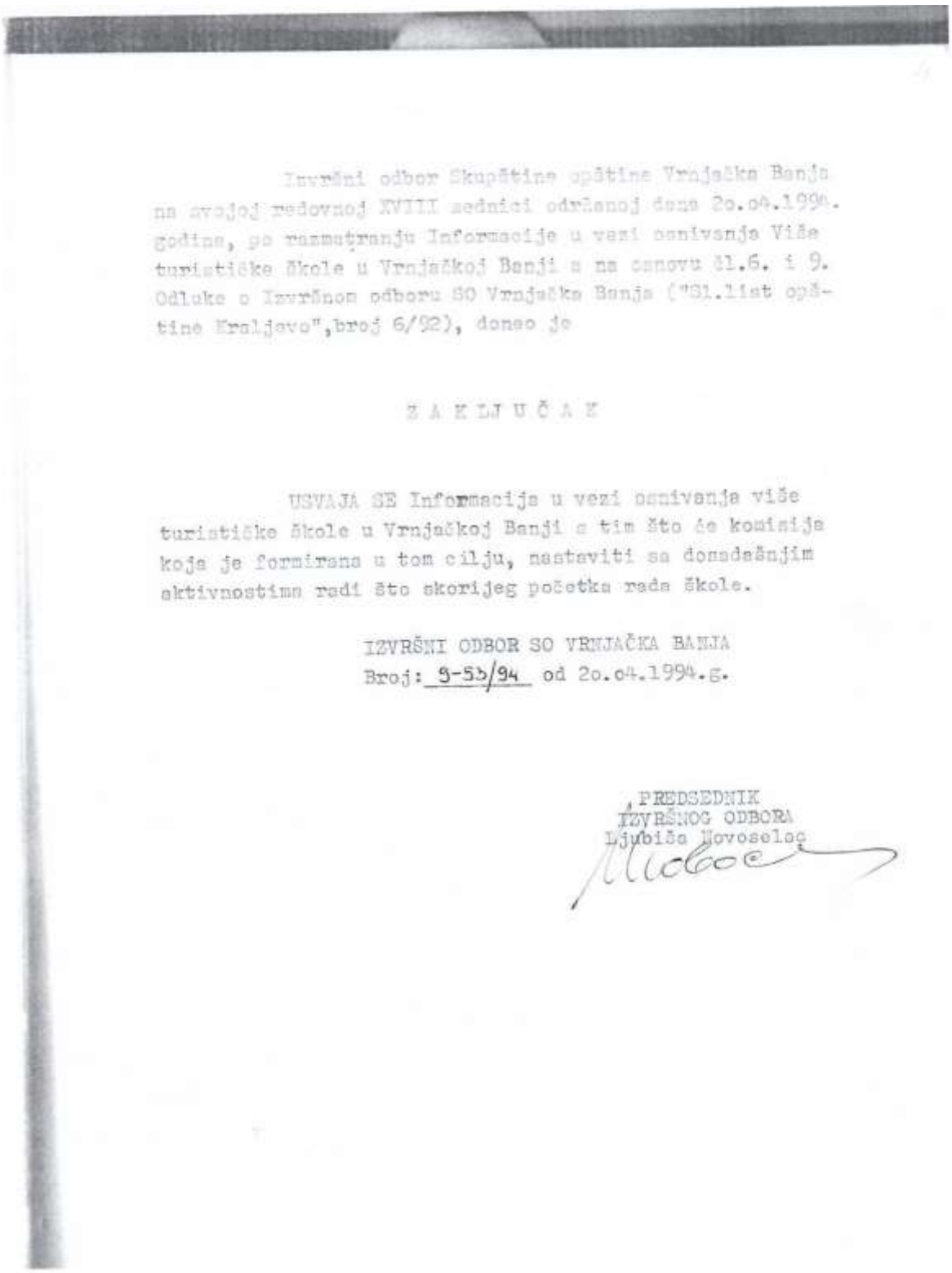

Izvršni odbor Skupštine opštine Vrnjačka Banja na svojoj redovnoj XVIII sednici održanoj dana 2o.o4.1994. godine, po razmatranju Informacije u vezi osnivanja Više turističke škole u Vrnjačkoj Banji a na osnovu 31.6. i 9. Odluke o Izvršnom odboru SO Vrnjačka Banja ("Sl.list opštine Kraljevo",broj 6/92), doneo je

Z A K LJ U Č A K

USVAJA SE Informacija u vezi osnivanja više turističke škole u Vrnjačkoj Banji s tim što će komisija koja je formirana u tom cilju, nastaviti sa dosadašnjim aktivnostima radi što skorijeg početka rada škole.

IZVRŠNI ODBOR SO VRNJAČKA BANJA
Broj: 9-55/94 od 2o.o4.1994.g.

PREDSEDNIK
IZVRŠNOG ODBORA
Ljubiša Jovoselac

Слика 5. Закључак Извршног одбора Скупштине општина Врњачка Бања из 1998. године

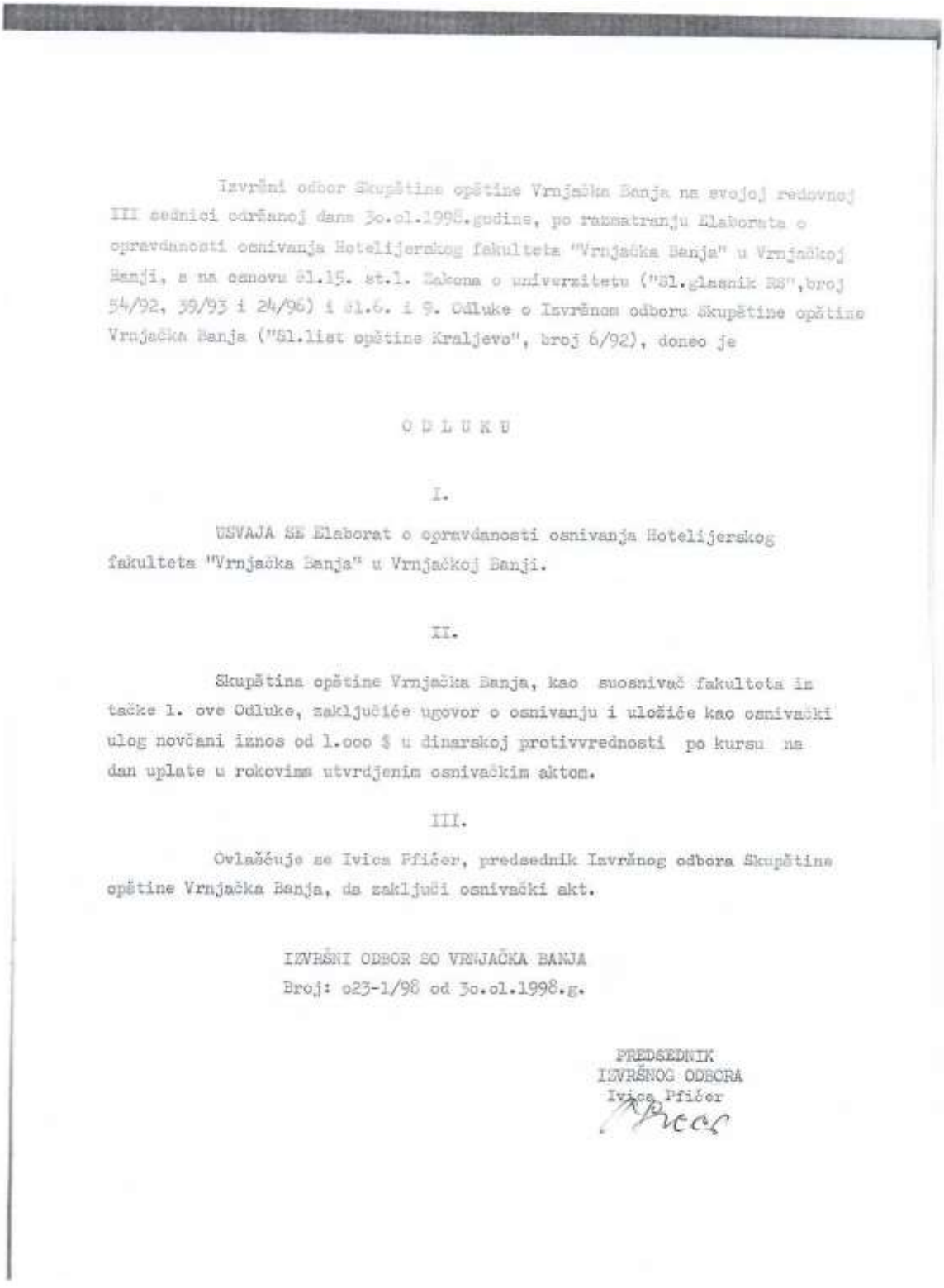

Izvršni odbor Skupštine opštine Vrnjačka Banja na svojoj redovnoj III sednici održanoj dana 3o.ol.1998.godine, po razmatranju Elaborata o opravdanosti osnivanja Hotelijerskog fakulteta "Vrnjačka Banja" u Vrnjačkoj Banji, a na osnovu čl.15. st.1. Zakona o univerzitetu ("Sl.glasnik RS",broj 54/92, 39/93 i 24/96) i čl.6. i 9. Odluke o Izvršnom odboru Skupštine opštine Vrnjačka Banja ("Sl.list opštine Kraljevo", broj 6/92), doneo je

O D L U K U

I.

USVAJA SE Elaborat o opravdanosti osnivanja Hotelijerskog fakulteta "Vrnjačka Banja" u Vrnjačkoj Banji.

II.

Skupština opštine Vrnjačka Banja, kao suosnivač fakulteta iz tačke 1. ove Odluke, zaključiće ugovor o osnivanju i uložiće kao osnivački ulog novčani iznos od 1.ooo $ u dinarskoj protivvrednosti po kursu na dan uplate u rokovima utvrđenim osnivačkim aktom.

III.

Ovlašćuje se Ivica Pfićer, predsednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Vrnjačka Banja, da zaključi osnivački akt.

IZVRŠNI ODBOR SO VRNJAČKA BANJA
Broj: o23-1/98 od 3o.ol.1998.g.

PREDSEDNIK
IZVRŠNOG ODBORA
Ivica Pfićer

У Иницијативи Скупштине Општине Врњачка Бања за оснивање Више угоститељске школе у Врњачкој Бањи из 1997. године истиче се и широка основа за школовање и усавршавање, имајући у виду да је од школске 1980/81. до 1996/97. године средњу Угоститељско-туристичку школу са домом ученика завршило преко 80 одељења.

Високо школство у области туризма и угоститељства сматрају и основом за побољшање пословања тадашњих хотела у Врњачкој Бањи ("Звезда", "Фонтана", "Бреза", "Партизанка" и "Славија"), као и бројних хотела на територији Србије, посебно на територији Краљева (хотели "Турист", "Добре воде" на Гочу" и "Термал" у Матарушкој Бањи) и Копаоника (хотели "Атлас", "Путник", "Ртањ" и апартманско насеље "Сунчани врхови").

Скупштина Општина Врњачка Бања у поменутој *Иницијативи* предлаже отварање Више угоститељске школе у школској 1998/99. години. Предлог је обухватао два одељења студената услуживања (60 студената), два одељења студената кулинарства (60 студената) и једно комбиновано одељење студената посластичарске струке и рецепционера (30 студената) у физички издвојеном одељењу Више угоститељске школе са седиштем у Београду.

Када је настајала иницијатива о формирању Више угоститељске школе у Врњачкој Бањи, Угоститељско-туристичка школа у Врњачкој Бањи је бележила 50 година свог рада и постојања. У време писања овог славолука обележава 70 година свог рада. За то време, у овој школи је образован велики број угоститељских радника који су радили и раде у најугледнијим хотелима некадашње Југославије, Србије и иностранства. Потребе привреде налагале су да се поднесе захтев за оснивање Више угоститељске школе. Међутим, на основу свестраног сагледавања, а имајући у виду да у Београду постоји Виша угоститељска школа, дошло се до закључка да је Србији потребан факултет за хотелијерство као високошколска и научно-образовна установа.

Расправа о оснивању Високе хотелијерске школе настављена је између Скупштине општине Врњачка Бања и стручних људи у области високог образовања. Између осталог, др Данило Килибарда исказао је мишљење да постоје бројни разлози за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. Предлогом тадашњег председника Скупштине општине Врњачка Бања Родољуба Џамића покренут је процес оснивања Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи.

2.2 **Настанак и развој идеје о Хотелијерском факултету "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи**

Скупштина општине Врњачка Бања је у складу са тада важећим Законом о универзитету (''Сл. гласник РС'', бр. 54/92 и бр. 39/93) и Законом о јавним службама (''Сл. гласник РС'', бр. 41/91 и 70/93) донела одлуку о оснивању факултета.

Преговоре у вези са оснивањем Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" води Родољуб Џамић, тадашњи председник СО Врњачка Бања, овлашћен да пред надлежним државним и другим органима заступа оснивање факултета. Он наводи да је консултације у вези са оснивањем наставио са проф. др Ратком Марковићем, потпредседником у Влади Србије (Писмо проф. др Ратку Марковићу, 1998. године).

Уговор о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи потписан је 16. фебруара 1998. године. Уговор је закључен између пет оснивача, чија је висина улагања тачно дефинисана у наведеном документу:

1. СО Врњачка Бања

2. Јавно предузеће за газдовање заштитним шумама и обављање и развој комуналних делатности "Бели извор", Врњачка Бања
3. Предузеће за угоститељство, хотелијерство и здравствено-рекреативни туризам ДП "Фонтана", Врњачка Бања
4. Завод за превенцију, рехабилитацију обољења органа за варење и шећерне болести, Врњачка Бања
5. Савезни центар за унапређење хотелијерства-угоститељства, Београд.

Слика 6. Разматрање Елабората о оснивању Хотелијерског факулета у Врњачкој Бањи у хотелу Фонтана чији је директор у то време био Љубодраг П. Чеперковић (на слици проф. др Никола Ристић, проф. др Ратко Марковић, Родољуб Џамић, проф. др Иван Радосављевић и прим. др Томислав Јанковић)

Факултет би, као образовно-научна установа, обављао студије у четворогодишњем трајању – магистарске, специјалистичке и докторске студије, научно-истраживачку делатност, стручно образовање и усавршавање из области хотелијерства, као и друге делатности које су у функцији образовне делатности (Одлука о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године). До избора декана именован је вршилац дужности декана др Килибарда Данило, са свим правима и обавезама и одговорношћу које има декан факултета по закону (Уговор о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године).

Слика 7. Одлука о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године

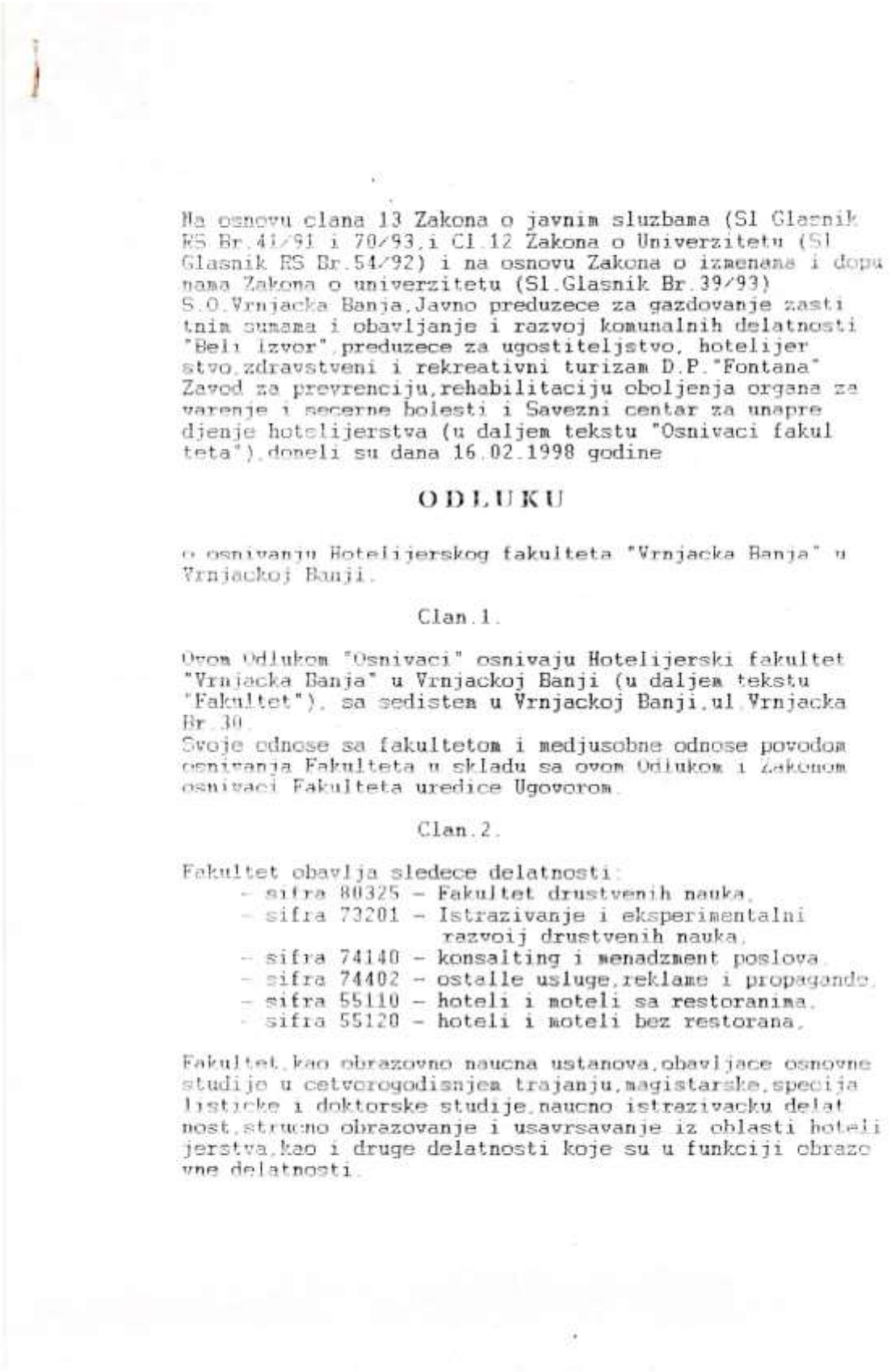

На osnovu clana 13 Zakona o javnim sluzbama (Sl Glasnik RS Br.41/91 i 70/93,i Cl.12 Zakona o Univerzitetu (Sl Glasnik RS Br.54/92) i na osnovu Zakona o izmenama i dopu nama Zakona o univerzitetu (Sl.Glasnik Br.39/93) S.O.Vrnjacka Banja,Javno preduzece za gazdovanje zasti tnim sumama i obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti "Beli izvor",preduzece za ugostiteljstvo, hotelijer stvo,zdravstveni i rekreativni turizam D.P."Fontana" Zavod za prevrenciju,rehabilitaciju oboljenja organa za varenje i secerne bolesti i Savezni centar za unapre djenje hotelijerstva (u daljem tekstu "Osnivaci fakul teta"),doneli su dana 16.02.1998 godine

O D L U K U

o osnivanju Hotelijerskog fakulteta "Vrnjacka Banja" u Vrnjackoj Banji.

Clan.1.

Ovom Odlukom "Osnivaci" osnivaju Hotelijerski fakultet "Vrnjacka Banja" u Vrnjackoj Banji (u daljem tekstu "Fakultet"), sa sedistem u Vrnjackoj Banji,ul.Vrnjacka Br.30.
Svoje odnose sa fakultetom i medjusobne odnose povodom osnivanja Fakulteta u skladu sa ovom Odlukom i Zakonom osnivaci Fakulteta uredice Ugovorom.

Clan.2.

Fakultet obavlja sledece delatnosti:
- sifra 80325 - Fakultet drustvenih nauka,
- sifra 73201 - Istrazivanje i eksperimentalni razvoij drustvenih nauka,
- sifra 74140 - konsalting i menadzment poslova,
- sifra 74402 - ostalle usluge,reklame i propagando,
- sifra 55110 - hoteli i moteli sa restoranima,
- sifra 55120 - hoteli i moteli bez restorana,

Fakultet,kao obrazovno naucna ustanova,obavljace osnovne studije u cetvorogodisnjem trajanju,magistarske,specija listicke i doktorske studije,naucno istrazivacku delat nost,strucno obrazovanje i usavrsavanje iz oblasti hoteli jerstva,kao i druge delatnosti koje su u funkciji obrazo vne delatnosti.

Clan.3.

Osnovni pocetni kapital Fakulteta iznosi 5.000 USD $ u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate.
Osnivaci Fakulteta su duzni da unesu u osnivanje Fakulteta svoje uloge od po 1.000 USD $ u dinarskoj protivvrednosti po kursu na dan uplate.

Clan.4.

Osnivaci Fakulteta ovlascuju Rodoljuba Dzamica ,Pred sednika S.O.Vrnjacka Banja,da pred nadleznim drzavnim i drugim organima zastupa Osnivace i da preduzima sve potre bne radnje i aktivnosti u Ministarstvu prosvete RS i kod Privrednog suda u Kraljevu,za osnivanje i registraciju Fa kulteta i upis studenata na prvu godinu studija za skol sku 1998/1999 godinu.

Clan.5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donosenja i objavice se na oglasnoj tabli Osnivaca.

ZA OSNIVACE
Rodoljub Dzamic

Слика 8. Уговор о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године

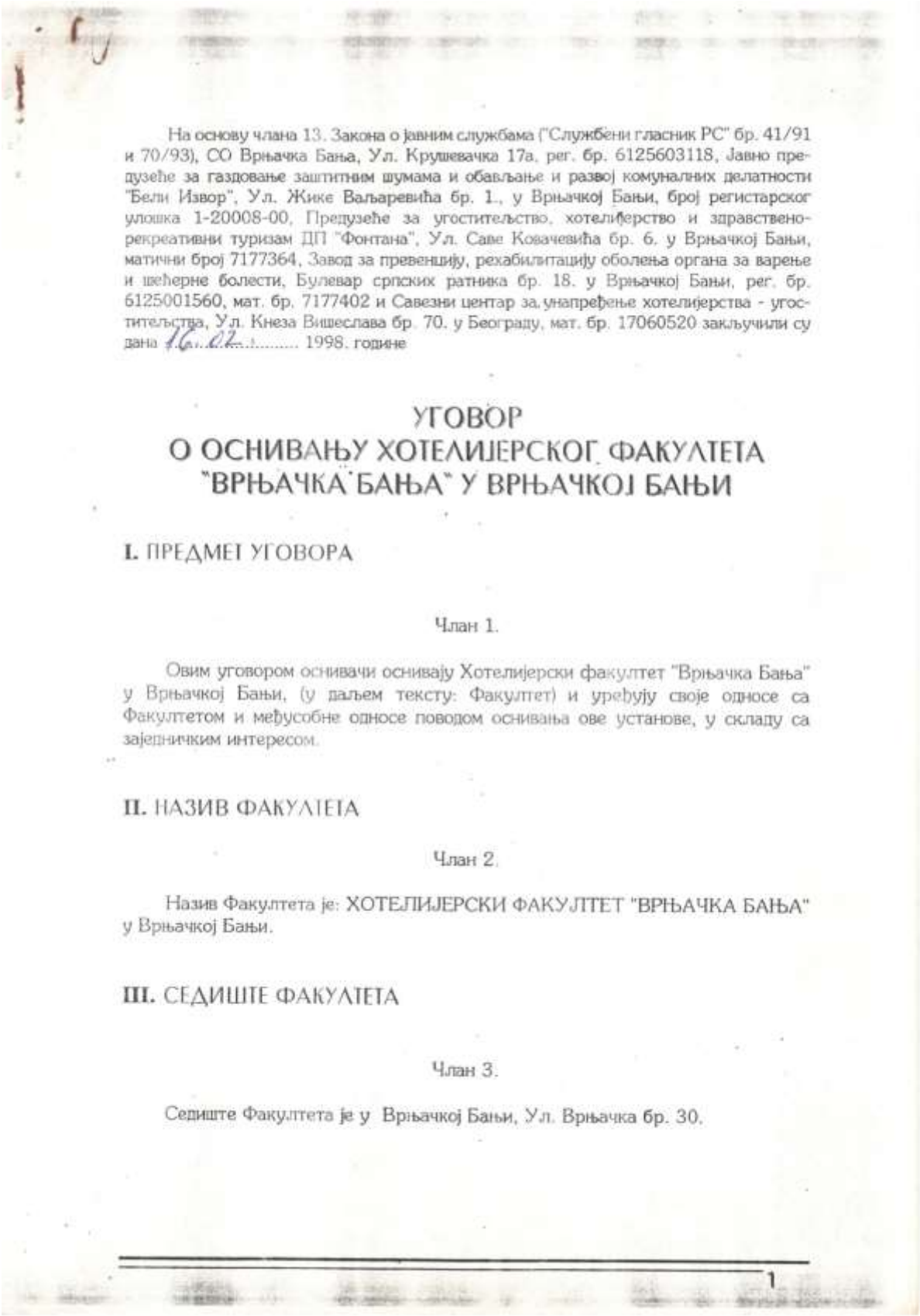

На основу члана 13. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 41/91 и 70/93), СО Врњачка Бања, Ул. Крушевачка 17а, рег. бр. 6125603118, Јавно предузеће за газдовање заштитним шумама и обављање и развој комуналних делатности "Бели Извор", Ул. Жике Ваљаревића бр. 1., у Врњачкој Бањи, број регистарског улошка 1-20008-00, Предузеће за угоститељство, хотелијерство и здравствено-рекреативни туризам ДП "Фонтана", Ул. Саве Ковачевића бр. 6. у Врњачкој Бањи, матични број 7177364, Завод за превенцију, рехабилитацију оболења органа за варење и шећерне болести, Булевар српских ратника бр. 18. у Врњачкој Бањи, рег. бр. 6125001560, мат. бр. 7177402 и Савезни центар за унапређење хотелијерства - угоститељства, Ул. Кнеза Вишеслава бр. 70. у Београду, мат. бр. 17060520 закључили су дана 16.02. 1998. године

УГОВОР
О ОСНИВАЊУ ХОТЕЛИЈЕРСКОГ ФАКУЛТЕТА "ВРЊАЧКА БАЊА" У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

I. ПРЕДМЕТ УГОВОРА

Члан 1.

Овим уговором оснивачи оснивају Хотелијерски факултет "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, (у даљем тексту: Факултет) и уређују своје односе са Факултетом и међусобне односе поводом оснивања ове установе, у складу са заједничким интересом.

II. НАЗИВ ФАКУЛТЕТА

Члан 2.

Назив Факултета је: ХОТЕЛИЈЕРСКИ ФАКУЛТЕТ "ВРЊАЧКА БАЊА" у Врњачкој Бањи.

III. СЕДИШТЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 3.

Седиште Факултета је у Врњачкој Бањи, Ул. Врњачка бр. 30.

1

IV. ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 4.

Факултет, као образовна-научна установа, обављаће: основне студије у четворогодишњем трајању, магистарске, специјалистичке и докторске студије, научно-истраживачку делатност, стручно образовање и усавршавање у области хотелијерства, као и друге делатности које су у функцији образовне делатности.

Члан 5.

Факултет обавља следеће делатности:
80325 - факултет друштвених наука;
73201 - истраживање и експериментални развој у друштвеним наукама;
74140 - консалтинг и менаџмент послове;
74402 - остале услуге, рекламе и пропаганде;
55110 - Хотели и мотели, са ресторанима;
55120 - Хотели и мотели без ресторана.

Члан 6.

У случају трансформације предузећа односно статусних промена и промена облика предузећа, њихове обавезе преузеће правни следбеници.
Факултет се оснива на неодређено време.

V. ОСНОВНИ КАПИТАЛ И УЛОЗИ

Члан 7.

Основни капитал Факултета износи 5000 USA $ у динарској противвредности по курсу на дан уплате.

Члан 8.

Оснивачи су дужни да унесу у оснивање Факултета своје улоге и то:
1. СО Врњачка Бања у готовом новцу у износу од 1000 USA $ у динарској противвредности;
2. ЈП "Бели Извор" у готовом новцу у износу од 1000 USA $ у динарској противвредности;
3. ДП "Фонтана" у готовом новцу у износу од 1000 USA $ у динарској противвредности;
4. Завод за превенцију, рехабилитацију оболења органа за варење и шећерне болести у готовом новцу у износу од 1000 USA $.у динарској противвредности;
5. Савезни центар за унапређење хотелијерства-угоститељства у готовом новцу у износу од 1000 USA $ у динарској противвредности;

Члан 9.

Оснивачи Факултета су дужни да до регистрације ове установе уплате на привремени рачун код ЗОП при Народној банци Југославије 50% новчаног улога, односно 2500 USA $. Остатак новчаног улога уплатиће оснивачи у року од 2 године од дана регистрације Факултета.

Члан 10.

Оснивач који свој новчани улог не уплати у предвиђеном року дужан је да плати камату од дана када је био дужан да изврши уплату.

VI. ПРЕНОС УДЕЛА

Члан 11.

На основу уплаћених улога оснивачи Факултета стичу уделе у овој установи сразмерно висини свога улога.

Оснивачи могу имати само један удео на Факултету.

Члан 12.

Удео на Факултету може се слободно преносити између оснивача.

Када оснивач Факултета уз свој удео стекне још један или више удела других оснивача, сви удели спајају се у један удео.

Члан 13.

Удео на Факултету може се пренети трећем лицу само уз право прече куповине Факултета и других оснивача.

О својој намери и условима преноса удела оснивач дужан је да обавести Савет Факултета.

Уз сагласност оснивача факултета, Факултету могу приступити и друга заинтересована правна лица.

VII. РАСПОРЕЂИВАЊЕ ДОБИТИ И СНОШЕЊЕ РИЗИКА

Члан 14.

Расподела добити на Факултету врши се на основу одлуке Савета, у складу са годишњим обрачуном Факултета.

Део добити намењен за расподелу дели се оснивачима сразмерно њиховим уделима у основном капиталу Факултета.

Члан 15.

Губитак у пословању Факултета покрива се, по правилу, смањењем основног капитала.

Одлуку о смањењу основног капитала доноси Савет Факултета.

Услучају смањења основног капитала врши се и смањење удела оснивача сразмерно висини њихових улога на Факултету.

VIII. ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 16.

Органи Факултета су Савет и декан, а стручни органи Наставно - научно веће и Изборно веће.

До избора органа из става 1. овог члана на Факултету се образује Привремени савет, а послове декана обављаће вршилац дужности декана.

Члан 17.

У Привремени савет Хотелијерског факултета "ВРЊАЧКА БАЊА" у оснивању у Врњачкој Бањи именује се 11 чланова од којих су 6 чланова представника оснивача, а 5 чланова су доктори наука.

Привремени Савет има председника и заменика, а посебном одлуком прецизираће се имена чланова као и време и место одржавања Привременог савета.

Привремени Савет обављаће послове из делокруга савета, наставно-научног већа и изборног већа, све док се не буду конституисали ови органи.

Члан 18.

Привремени Савет:

1. донеће Статут Факултета у року од 30 дана од дана закључења овог уговора;
2. донеће наставни план и програм четворогодишњих основних студија;
3. образоваће комисије за припрему извештаја за избор наставника и сарадника Факултета;
4. вршиће избор наставника и осам сарадника Факултета;
5. одредиће број студената за упис у I годину основних студија у школској 1998/99. години;
6. донеће одлуку о објављивању конкурса за упис студената и одредиће основе и мерила за упис кандидата на основне студије;
7. објављиваће и друге послове из делокруга савета и наставно-научног већа Факултета, утврђене законом.

Члан 19.

До избора декана Факултета др Килибарда Данило обављаће ове послове, као вршилац дужности декана, са свим правима и обавезама и одговорношћу које има декан факултета по закону.

Члан 20.

Суоснивачи имају права на:
1. надзор над радом Привременог савета и вршиоца дужности декана, до конституисања и уписа Факултета у судски регистар;
2. учешће у изради наставног плана и програма основних студија;
3. учешће у кадровској политици;
4. учешће у финансијском планирању рада Факултета;
5. учешће у креирању развојне политике Факултета;
6. учешће у подели добити која је настала у обављању делатности Факултета;
7. именовање десет чланова Савета Факултета;
8. одлучивање о промени седишта, делатности и назива Факултета;
9. утврђивање времена престанка рада Факултета, које не може бити дуже од завршетка основних студија последње уписане генерације студената.

Члан 21.

Евентуалне спорове уговорне стране решаваће договором.
У случају да таква могућност не постоји, уговорне стране ће решавати спор пред надлежним судом у Краљеву.

Члан 22.

Овај уговор се мења сагласношћу свих оснивача.
Измене и допуне Уговора врше се у писменој форми.

Члан 23.

Овај Уговор сачињен је у 10 (десет) истоветних примерака од којих свака уговорна страна има по један примерак, а по један примерак се налази на Факултету и у Министарству просвете.

У Врњачкој Бањи, дана 16.02. 1998. године
Број:

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....
5. .....

БЕЛИ ИЗВОР

БЕОГРАД

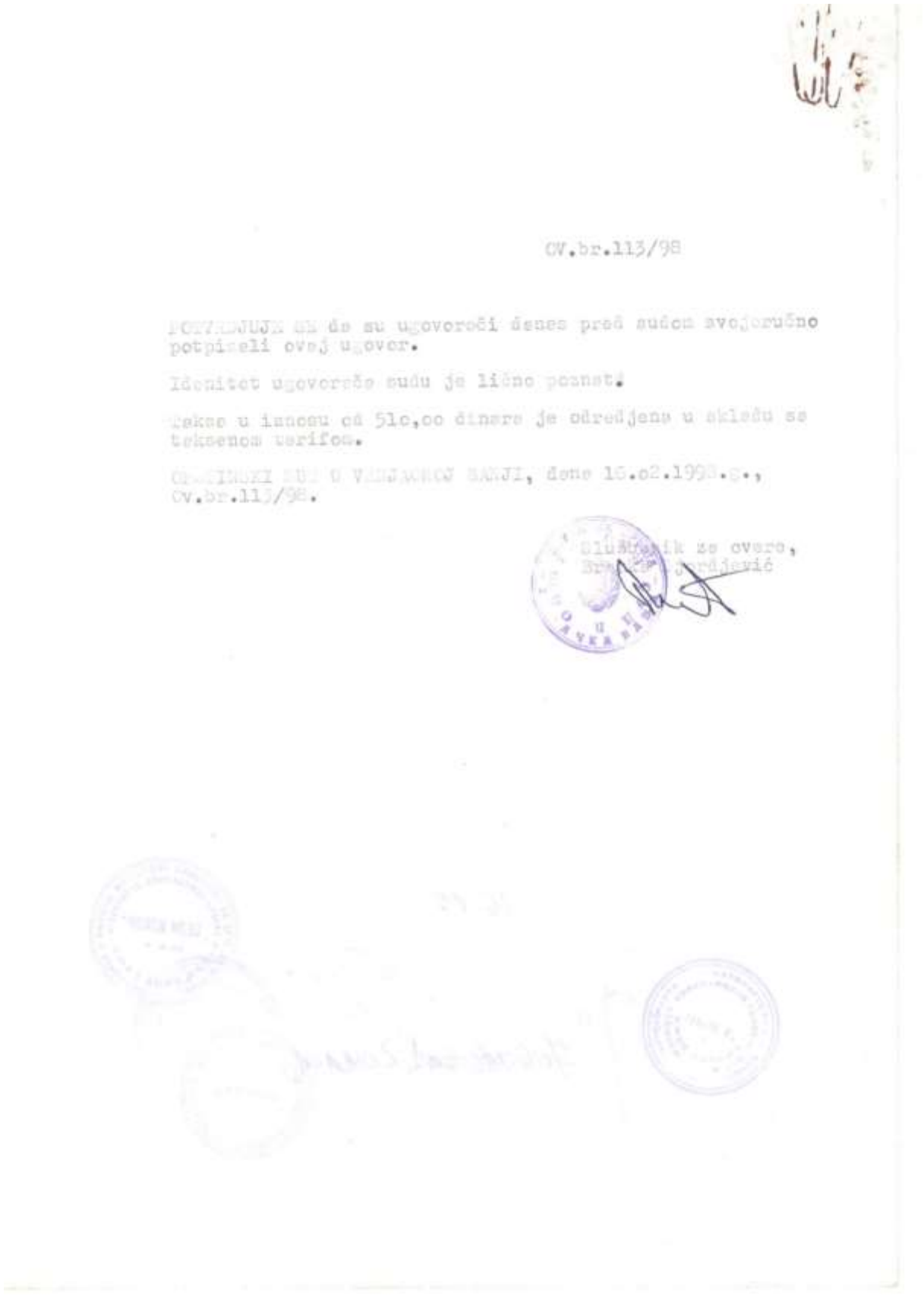

OV.br.113/98

POTVRDJUJE SE da su ugovorači danas pred sudom svojoručno potpisali ovaj ugovor.

Identitet ugovorača sudu je lično poznat.

Taksa u iznosu od 51o,oo dinara je odredjena u skladu sa taksenom tarifom.

OPŠTINSKI SUD U VRNJAČKOJ BANJI, dana 16.o2.1998.g., Ov.br.113/98.

Službenik za overe,
Branka Djordjević

Истог дана (16. фебруара 1998. године) донета је и Одлука о образовању Привременог савета Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" и уговором дефинисана његова задужења. Наиме, Савет је имао обавезу доношења Статута

Факултета, наставног плана и програма, образовања Комисије за припрему извештаја за избор наставника и сарадника Факултета, избора наставника и сарадника, одређивања броја студената за упис у прву годину студија 1998/99. године, доношење одлуке о објављивању конкурса за упис, као и обавезу обављања других послова у складу са Законом (Уговор о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године).

У Привремени савет Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" укључено је 12 чланова, од којих су 6 чланова представници оснивача, а 6 чланова доктори наука (Одлука о образовању привременог савета Хотелијерског факултета "Врњачка Бања", 1998. године).

У Привремени савет Хотелијерског факултета укључени су:

1. Др Ратко Марковић, потпредседник Владе Републике Србије и редовни професор Правног факултета у Београду;
2. Родољуб Џамић, дипл. правник, председник СО Врњачка Бања и директор ЈП "Бели извор" у Врњачкој Бањи, представник оснивача;
3. Др Иван Радосављевић, проф. Факултета политичких наука у Београду;
4. Др Славољуб Вићић, проф. Више Хотелијерске школе у Београду;
5. Др Стојан Дабић, редовни проф. Факултета организационих наука у Београду;
6. Др Шћепан Ушћумлић, редовни проф. Технолошко-металуршког факултета у Београду;
7. Прим. др Томислав Јанковић, директор Завода "Торлак" у Београду;
8. Др Никола Ристић, редовни проф. Пољопривредног факултета у Земуну;
9. Др Милош Јанићијевић, начелник Неурохируршке клинике у Београду;
10. Љубодраг Чеперковић, директор ДП "Фонтана" у Врњачкој Бањи, представник оснивача;
11. Др Радосав Спирић, лекар, директор Завода за превенцију, рехабилитацију обољења органа за варење и шећерне болести "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, представник оснивача;
12. Часлав Јовановић, директор Савезног центра за унапређење хотелијерства-угоститељства у Београду, представник оснивача.

Родољуб Џамић, председник СО Врњачка Бања, упућује писмо Небојши Маљковићу уз молбу да прихвати место председника Привременог савета, с обзиром на то да је "познати стручњак за област туристичког посредништва и угледни привредник". Привремени савет Хотелијерског факултета је 27. фебруара 1998. године донео Статут Факултета, као и Наставни план и програм, који ће касније бити прослеђен Министарству просвете ради добијања сагласности (Одлука Привремног савета о наставном плану и програму, 1998. године).

Подршка Општини пристиже и од Универзитета "Браћа Карић" који је својим дописом од 12. фебруара 1998. године обавестио СО Врњачку Бању да је спреман да се као суоснивач придружи иницијативи за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. Такође, Ректорски колегијум Универзитета у Крагујевцу дао је позитивно мишљење на Елаборат говорећи да постоје дугорочне потребе за високообразованим стручњацима из угоститељства, да оснивачи обезбеђују потребне материјалне и кадровске услуге за рад факултета што гарантује квалитетно

образовање кадрова на овом нивоу као и развој научно-истраживачког рада у овој области.

Упркос "негодовању и неслагању једног дела релевантних људи" које председник СО Врњачка Бања Родољуб Џамић наводи у писму Небојши Маљковићу, на седници Привременог савета Хотелијерског факултета одржаној 27. фебруара 1998. године у Врњачкој Бањи потврђен је значај оснивања факултета у области туризма и хотелијерства. Проф. др Данило Килибарда, именован за извршиоца дужности декана, истакао је на седници да је те 1998. године у туристичком посредништву у радном односу било само 4.000 људи, односно 120.000 људи у угоститељству и да тада нису постојале високошколске установе за образовање потребних кадрова. Он је уједно поменуо и факултете у Македонији, Лозани, Глифорду (Енглеска) и Бриселу и Вишу хотелијерску школу у Београду (где су се кадрови у претходном периоду једино могли школовати у области туризма и хотелијерства) и коришћење њиховог дугогодишњег искуства за формирање плана и програма Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи (Записник са конститутивне седнице Привременог савета Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године).

Борба за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи се наставља. Молбе за добијање потребних сагласности се шаљу Министарству просвете Републике Србије и Ректорату Универзитета у Београду у периоду од марта до маја 1998. године. Као главне чињенице оправданости оснивања Факултета наводе се (Молба Привременог савета Хотелијерског факултета Министарству просвете Републике Србије бр. 612-2/98, 1998. године):

1. Неповољна квалификациона структура у угоститељству Србије - само око 1, 3% запослених је имало високо, а 3,73% више образовање. Квалификациони састав кадрова је, дакле, у том тренутку био најмање повољан чинилац туристичке привреде Републике, а поготову имајући у виду чињеницу да је у угоститељству радило више од 100.000 радника. Наведено учешће од 1,3% високообразованих кадрова је имало знатно мањи суштински ефекат, имајући у виду да велики број кадрова у пракси нису имали специјализован профил, јер су се на руководећим местима налазили кадрови са правног или економског факултета, кадрови који нису имали специјализована знања.
2. Постојање широке основе за специјализацију ученика средњих школа – наводи се и податак да је је средње туристичке школе редовно завршавало 750 ученика, односно ванредно 250 ученика, који су своје школовање могли наставити само у вишим школама одговарајућег профила. Оснивањем Хотелијерског факултета би се заокружио циклус високошколског образовања кадрова, неопходно потребних СР Србији и СР Југославији. Истиче се и могућност запошљавања кадрова у иностранству, јер би наставни план и програм био усклађен са програмима хотелијерских факултета Западне Европе.
3. Деметрополизација – премештање фокуса студената са факултета у великим градовима, с обзиром на то да су оснивачи утврдили и обезбедили материјалне услове за одвијање наставе у Врњачкој Бањи.

4. Недовољна специјализација у области туризма и хотелијерства - на другим факултетима су студенти изучавали предмете релевантне за ову област, али – у сваком случају – недовољно детаљно.

Слика 9. Молба Привременог савета Хотелијерског факултета Министарству просвете Републике Србије бр. 612-2/98, 1998. године

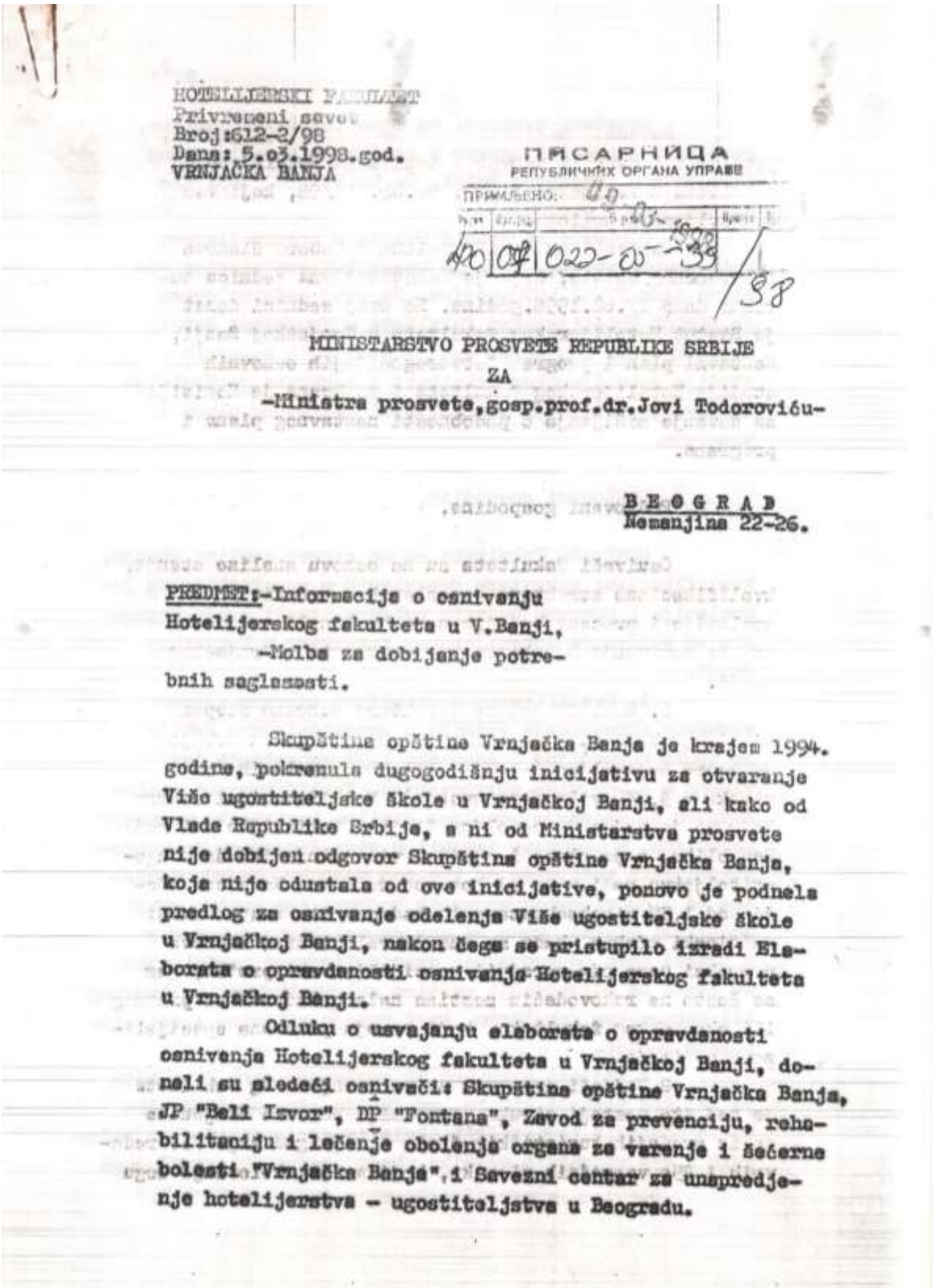

HOTELIJERSKI FAKULTET
Privremeni savet
Broj:612-2/98
Dana: 5.oš.1998.god.
VRNJAČKA BANJA

ПИСАРНИЦА
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА УПРАВЕ
ПРИМЉЕНО: 10
10-03-1998
420 | 07 | 022-20-~~39~~ /98

MINISTARSTVO PROSVETE REPUBLIKE SRBIJE
ZA
-Ministra prosvete,gosp.prof.dr.Jovi Todoroviću-

B E O G R A D
Nemanjina 22-26.

PREDMET:-Informacija o osnivanju Hotelijerskog fakulteta u V.Banji,
-Molba za dobijanje potrebnih saglasnosti.

Skupština opštine Vrnjačka Banja je krajem 1994. godine, pokrenula dugogodišnju inicijativu za otvaranje Više ugostiteljske škole u Vrnjačkoj Banji, ali kako od Vlade Republike Srbije, a ni od Ministarstva prosvete nije dobijen odgovor Skupštine opštine Vrnjačka Banja, koja nije odustala od ove inicijative, ponovo je podnela predlog za osnivanje odeljenja Više ugostiteljske škole u Vrnjačkoj Banji, nakon čega se pristupilo izradi Elaborata o opravdanosti osnivanja Hotelijerskog fakulteta u Vrnjačkoj Banji.

Odluku o usvajanju elaborata o opravdanosti osnivanja Hotelijerskog fakulteta u Vrnjačkoj Banji, doneli su sledeći osnivači: Skupština opštine Vrnjačka Banja, JP "Beli Izvor", DP "Fontana", Zavod za prevenciju, rehabilitaciju i lečenje obolenja organa za varenje i šećerne bolesti "Vrnjačka Banja", i Savezni centar za unapređenje hotelijerstva – ugostiteljstva u Beogradu.

.2.

Navedeni osnivači su dana 16.o2.1998.godine, potpisali i overili ugovor o osnivanju Hotelijerskog fakulteta u Vrnjačkoj Banji, Ov.br.113/98, koji Vam dostavljamo u prilogu.

Osnivači su doneli Odluku o izboru članova Privremenog saveta, čija je konstitutivna sednica održana dana 27.o2.1998.godine. Na ovoj sednici donet je Statut Hotelijerskog fakulteta u Vrnjačkoj Banji, Nastavni plan i program četvorogodišnjih osnovnih studija Hotelijerskog fakulteta i izabrana je Komisija za davanje mišljenja o podobnosti nastavnog plana i programa.

Poštovani gospodine,

Osnivači Fakulteta su na osnovu analize stanja, kvalifikacione strukture zaposlenih u ugostiteljstvu Jugoslavije i procene budućih potreba iznели svoje argumente za osnivanje Hotelijerskog fakulteta u Vrnjačkoj Banji.

1. Kvalifikaciona struktura odnosno stepen stručnog obrazovanja radnika u ugostiteljstvu Srbije je veoma nepovoljna (samo oko 1,3% zaposlenih ima visoko a 3,73% više obrazovanje). Kvalifikacioni sastav kadrova je najmanje povoljan činilac turističke privrede Republike, a pogotovo imajući u vidu činjenicu da u ugostiteljstvu radi više od 1oo.ooo radnika. Navedeno učešće od 1,3% visokoobrazovanih kadrova ima znatno manji suštinski efekat, kada se zna da veliki broj kadrova u praksi nema odgovarajući specijalizovani profil, jer se često na rukovodećim mestima nalaze kadrovi sa pravnog ili ekonomskog fakulteta, koji nemaju potrebna specijalizovana znanja.

2.Najjači argument za osnivanje ovog Fakulteta je taj što postoji struka, profesija odnosno činjenica da iz srednjih turističkih škola izađe godišnje 75o redovnih i 25o vanrednih učenika, koji svoje školovanje mogu

da nastave trenutno samo u višim školama odgovarajućeg profila. Osnivanjem Hotelijerskog fakulteta zaključio bi se odnosno zaokružio ciklus visokoškolskog obrazovanja ovih kadrova, neophodno potrebnih SR Srbiji i SR Jugoslaviji. Takodje napominjemo da bi ovi kadrovi mogli da se zapošljavaju i u inostranstvu, obzirom da je nastavni plan i program usklađen sa programima hotelijerskih fakulteta Zapadne Evrope.

3. Osnivanjem ovog Fakulteta u Vrnjačkoj Banji vrši se promena i u smislu demetropolizacije, što smatramo da je i poželjno, jer se na ovaj način omogućava odvijanje nastave, obzirom da su obezbedjeni materijalni uslovi – hoteli.

4.Prisutna mišljenja da se na Ekonomskom i Fakultetu organizacionih nauka uče neki od predmeta iz ove oblasti su neargumentovana, iz razloga što je to nedovoljno za užu specijalizaciju iz ove oblasti, a što se može videti iz priloženog Nastavnog plana i programa.

Tržišni uslovi privredjivanja zahtevaju nov način obrazovanja kadrova. U Vrnjačkoj Banji već 5o godina školuju se kadrovi za potrebe turističko-ugostiteljske privrede pa samim tim Vrnjačka Banja ispunjava sve uslove za rad jedne ovakve ustanove. Posebno se treba imati u vidu da je Vrnjačka Banja rangirana kao vodeće visokoturističko mesto u kontinentalnom turizmu ne samo Srbije i Jugoslavije već i u medjunarodnim razmerama ima taj značaj, a pogotovu što se ove godine navršava 13o godina od organizovanog bavljenja ugostiteljstvom i turizmom na ovim prostorima.

Napominjemo da se Fakultet neće finansirati iz budžeta Republike, već će sredstva obezbediti osnivači kojima se mogu pridružiti i druga zainteresovana lica.

Na sednici Skupštine opštine Vrnjačka Banja, koja je održana 2.oš.1998.godine, razmatrana je Informacija o osnivanju Hotelijerskog fakulteta u Vrnjačkoj Banji, koja je usvojena i istovremeno podržane dalje aktivnosti u cilju dobijanja potrebne saglasnosti od Ministarstva prosvete Republike Srbije, i otpočinjanja sa radom ovog Fakulteta.

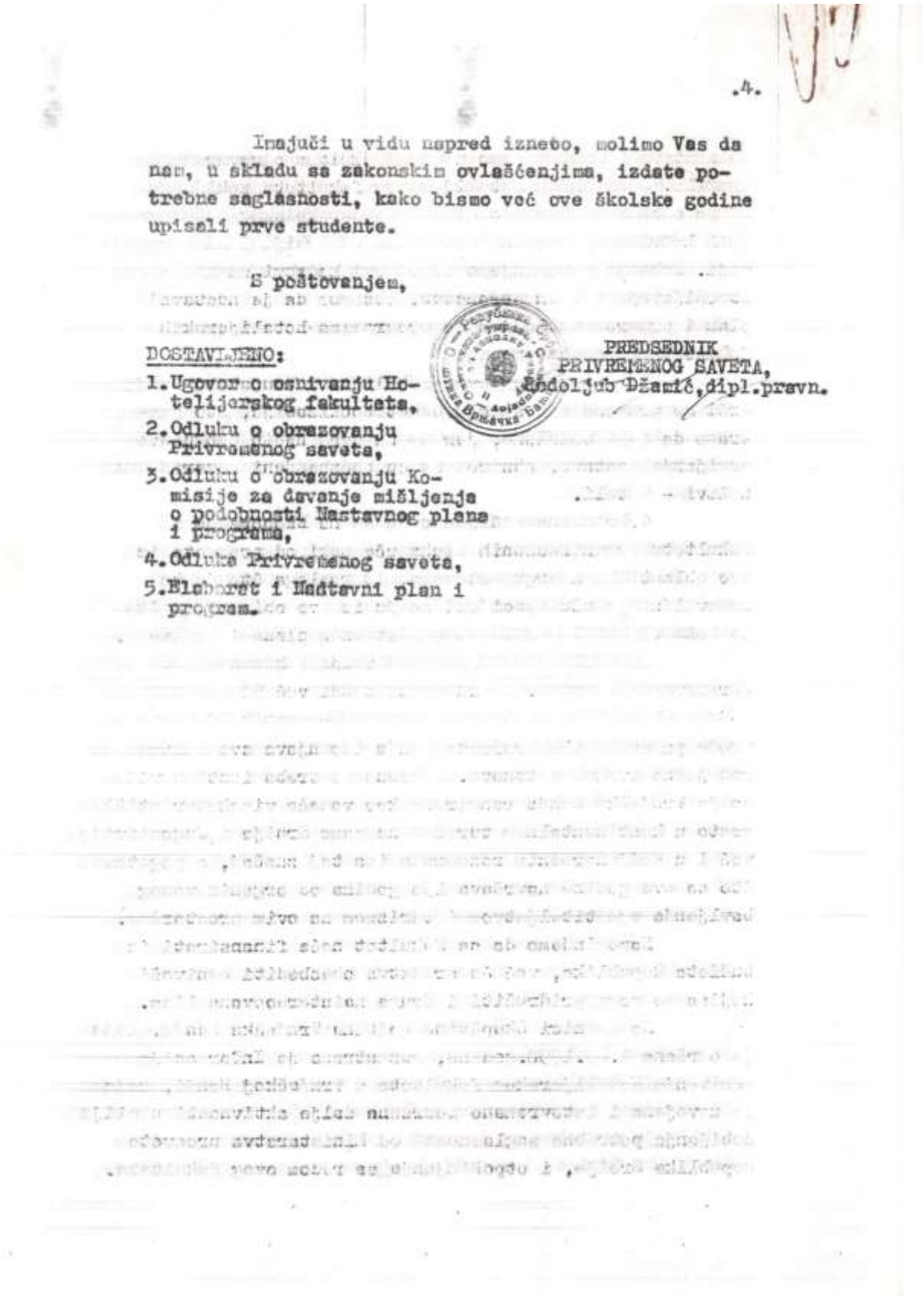

.4.

Imajući u vidu unapred izneto, molimo Vas da nam, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, izdate potrebne saglasnosti, kako bismo već ove školske godine upisali prve studente.

S poštovanjem,

PREDSEDNIK
PRIVREMENOG SAVETA,
Đorđoljub Džamić, dipl.pravn.

DOSTAVLJENO:
1. Ugovor o osnivanju Hotelijerskog fakulteta,
2. Odluku o obrazovanju Privremenog saveta,
3. Odluku o obrazovanju Komisije za davanje mišljenja o podobnosti Nastavnog plana i programa,
4. Odluke Privremenog saveta,
5. Elaborat i Nastavni plan i program.

Молбу за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи Министарству просвете Републике Србије прослеђује и Републички одбор синдиката радника угоститељства и туризма Србије 18. марта 1998. године. У молби се наводе, између

осталог, и следећи разлози за оснивање Хотелијерског факултета: "У Врњачкој Бањи су обезбеђени сви потребни материјални услови, пословни простор за рад Факултета и укупни потенцијал угоститељско-туристичке привреде Врњачке Бање за извођење наставе. Факултет се неће финансирати из буџета Републике, па и по том основу не би требало да буде сметњи за оснивање овакве високошколске установе. Републици Србији и Југославији сада треба више хиљада менаџера у области угоститељства" (Молба Републичког одбора синдиката радника угоститељства и туризма Министарству просвете Републике Србије бр. 312/2, 1998. године).

У међувремену, Привременом савету Хотелијерског факултета пристижу писма сагласности у вези са оснивањем. Универзитет "Браћа Карић" у Београду подржао је оснивање, наводећи да је "такав профил факултета и избор његове локације пун погодак и од вишеструког интереса како за студенте, тако и за систем високог образовања Србије." (Сагласност Универзитета "Браћа Карић" у Београду са оснивањем факултета, 1998. године). Хотелијерски факултет у Врњачкој Бањи добија и подршку Регионалне привредне коморе у Краљеву, која истиче да цени улогу и место високостручних кадрова у туризму и угоститељству и очекиваних ефеката у периоду који следи на међународном туристичком тржишту (Сагласност Привредне коморе у Краљеву са оснивањем Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи бр. 126/2, 1998. године).

Сагласност са оснивањем Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи упућује и Друштво економиста Београда 17. априла 1998. године. У овом писму сагласности проф. др Сида Суботић предлаже поверавање високостручних послова у области туризма и хотелијерства факултетски образованим кадровима хотелијерске струке, организованим у развојне центре или институте при струковним удружењима као што су "Угопрогрес" и Удружење бањских и климатских места Србије. Таква пракса и усавршавање би у будућности створила услове за сарадњу са сличним организацијама у свету, као што је Образовни институт при Америчкој асоцијацији хотела и мотела (*Educational Institute of American Hotel & Motel Association*). Проф. др Сида Суботић наводи и следеће: "Потреба за оснивањем Хотелијерског факултета у Србији је дугорочна, као и опредељење за туризам као један од базних ослонаца будућег развоја. Снага аргумената који говоре у прилог покренутој иницијативи, не би требало да буде доведена у питање, чак и уколико се оцени да се још нису стекли сви услови за њену реализацију." (Сагласност Друштва економиста Београда са оснивањем Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године).

Уз молбу Министарству, прослеђени су и Уговор о оснивању Хотелијерског факултета, Одлука о образовању Привременог савета, Одлука о образовању Комисије за давање мишљења о подобности Наставног плана и програма, Одлука привременог савета и Елаборат са наставним планом и програмом. Елаборат о друштвеној потреби и оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи је састављен на основу анализе постојећих хотелских и других угоститељских и туристичких објеката, њихових капацитета за ноћење, концентрацији и степену образовања запослених, као и увида у стање појединих земаља и процене перспективе. Оснивачи у Елаборату истичу да неповољна кадровска структура умањује конкурентске способности нашег хотелијерства, угоститељства и туризма у односу на друге, посебно европске земље у којима су запослени са високим

образовањем (у току 1998. године) чинили 18-20%. Са друге стране, наводи се чињеница да у СРЈ-и до тада није било могућности да се школовањем у високообразованим институцијама стекне хотелијерско образовање (међу запосленима са високим образовањем су доминантно били они са економским факултетом – 40%, затим са правним – 27% и крајње туризмолошким – 17%, што указује на образовну неусаглашеност у структури запослених и диспропорцију у образованости менаџерског кадра у хотелијерству и туризму датог периода).

У развијеним земљама Европе је током 1990-тих година потреба за високообразованим кадровима у хотелијерству била све израженија. Наиме, ова делатност је по друштвеном и економском значају (укупном промету, девизном приливу, броју запослених, броју туриста) постала једна од кључних привредник грана у бројним земљама развијеног света, али и у земљама у развоју. Истовремено, хотелијерство постаје феномен и предмет мултидисциплинарног изучавања од стране бројних научних дисциплина (економије, психологије, архитектуре, урбанизма), што је од запослених кадрова захтевало све већа практична и теоријска знања. Послови су постајали све комплекснији, захваљујући увођењу савремене опреме и алата, механизацији и аутоматизацији, увођењу електронике и компјутерских система, па се они нису више могли препустити недовољно или неадекватно образованим кадровима, чија би некомпетенција угрозила уложена инвестициона средства и друштвено економски интерес. Стога, оснивање Хотелијерског факултета је било од нужног значаја.

Поред наведеног, у Елаборату се износи и чињеница да до тада у Србији и Црној Гори није постојао ниједан факултет који би се бавио образовањем специјализованих профила кадрова за потребе хотелијерства, док су у суседним некадашњим југословенским републикама били формирани факултети у овој области. Наиме, специјализоване високошколске институције за образовање кадрова у области хотелијерства постојале су у Хрватској – Хотелијерски факултет у Опатији (настао 1974. године прерастањем Више економске школе угоститељског смера у факултет) и Факултет за туризам и ванъску трговину у Дубровнику (настао 1975. године интеграцијом и трансформацијом одговарајућих виших школа у факултет) и у Македонији – Факултет за туризам и угоститељство у Охриду (настао од Више угоститељско туристичке школе основане 1970. године). Оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи би, стога, био један од предуслова даљег развоја Републике Србије, која има изузетно вредан туристички потенцијал, значајне туристичке капацитете, велики број запослених у овој области као и амбициозне планове за даљи развој.

Оснивање Хотелијерског факултета би, дакле, било засновано на стварној улози, функцијама и значају хотела у укупном друштвеном развоју, не само у туризму и хотелијерству. Поред свих аргумената, наводи се и могућност мултипликовања материјалне вредности некретнина и опреме хотела, који су у појединим деловима земље били центри друштвеног живота и актери друштвеног напретка. Међутим, за такав процес, али и остваривање свих осталих циљева у хотелијерском и туристичком пословању, неопходно је било основати Хотелијерски факултет, првенствено ради оспособљавања високообразованих менаџера, способних да

уложена средства и расположиве потенцијале ефектуирају успешним вршењем свих функција хотела.

У Елаборату се наводи и оправданост локације Хотелијерског факултета, односно даје се одговор на питање – зашто је Врњачка Бања била први и прави избор за оснивање таквог типа факултета. Као главни разлози, наводе се:

1. Стратегијски географско-саобраћајни положај у центру Србије, 200 км јужно од Београда, што је Врњачку Бању чинило лако доступном за студенте свих делова република;
2. Са преко 10.000 становника, Врњачка Бања је представљала највеће и најпознатије балнеолошко насеље у Југославији, значајан национални и светски туристички ресурс, са 150 година туристичко-лечилишне традиције;
3. По укупној развијености туристичко-угоститељске привреде, смештајним капацитетима (око 20.000 лежаја), Врњачка Бања је заузимала водеће место у Србији;
4. Врњачка Бања је и центар туристичке регије која интегрише различите видове туризма: бањски (Врњачка Бања, Матарушка Бања, Богутовачка Бања), културно-историјски (Љубостиња, Каленић, Жича, Студеница) и планински (Гоч, Столови, Копаоник);
5. Велики број угоститељских објеката лоцираних у Врњачкој Бањи (15 хотела и око 20 других објеката) би пружио изванредне могућности за обуку студената и извођење практичне наставе и обуке;
6. Велики капацитет комплементарних угоститељских објеката у домаћој радиности би омогућио смештај студентима из других крајева Југославије или иностранства;
7. Значајан број запослених у туристичко-угоститељској привреди саме Бање, њеној гравитирајућој регији, као и Југославији као целини као и ђаци који су завршили средњу Угоститељско-туристичку школу са домом ученика у Врњачкој Бањи би били значајан извор потенцијалних студената факултета;
8. Лоцирање факултета у Врњачкој Бањи би био одговор на савремени тренд у свету ка децентрализацији образовања и његовом размештају у оне националне регије и центре у којима су туризам и хотелијерство најразвијенији.

Факултет би образовао студенте за послове дипломираног менаџера хотелијерства. Такав менаџер би био оспособљен за обављање послова генералног менаџера, менаџера средњег и оперативног највишег нивоа, као и за инструкторске и саветничке стручне послове.

Према Бакићу, туристичка индустрија као "*high tech*" и "*high touch*" делатност све више прихвата потребу за развојем менаџерских кадрова, који подразумева образовање и обуку, али и целовит систем планирања каријере и менаџерске структуре (Бакић, 1998). Он наводи и да би менаџери у области туризма и хотелијерства требало да имају низ следећих компетенција:

1. Компетенција за управљање проблемима гостију и то са пажњом и сензитивношћу;
2. Компетенција за комуникацију и у писменој и у усменој форми;

3. Компетенција да се постигне позитивна радна атмосфера код запослених;
4. Компетенција да се постигне професионализација у сваком погледу;
5. Компетенција да се постигне позитиван став потрошача, као и позитивна релација са њима;
6. Компетенција да се запослени наведу на постизање жељених операција.

Истакнуто је да би кадрови које би образовао Факултет могли да раде на кључним руководећим местима хотелских ланаца, одмаралишних центара, аеродрома, авионских компанија, великих туристичких и саобраћајних предузећа, туристичких консталтинг фирми, хотелијерских и пословних удружења, бироа за планирање и архитектонских бироа, удружења, аутомобилских клубова, организација социјалног стандарда, установа за туристичку изградњу, ланаца ресторана брзе хране, појединачних хотела и ресторана, средњошколских угоститељских и туристичких центара, органа државне управе и друго. У Елаборату се наводи и потенцијална организациона структура Хотелијерског факултета, приказана на слици број 10.

Слика 10. Предлог организационе структуре Хотелијерског факултета"Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи

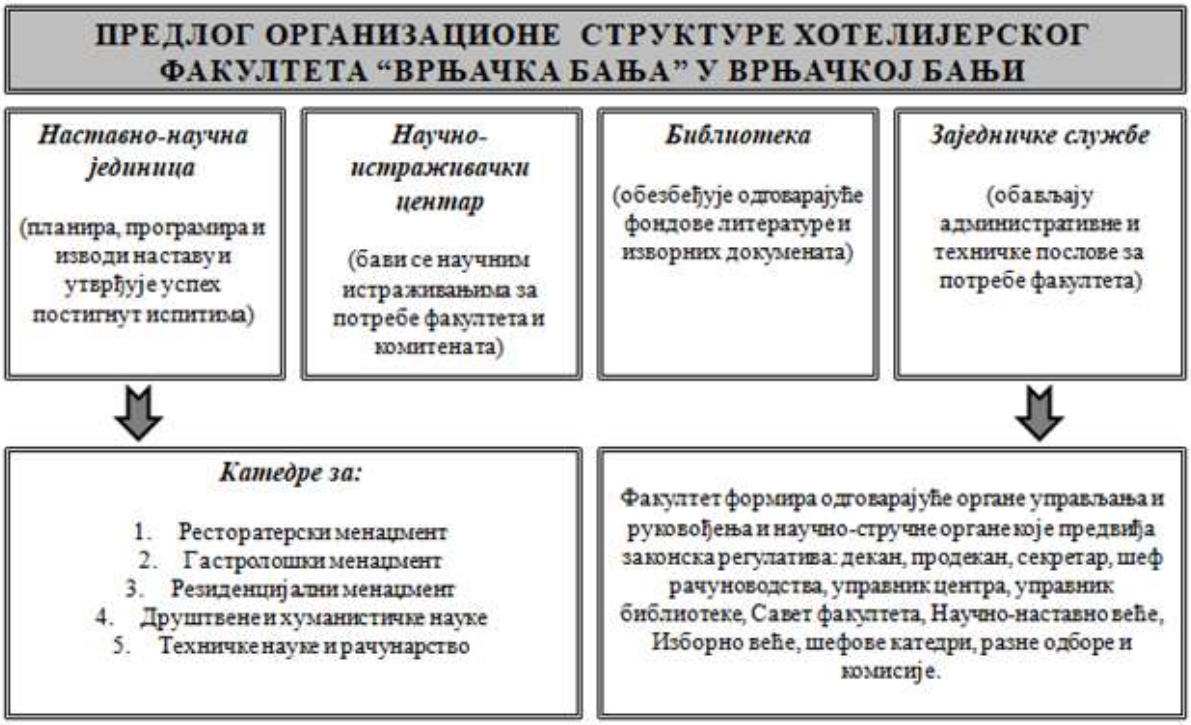

Извор: Иницијативни елаборат о друштвеној потреби и оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године

На Хотелијерском факултету су Елаборатом биле предвиђене редовне и ванредне студије које би трајале осам семестара. За све заједничке предмете предвиђено је по 60 часова наставе и 60 часова вежби. За смерске предмете предвиђено је 90 часова наставе и 60 часова вежби. Студенти би дневно имали наставу из највише два предмета, односно највише 7-8 часова дневно.

При томе, Факултет би обухватао три типа наставе: теоријску, очевидну наставу и праксу. Очевидна настава би подразумевала увид у праксу најелитнијих хотела у земљи и иностранству и одређени број излагања осведочених стручњака из праксе уз

демонстрацију њиховог искуства, док би пракса подразумевала непосредно учешће у раду менаџера одређених хотела.

Хотелијерски факултет би, уз наведено, организовао и следеће типове студија:

1. Једногодишњу специјализацију
2. Двогодишње магистарске студије
3. Докторске студије
4. Хабилитационе студије

Министарство просвете Републике Србије је на основу чл. 14. став 4. Закона о универзитету и чл. 70. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС" бр. 20/98) донело Решење бр. 022-05-126/98-07 од 23. јуна 1998. године којим је образовало Комисију са задатком да прегледа Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, која је била у следећем саставу:

1. Проф. др Жарко Ристић, редовни професор Економског факултета у Београду
2. Проф. др Шћепан Ушћумлић, редовни професор Технолошког факултета у Београду
3. Проф. др Предраг Ђорђевић, редовни професор Медицинског факултета у Београду

Родољуб Џамић, председник СО Врњачка Бања и председник Привременог управног одбора Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" 29. јуна 1998. године упућује писмо проф. др Радославу Сенићу, ректору Универзитета у Крагујевцу, у којем тражи сагласност на наставни план и програм сходно члану 24. став 5. Закона о Универзитету ("Службени гласник 20/98"). У свом захтеву, наводи да је поменута Комисија предложила Министарству просвете да да сагласност на Елаборат о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи (Захтев за давање сагласности на наставни план и програм Хотелијерског факултета Универзитету у Крагујевцу бр. 9-166/98, 1998. године).

Слика 11. Захтев за давање сагласности на Наставни план и програм Хотелијерског факултета Универзитету у Крагујевцу бр. 9-166/98, 1998. године

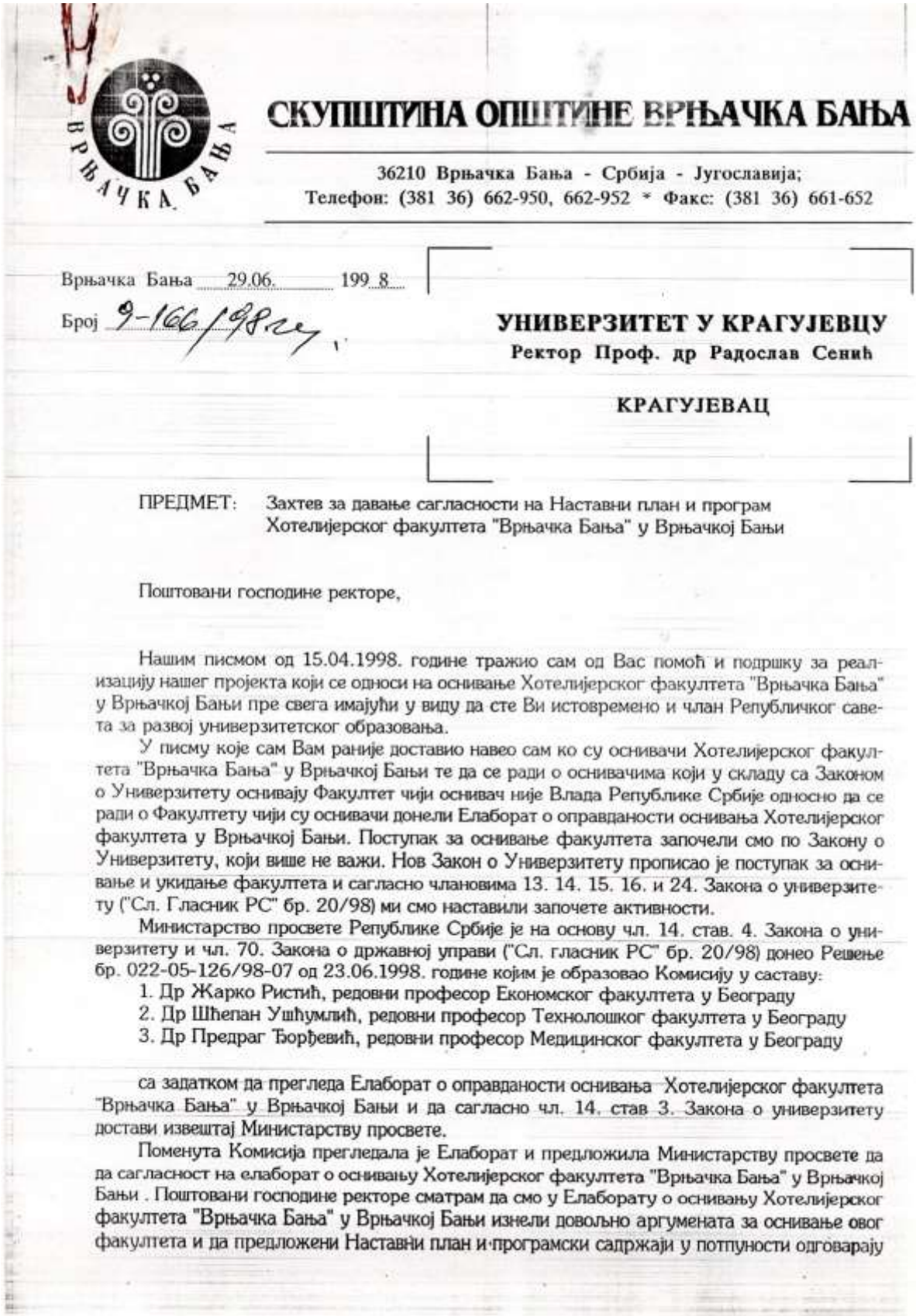

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

36210 Врњачка Бања - Србија - Југославија;
Телефон: (381 36) 662-950, 662-952 * Факс: (381 36) 661-652

Врњачка Бања 29.06. 199 8

Број 9-166/98

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Ректор Проф. др Радослав Сенић

КРАГУЈЕВАЦ

ПРЕДМЕТ: Захтев за давање сагласности на Наставни план и програм Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи

Поштовани господине ректоре,

Нашим писмом од 15.04.1998. године тражио сам од Вас помоћ и подршку за реализацију нашег пројекта који се односи на оснивање Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи пре свега имајући у виду да сте Ви истовремено и члан Републичког савета за развој универзитетског образовања.

У писму које сам Вам раније доставио навео сам ко су оснивачи Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи те да се ради о оснивачима који у складу са Законом о Универзитету оснивају Факултет чији оснивач није Влада Републике Србије односно да се ради о Факултету чији су оснивачи донели Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. Поступак за оснивање факултета започели смо по Закону о Универзитету, који више не важи. Нов Закон о Универзитету прописао је поступак за оснивање и укидање факултета и сагласно члановима 13. 14. 15. 16. и 24. Закона о универзитету ("Сл. Гласник РС" бр. 20/98) ми смо наставили започете активности.

Министарство просвете Републике Србије је на основу чл. 14. став. 4. Закона о универзитету и чл. 70. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС" бр. 20/98) донео Решење бр. 022-05-126/98-07 од 23.06.1998. године којим је образовао Комисију у саставу:

1. Др Жарко Ристић, редовни професор Економског факултета у Београду
2. Др Шћепан Ушћумлић, редовни професор Технолошког факултета у Београду
3. Др Предраг Ђорђевић, редовни професор Медицинског факултета у Београду

са задатком да прегледа Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи и да сагласно чл. 14. став 3. Закона о универзитету достави извештај Министарству просвете.

Поменута Комисија прегледала је Елаборат и предложила Министарству просвете да да сагласност на елаборат о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи . Поштовани господине ректоре сматрам да смо у Елаборату о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи изнели довољно аргумената за оснивање овог факултета и да предложени Наставни план и програмски садржаји у потпуности одговарају

потребном образовању и оспособљавању профила менаџера хотелијерства. Они садрже потребна опште образовна знања, стручна, друштвена, економска и правна знања, стручна знања о хотелијерству у сва три сегмента: ресторатерски, резиденцијални и гастрономски.

Наставни план и програмски садржаји омогућавају стицање потребних знања и оспособљености за све нивое менаџера хотелијерства јер предвиђено трајање и начини извођења теоријске и практичне наставе, укључујући и праксу у одговарајућим предузећима и начин провере знања то обезбеђују.

Имајући у виду изразите друштвене потребе за високообразовним стручним профилом менаџера хотелијерства који практично управљају веома великим материјалним средствима и потенцијалима, могући утицај на друштвени и привредни развој и непостојање институција за образовање поменутих кадрова, одабрану локацију, позитивна својства наставног плана и програма као и предложени модел факултета, комисија сматра да Хотелијерски факултет "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи треба основати по предлогу садржаном у Елаборату.

Истовремено Вас обавештавам да је велики број привредних субјеката и других асоцијација подржао овај наш пројекат, а Универзитет "Браћа Карић" оцењује у свом писму овај пројекат као пун погодак од вишеструког интереса како за студенте тако исто и за систем високог образовања Србије.

Врњачка Бања ове године 14. јула обележава свој велики јубилеј 130. година од почетка организованог здравства и туризма, а догодине Угоститељско туристичка школа у Врњачкој Бањи обележава 50. година од свог оснивања. Напомињемо да је за протекли период школа образовала више десетина хиљада ученика који раде у угоститељској привреди, Србије, Југославије као и бившим југословенским републикама, а неки од њих воде и велике хотеле у Европи и свету. Све ово иде у прилог чињеници да заиста постоји велика друштвена потреба за оснивање Хотелијерског факултета и школовање високообразованих и специјализованих кадрова за рад у туристичкој привреди и угоститељству, као и другим тангирајућим гранама привреде.

Молим Вас да Ваш Универзитет сходно чл. 24. став 5. Закона о Универзитету ("Сл. гласник 20/98) да сагласност на Наставни план и програм. Определио сам се да сагласност затражим од Вашег Универзитета јер је исти најближи Врњачкој Бањи и очекујем да убудуће успоставимо добру сарадњу између Вашег Универзитета и Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи.

Поштовани господине ректоре, неопходно је да сагласност доставите у што краћем року како би студенти могли да се упишу у школску 1998/99 год.

Уједно користим прилику да Вас срдачно поздравим и честитам поновни избор ректора на Универзитету.

С поштовањем,

Прилог:

- Наставни план и програм
- Мишљење Регионалне Привредне коморе
- Решење Министарства просвете
- Извештај Комисије
- Писмо Универзитета "Браће Карић"
- допис ректорима Универзитета
- Одлука о образовању привременог Управног одбора

ПРЕДСЕДНИК СО ВРЊАЧКА БАЊА
И ПРЕДСЕДНИК ПРИВРЕМЕНОГ
УПРАВНОГ ОДБОРА ХОТЕЛИЈЕРСКОГ
ФАКУЛТЕТА "ВРЊАЧКА БАЊА"

Родољуб Џамић, дипл. прав.

У Захтеву ректору проф. др Радославу Сенићу истичу се и сви аргументи за оснивање Хотелијерског факултета, уз чињеницу да предложени Наставни план и програм у потпуности одговара потребном образовању и оспособљавању профила менаџера

хотелијерства, односно да "садрже потребна образовна знања, стручна, друштвена, економска и правна знања, стручна знања о хотелијерству у сва три сегмента: ресторатерском, резиденцијалном и гастрономском". Поред аргумената за оснивање Факултета, истиче се и потреба за хитним одговором Универзитета у Крагујевцу, са намером да прва генерација студената упише школску 1998/99. годину (Захтев за давање сагласности на наставни план и програм Хотелијерског факултета Универзитету у Крагујевцу бр. 9-166/98, 1998. године).

Сходно аргументима из Захтева а на основу Решења бр. 271 тадашњег ректора Универзитета у Крагујевцу, проф. др Радослава Сенића, 2. јула 1998. године образована је Комисија за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи. У Комисију су именовани као председник проф. др Слободан Танасијевић, проректор Универзитета у Крагујевцу и као чланови:

- проф. др Живадин Стефановић, редовни професор Економског факултета у Крагујевцу;
- проф. др Стево Јаношевић, ванредни професор Економског факултета у Крагујевцу;
- проф. др Бранислав Марковић, редовни професор Правног факултета у Крагујевцу;
- проф. др Стефан Станковић, редовни професор Географског факултета у Београду и
- проф. др Сида Суботић, редовни професор Географског факултета у Београду.

Задатак именоване Комисије био је да прегледа Наставни план и програм Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи у оснивању и достави писмено мишљење Научно-наставном већу Универзитета у Крагујевцу ради давања сагласности (Решење Ректората Универзитета у Крагујевцу бр. 271, 1998. године).

Професори Економског факултета из Крагујевца др Живадин Стефановић и др Стево Јаношевић као чланови комисије, 8. јула 1998. године у оквиру мишљења о Наставном плану и програму хотелијерског факултета "Врњачка Бања" првенствено дају приказ и анализу самог материјала под називом Елаборат о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. Они закључују да је Елаборат написан на 65 страна у оквиру ког су у првом делу самог материјала изложени ставови и чињенице о оправданости оснивања факултета, полазећи од могућих потреба и будућег развоја угоститељства и туризма у Републици Србији односно Савезној Републици Југославији.

У другом делу материјала изложен је Наставни план и програм. Образложено је да је концепт Наставног плана утемељен на захтеву да се образује менаџер хотелијерства у складу са потребом да се успешно управља сложеним хотелским системом, на основу савремених знања различитих научних области и праксе развијених система у свету. Полазећи од тако дефинисаног циља, конципиран је Наставни план са 36 научно-наставних дисциплина са усмерењима у трећој години студија на ресторански, гастролошки и резиденцијални односно са истим усмерењима на четвртој години студија. Чланови комисије су тада истакли да су карактеристике

предложеног Наставног плана и програма следеће (Мишљење о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године):

1. Број и садржај научно-наставних дисциплина у основи је одговарао захтевима утврђеног профила и приближавао се броју и садржају наставних дисциплина истих или сличних школа;
2. Научно-наставне дисциплине су биле тако распоређене у наставном плану да су већим делом функционализоване са профилом стручњака. Наиме, у првим годинама студија је било планирано да се изучавају научно-наставне дисциплине општег карактера, као што су Социологија, Право, Економија, Психологија, а у трећој и четвртој години специјализоване дисциплине у којима се профилише струка. Тако би се створили услови за студије у којима се студенти прво упознају са општим-теоријским знањима, а затим са специфичним образовно-стручним садржајима кроз које се обезбеђује квантум и квалитет знања менаџера хотелијерства;
3. Наставни план је садржао релевантне дисциплине са предвиђеним фондом часова који је био потребан и довољан и који је могао да се прилагођава сходно променама у садржају односно програму предмета. Број часова је између осталог био прилагођен законским одредбама;
4. У корпусу наставног плана није постојала научно-наставна дисциплина Маркетинг, која је иначе нужна за ову врсту образовања па предмет Хотелијерски маркетинг на четвртој години студија није имао природну основу и његов програм није могао да надокнади потребу за усвајањем општих маркетиншких знања која је неопходно било реализовати на почетку студија;
5. Из наставног плана требало је изоставити предмет Политички односи и институције, предмет Безбедност и заштита и Методологија истраживања пошто су се њихови редуковани програмски садржаји могли остварити кроз програме других предмета, па би њиховим изостављањем план постао функционалнији и конзистентнији;
6. С обзиром на природу менаџерских знања и способности требало је више ставити акценат на условно речено практичне, а мање теоријске дисциплине. Тако, предложено је да уместо предмета Информатика буде уведен предмет Информациони системи како би се студенти више упутили у праксу а мање у теорију;
7. Општи статистички садржаји требало је да се извршавају у ранијим годинама студија, а специјализоване области у каснијим. Програм предмета Пословна статистика и анализа пословања доказао је да су спајања тешка и супротна природи.

Након приказа и анализе Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, а ради конципирања потпуног, заокруженог и прихватљивог Наставног плана и програма, чланови комисије износе одређене предлоге:

1. Прво, сматрало се да концепт усмерења треба изменити тако што би од треће године студија почело профилисање на три смера и што би структура предмета на четвртој години била рефлексија таквог става. Односно, постојала је могућност да усмеравање може да почне у четвртој години студија, са већим бројем предмета и једноставном трећом годином.

Усмеравање у трећој години студија са по два предмета и у четвртој години студија са по једним предметом по мишљењу Комисије није било довољно. Сматрало се да ако усмеравање није засновано на адекватној структури предмета онда је целисходније задржати план без усмерења, а у четвртој години студија увести више акционих предмета који могу да задовоље интерес и афинитете појединих студената;

2. Други предлог комисије био је да ради потпуности у Наставни план треба увести следеће предмете: Математика, Управљање квалитетом, Управљање комуникацијама у туризму и угоститељству, Природни и привредни ресурси, Односи са јавношћу, Основе организације, Стратегијски менаџмент (за област хотелијерства);
3. Треће, програми предмета Менаџмент, Персонални менаџмент, Пословна статистика, Финансијски менаџмент су морали бити усклађени са циљем образовања, педагошким захтевима и стандардима и садржајима истих дисциплина код нас и у свету.

Закључак чланова комисије је гласио да концепт Наставног плана и програма треба урадити у складу са изнетим ставовима и иновирану верзију предложити за дефинитивно усвајање.

На основу мишљења чланова, председник Комисије проф. др Слободан Танасијевић, 10. јула 1998. године, дописом бр. 291 обавештава председника Скупштине општине Врњачка Бања о мишљењу и предлозима за даљи рад (Допис Комисије за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи бр. 291, 1998. године). Наиме, Ректорски колегијум је тада заузео став да се сагласност Већа Универзитета може дати тек по оснивању факултета. Став Ректорског колегијума био је да у овој фази оснивања факултета је довољно давање мишљења стручног органа Универзитета о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у оснивању који је саставни део Елабората о оснивању Факултета. Дато је упутство да се Елаборат са овим мишљењем достави на сагласност Министарству просвете Републике Србије. Комисија је сматрала да треба наставити активности на припреми оснивања Факултета и усвајању и доградњи Елабората. Међутим, предложени Наставни план и програм као саставни део Елабората се може укључити у Елаборат тек након усаглашавања са примедбама чланова комисије. Сматрало се да предложени Елаборат са Наставним планом и програмом представља солидну основу за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи и да садржи довољно елемената за оцену друштвено-економске оправданости његовог оснивања, полазећи од дугорочних потреба за кадровима овог профила као и стварних материјалних и кадровских услова којима располажу оснивачи. Предложени Наставни план и програм у основи су одговарали захтевима науке за образовањем предложених кадрова менаџера са универзитетским образовањем у хотелијерској струци. Комисија је поред конкретних, тада саставила и неке начелне примедбе које је требало уважити:

1. Предложени број предмета (36) за четворогодишње основне студије био је преобиман. Ова примедба била је оправдана тим пре што се Наставним планом предвиђало да сви предмети буду двосеместрални укључујући предавања и вежбе;

2. Предложени Наставни план је требало преструктуирати тако да у максималној мери у прве две године студија буду заступљене општеобразовне, опште стручне и фундаменталне научне дисциплине;
3. На овој основи била је могућа надоградња ужестручних предмета у појединим научним областима;
4. Предложени начин усмеравања у три смера је требало озбиљно преиспитати, јер није пружао довољно основа за профилисање стручњака и да завршне године студија треба прилагодити предложеном начину формирања одређених усмерења.

Комисија је сматрала да би поред ових начелних примедби, ауторима Наставног плана и програма требало доставити и писмене примедбе чланова Комисије да би се оне пажљивије размотриле и у максималној могућој мери уважиле. По разматрању примедби и предлога Комисије, измењени Наставни план и програм је требало доставити Комисији на коначно давање мишљења с тим да је представник аутора Наставног плана и програма требало присуствовати седници Комисије.

Слика 12. Допис Комисије за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи бр.291

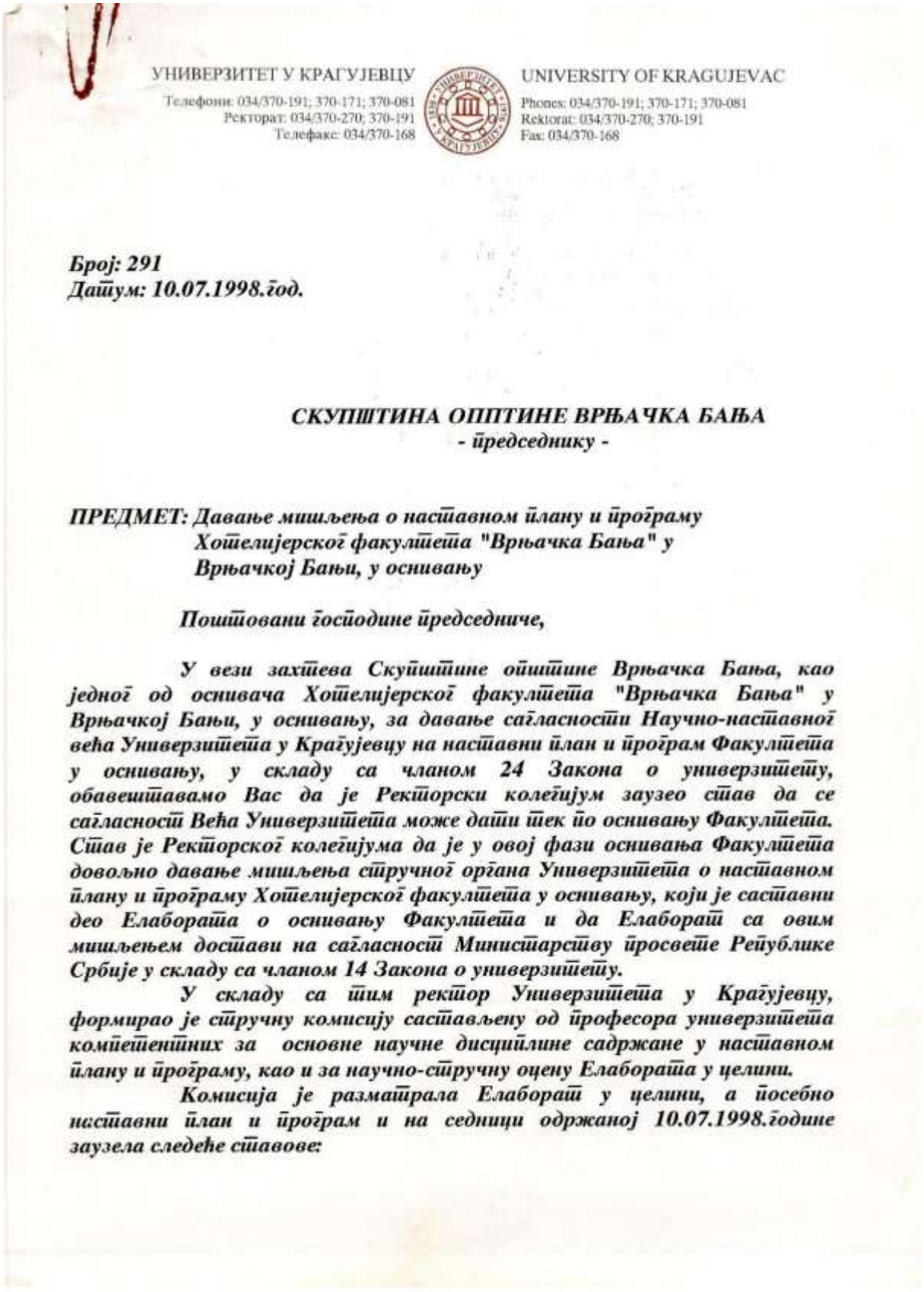

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Телефони: 034/370-191; 370-171; 370-081
Ректорат: 034/370-270; 370-191
Телефакс: 034/370-168

UNIVERSITY OF KRAGUJEVAC
Phones: 034/370-191; 370-171; 370-081
Rektorat: 034/370-270; 370-191
Fax: 034/370-168

Број: 291
Датум: 10.07.1998.год.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА
- председнику -

ПРЕДМЕТ: Давање мишљења о наставном плану и програму Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, у оснивању

Поштовани господине председниче,

У вези захтева Скупштине општине Врњачка Бања, као једног од оснивача Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, у оснивању, за давање сагласности Научно-наставног већа Универзитета у Крагујевцу на наставни план и програм Факултета у оснивању, у складу са чланом 24 Закона о универзитету, обавештавамо Вас да је Ректорски колегијум заузео став да се сагласност Већа Универзитета може дати тек по оснивању Факултета. Став је Ректорског колегијума да је у овој фази оснивања Факултета довољно давање мишљења стручног органа Универзитета о наставном плану и програму Хотелијерског факултета у оснивању, који је саставни део Елабората о оснивању Факултета и да Елаборат са овим мишљењем достави на сагласност Министарству просвете Републике Србије у складу са чланом 14 Закона о универзитету.

У складу са тим ректор Универзитета у Крагујевцу, формирао је стручну комисију састављену од професора универзитета компетентних за основне научне дисциплине садржане у наставном плану и програму, као и за научно-стручну оцену Елабората у целини.

Комисија је разматрала Елаборат у целини, а посебно наставни план и програм и на седници одржаној 10.07.1998.године заузела следеће ставове:

2.

- Комисија сматра да треба наставити активности на припремама за оснивање Факултета и усвајању и доградњи Елабората. Међутим, предложени наставни план и програм као саставни део Елабората се може укључити у Елаборат тек након усаглашавања предложеног наставног плана и програма са примедбама чланова Комисије које Вам у прилогу достављамо.

- Сматра се да предложени Елаборат са наставним планом и програмом представља солидну основу за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи и да садржи довољно елемената за оцену друштвено-економске оправданости његовог оснивања, полазећи од дугорочних потреба за кадровима овог профила као и створених материјалних и кадровских услова којима располажу оснивачи.

- Предложени наставни план и програм у основи одговарају, по оцени Комисије, захтевима науке за образовањем предложених профила кадрова менаџера са универзитетским образовањем у хотелијерској струци.

- Полазећи од структуре наставног плана и програма истородних и сличних факултета Комисија је ставила поред конкретних и неке начелне примедбе које оснивачи треба максимално да уваже:

1. Предложени број предмета (36) за четворогодишње основне студије је преобиман. Ова примедба је оправдана, тим пре што се наставним планом предвиђа да сви предмети буду двосеместрални, укључујући предавања и вежбе.

2. Предложени наставни план треба прерструктуирати тако да се у максималној мери, у прве две године студија, буду заступљене опште образовне, опште стручне и фундаменталне научне дисциплине.

3. На овој основи је могућа надградња ужестручних предмета у појединим научним областима.

4. Предложени начин усмеравања у три смера се мора озбиљно преиспитати, јер не пружа довољно основе за профилисање стручњака и да завршне године студија треба прилагодити предложеном начину формирања одређених усмерења.

Комисија сматра да се овим начелним примедбама, ауторима наставног плана и програма треба доставити писмене примедбе чланова Комисије, да их пажљивије размотре и у максимално могућој мери уваже. По разматрању примедаба и предлога Комисије, измењени наставни план и програм треба доставити Комисији на коначно давање мишљења, с тим да представник аутора присуствује седници Комисије.

3.

Сматра се да аутори наставног плана и програма могу и директно сарађивати са члановима Комисије који су доставили писмене примедбе.

Молимо Вас да поступите по предлозима Комисије и настојите да се усаглашени наставни план и програм достави Универзитету у Крагујевцу до 20. јула 1998. године, како би Комисија завршила рад и доставила коначно мишљење до 25. јула 1998. године, пошто предстоји коришћење годишњих одмора, а и остале Ваше активности око оснивања Факултета.

С поштовањем.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Проф. др Слободан Танасијевић,
проректор Универзитета у Крагујевцу

Прилог: Мишљења и предлози чланова Комисије:
1. Проф. др Живадин Стефановић
2. Проф. др Стево Јаношевић
3. Проф. др Стеван Стојковић
4. Проф. др Бранислав Марковић

Након мишљења које је изнела Комисија, долази до одређених измена и допуна у Наставном плану и програму Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, у оснивању. У складу са тиме, тадашњи председник СО Врњачка Бања и

председник привременог Управног одбора Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" Родољуб Џамић, 16. јула 1998. године, даје одговор на мишљење и предлоге комисије под бр. 9-168/98, проректору Универзитета у Крагујевцу проф. др Слободану Танасијевићу (Одговор на мишљење и предлоге Комисије за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи бр. 9-168/98, 1998. године). У одговору су садржане следеће тезе:

1. На основу предлога, број предмета смањен је за два односно са 36 на 34 и уведена је за неке предмете једносеместрална настава. Примедба Комисије да је предложени број предмета преобиман била је тачна, али и сама Комисија је предложила да се уведу у Наставни план и програм и нови предмети. Сматрало се да даље смањење обима предмета није могуће јер би се концепција предложеног Наставног плана и програма пореметила;
2. Прихваћено је мишљење уважених професора из Крагујевца у мери у којој је то било могуће и из наставног плана и програма изостављен је одређени број предмета. Међу тим предметима су били Политички односи и институције и Безбедност и заштита, а и даље је задржан предмет Методологија истраживања јер се он изучавао и на факултетима у иностранству. Сматрало се да је и предмет Безбедност и заштита битан првенствено из разлога зато што је хотел пре свега систем у коме треба да се обезбеде и заштите гости, персонал и имовина. Зато је планирано да програмски садржај овог предмета буде остварен кроз програме других предмета;
3. У Наставни план и програм уведен је предмет Маркетинг који би се изучавао на другој години студија (III и IV семестар);
4. Предмет Информатика замењен је предметом Рачунарски информациони системи у хотелијерству на другој години студија (III и IV семестар);
5. Прихваћено је и мишљење Комисије о предложеном плану без усмерења, а у четвртој години студија уведено је више опционих предмета који би се изучавали у VIII семестру. Наиме у VIII семестру студенти би имали могућност да бирају два изборна предмета, стажирају и раде дипломски рад;
6. У Наставни план и програм уведен је предмет Математика и основи статистике за хотелијере као једносеместрални предмет. Уведени су и предмети Управљање комуникацијама у туризму и угоститељству, Основи организације, Стратешки менаџмент у хотелијерству, Пословно право са основама међународног пословног права. Планирано је да предмет Управљање квалитетом природних и привредних ресурса буде остварен кроз програме других предмета попут предмета Изградња, опремање и одржавања хотелских објеката, Гастрологија, Ресторатерство, Стратешки менаџмент у хотелијерству и Маркетинг у хотелијерству. Предмет Односи с јавношћу (пропаганда) требало је остварити кроз предмет Туристичке агенције и пропаганда. На будућем факултету је требало изучавати предмете Менаџмент, Менаџмент људским ресурсима у хотелијерству, Финансијски менаџмент и Стратешки менаџмент у хотелијерству. Из Програма је изостављен предмет Пословна статистика и анализа пословања, с тим што предвиђено да се анализе изучавају у оквиру предмета Пословна политика, анализа и пословање у хотелијерству. У оквиру предмета Туристичка географија остварен је и

програм предмета Основи туризма што је усаглашено са примедбом проф. др Стевана Станковића.

У закључку одговора, изнето је да су примедбе професора Бранислава Марковића у потпуности уважене и да су уведени предмети Основи права и Пословно право с основама међународног пословног права. Примедбе проф. др Стевана Станковића су делимично уважене са којима се он такође сложио. Примедбе професора Живадина Стефановића и Стевана Јаношевића су у потпуности уважене: уведени су предмети Маркетинг, Рачунарски информациони системи у хотелијерству, Математика и основе статистике за хотелијере, Управљање комуникацијама у туризму и угоститељству, Основи организације и Стратешки менаџмент. Односи са јавношћу би били остварени кроз предмете Туристичке агенције и пропаганда, а Управљање квалитетом природних и привредних ресурса кроз предмет Туристичка географија. Сматрало се да број и садржај научно-наставних дисциплина у основи одговара захтевима профила и приближава се броју и садржају наставних дисциплина истих или сличних школа код нас и у свету.

Измењен и допуњен Наставни план и програм Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, у оснивању, је приказан у Табелама 1, 2, 3 и 4.

Табела 1. Приказ Наставног плана прве године студија (I и II семестар)

ПРЕДМЕТ		БРОЈ ЧАСОВА У СЕМЕСТРУ			
		I СЕМЕСТАР		II СЕМЕСТАР	
		П	В	П	В
ПРВА ГОДИНА СТУДИЈА					
1.	Хотелијерство	3	3	3	3
2.	Менаџмент	2	1	2	1
3.	Социологија	3	0		
4.	Психологија	2	0		
5.	Економија			2	0
6.	Основи права			2	0
7.	Менаџмент људским ресурсима у хотелијерству	2	1	2	1
8.	Туристичка географија	2	1	2	1
9.	Енглески језик	2	2	2	2
10.	Страни језик	2	2	2	2
Укупно:		18	10	17	10

Извор: Извод из Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године

Табела 2. Приказ Наставног плана друге године студија (III и IV семестар)

ПРЕДМЕТ		БРОЈ ЧАСОВА У СЕМЕСТРУ			
		III СЕМЕСТАР		IV СЕМЕСТАР	
		П	В	П	В
ДРУГА ГОДИНА СТУДИЈА					
1.	Основи културе и цивилизације	2	1		
2.	Пословна политика, анализа и пословање у хотелијерству	2	1	2	1
3.	Маркетинг	2	1	2	1
4.	Ресторатерство	3	3	3	3
5.	Управљање комуникацијама у туризму и угоститељству			2	1
6.	Рачунарски информациони систем у хотелијерству	2	2	2	2
7.	Математика и основи статистике за хотелијере			2	1
8.	Енглески језик	2	2	2	2
9.	Страни језик	2	2	2	2
Укупно:		15	12	17	13

Извор: Извод из Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године

* Стажирање: У I години 2 месеца; У II години 2 месеца

Табела 3. Приказ Наставног плана треће године студија (V и VI семестар)

ПРЕДМЕТ		БРОЈ ЧАСОВА У СЕМЕСТРУ			
		V СЕМЕСТАР		VI СЕМЕСТАР	
		П	В	П	В
ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА					
1.	Изградња, опремање и одржавање хотелског објекта	2	1	2	1
2.	Финансијски менаџмент	2	1	2	1
3.	Методологија истраживања			2	1
4.	Броматологија	2	1	2	1
5.	Гастрологија	2	4	2	4
6.	Туристичке агенције и пропаганда	2	1	2	1
7.	Енглески језик	2	2	2	2
8.	Страни језик	2	2	2	2
Укупно:		14	12	16	13

Извор: Извод из Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године

Табела 4. Приказ Наставног плана четврте године студија (VII и VII семестар) са изборним предметима

ПРЕДМЕТ		БРОЈ ЧАСОВА У СЕМЕСТРУ			
		VII СЕМЕСТАР		VIII СЕМЕСТАР	
		П	В	П	В
ЧЕТВРТА ГОДИНА СТУДИЈА					
1.	Пословно право са основама међународног пословног права	3	0		
2.	Основи организације	2	1		
3.	Стратегијски менаџмент у хотелијерству	2	1		
4.	Маркетинг у хотелијерству	2	1		
5.	Организација анимације	2	1		
6.	Енглески језик	2	2		
7.	Страни језик	2	2		
Укупно:		15	8		
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ					
1.	Ресторатерски менаџмент			3	4
2.	Гастролошки менаџмент			3	3
3.	Националне кухиње			2	5
4.	Хотелски ланци			3	0
5.	Винарство			2	1
6.	Планирање у хотелским предузећима			2	1
Укупно:				15	14

Извор: Извод из Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998

* Стажирање: У III години 2 месеца; У IV години 2 месеца

* Напомена: У VIII семестру студенти бирају 2 изборна предмета, стажирају и раде дипломски рад.

У оквиру Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, поред Наставног плана и програма, предложена је и Организациона структура факултета. Након извршених измена, Организациона структура Факултета је углавном остала иста. Једине измене су вршене у погледу катедри према којима је организована наставно-научна јединица што се може видети на слици број 13.

Слика 13. Измењена структура катедри научно-наставне јединице

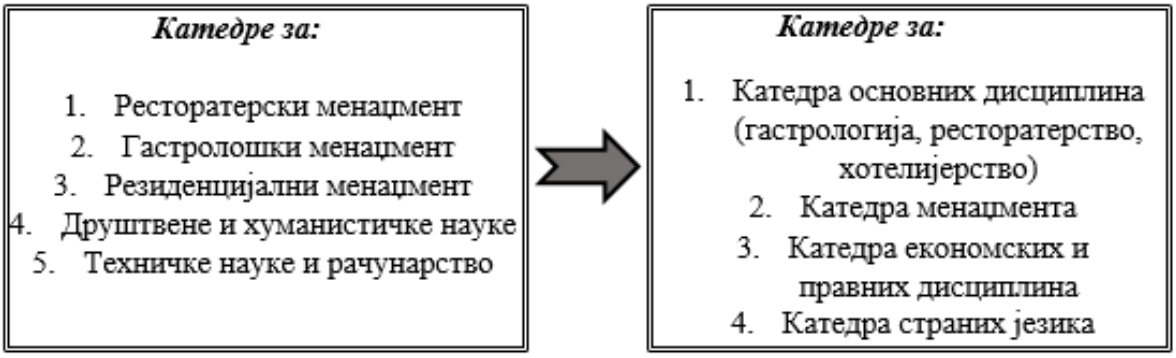

Извор: Обрада аутора према подацима преузетих из Извода Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998

Како би се утврдило да ли је Наставни план и програм измењен према смерницама Комисије, председник комисије проф. др Слободан Танасијевић 16. јула 1998. године сазива IV седницу Комисије за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи у оснивању. Седница је заказана за 21. јул 1998. године, Ректорат Универзитета на челу са проф. др Радославом Сенићем, такође као члана комисије за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи решењем бр. 281/12 именује проф. др Алексу Ковачевића, професора природно-математичког факултета у Новом Саду (Решење Ректората Универзитета у Крагујевцу бр. 281/12, 1998. године).

На седници Одбора Удружења за трговину и туризам Привредне Коморе Југославије одржане 16. јула 1998. године, подржана је иницијатива општине Врњачка Бања и угоститељских предузећа у овој Општини, за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. У расправи је већина учесника указала на пуну оправданост за оснивање овог факултета, посебно из разлога недостатка стручних кадрова-специјалиста за област угоститељства и туризма (Закључак са седнице Одбора Удружења за трговину и туризам Привредне Коморе Југославије, 1998. године).

У Ректорату Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 21. јула 1998. године извршено је детаљно разматрање новог предлога наставног плана. Наиме, Ректорски колегијум Универзитета у Крагујевцу дао је позитивно мишљење о Елаборату. Закључено је да је недвосмислено доказано да постоје дугорочне потребе за високо образованим стручњацима из угоститељства, да оснивачи обезбеђују потребне материјалне и кадровске услове за рад факултета, што гарантује квалитетно образовање кадрова на овом нивоу, као и развој научно истраживачког рада у овој области.

Након спроведених поступака (тачније закључивања уговора о оснивању Факултета, доношења Одлуке о образовању Привременог савета, Одлуке о образовању Комисије за давање мишљења о подобности Наставног плана и програма као и доношења Елабората о оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи), још 9. марта 1998. године, Оснивачи су упутили захтев Министарству просвете за добијање потребне сагласности на Наставни план и програм Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. У Републици Србији су у периоду када је

покренута иницијатива за отварање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, други факултети добијали сагласност од Министарства просвете, међу којима је био и Факултет за предузетни менаџмент Универзитета Браћа Карић. Како Министарство просвете није одговарало на захтев, 26. маја 1998. године достављана је ургенција за доношење Решења поводом раније поднетог захтева. Такође, Оснивачи Хотелијерског факултета 17. јула 1998. године се поново обраћају Министарству просвете са ургенцијом за решавање поднетог захтева јер су по њиховом мишљењу били испуњени сви законски услови за давање сагласности. Тражена сагласност није добијена у року од месец дана, а према тадашњем Закону о управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 55/96) регулисано је да уколико орган чија се сагласност тражи не одговори у року од месец дана сматраће се да је тај орган дао сагласност. Сходно томе, 23. јула 1998. године, Привредном суду у Краљеву, поднесен је Захтев за упис у судски регистар Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи (Захтев за упис у судски регистар Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998 године).

Министарство просвете дописом 23. јула 1998. године обавештава Оснивача да нису у могућности да удовоље њиховом захтеву зато што у Елаборату нема доказа да су оправдани разлози за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, као ни доказа да су обезбеђени кадровски, просторни и технички услови како налаже Закон о универзитету (Сл. гласник РС број 20/98) (Захтев за упис у судски регистар Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године).

Сматрајући да Министарство просвете није мериторно одлучило и да овако формулисан одговор практично није у складу са законском формом, дана 28. јула 1998. године, председник Скупштине општине Врњачка Бања, Родољуб Џамић се обраћа председнику Владе Републике Србије, Мирку Марјановићу за помоћ. У писму се наводи да Закон о универзитету и Закон о управном поступку нису испоштовани јер Министарство није нигде навело да прихвата или одбија решење. Једини преостали начин за праведним деловањем је обраћање Председнику Владе Републике Србије. У обраћању се усмерила пажња на то да су Оснивачи приликом покретања иницијативе за оснивање Хотелијерског факултета имали у виду и следеће потребе наше привреде (Писмо Председнику Владе Републике Србије - Мирку Марјановићу, 1998. године):

- да је иницијатива за оснивање Више угоститељске школе покренута још 1994. године, а да је обновљена 1997. године;
- да је направљена анализа стања квалификационе структуре запослених у угоститељству Југославије, извршене су процене будућих потреба и остварен је увид у искуства појединих развијених земаља чиме се дошло до закључка да овакав факултет треба основати;
- да је квалификациона структура радника у угоститељству Србије веома неповољна;
- да постоји струка-професија, јер угоститељству Србије ради више од 100.000 радника;
- да у Србији и Црној Гори не постоји ниједан факултет који се бави образовањем специјализованих профила кадрова за потребе хотелијерства;
- да се предвиђени Наставни план и програм не изучава на другим факултетима;

- да Врњачка Бања представља оптималну локацију за смештај факултета јер је она бања од националног и међународног значаја;
- да се Факултет неће финансирати средствима државе;
- да тржишни концепт привреде тражи образоване кадрове, високо стручне са општим и специјалистичким знањем што захтева и школовање на нов начин и без устаљене шеме да би дипломирани студенти хотелијерског факултета добијали стручно звање дипломираног менаџера хотелијерства, радили би на руководећим организаторским и креативним пословима у области хотелијерства, али и у појединим тангирајућим гранама привреде.

Сматрало се да наведени аргументи несумњиво указују на потребу оснивања Хотелијерског факултета. Такође, Оснивачи Хотелијерског факултета сматрали су да је Министарство дописом од 23. јула 1998. године, начинило пропуст јер није испунило основну законску форму којом ће прихватити или одбити Елаборат решењем. Непоштовање законске форме било је повод да се 3. августа 1998. године уложи Жалба под бр. 9-168/98 Влади Републике Србије због недоношења решења по захтеву број 022-05-39/98 од 9. марта 1998. године за давање сагласности на Наставни план и програм Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи. Подносиоци жалбе такође су предложили да Влада Републике Србије као другостепени орган у овој правној ствари донесе решење у складу са чланом 236. Закона о општем управном поступку ("Сл. лист СРЈ", број 55/96). У жалби се, између осталог навело да и поред позитивних мишљења о Елаборату донетих од стране Ректорског колегијума Универзитета у Крагујевцу, Одбора привредне коморе Југославије за трговину и туризам, Југословенског туристичког форума и других, Министарство просвете није решило захтев подносиоца жалбе по тада важећем Закону о универзитету и Закону о измени и допуни Закона о универзитету. Такође, истакло се да је Министарство просвете начинило пропуст јер није одговорило у оквирима основне законске форме, а то је заправо одговор којим ће Елаборат прихватити или одбити решењем. На основу свих информација изнетих у жалби, подносиоци исте су тада предложили да Влада Републике Србије, као другостепени орган у овој правној ствари донесе Решење у складу са Законом о општем управном поступку.

Након пробијања свих рокова 12. октобра 1998. године председнику Скупштине општине Врњачка Бања стиже допис од Министарства просвете у којем се поново наводи да Министарство просвете не може да да сагласност на Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи зато што не постоје оправдани разлози за оснивање новог факултета. Такође, у допису се каже да у Елаборату нема доказа да су обезбеђени кадровски, технички и просторни услови како то налаже члан 15. став 1 Закона о универзитету ("Службени гласник РС", бр. 20/98).

С обзиром на то да је Министарство просвете у овој управној ствари дописом обавестило да не постоје оправдани разлози за оснивање Хотелијерског факултета, сматрало се да оно није мериторно одлучило о захтеву. Још један од проблема који се јавио јесте тај да Општина Врњачка Бања није добила одговор ни на жалбу Влади Републике Србије. Наиме, Влада Републике Србије као другостепени орган није у року од 60 дана донела другостепено решење. Општина је тада поново ургенцијом

од 14. октобра 1998. године тражила да се такво решење донесе. Међутим, Влада у законском року није донела другостепено решење.

Оснивачи Хотелијерског факултета након дужег времена добијају одговор од Привредног суда у Краљеву као регистарског суда. У закључку суда бр. 1754/98 од 20. октобра 1998. године налаже се да предлагачи који су поднели Захтев за упис у судски регистар Хотелијерског факултета доставе попуњене додатне обрасце, уплаћену таксу, оверен потпис лица овлашћеног за заступање и сагласност Министарства просвете на Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи у року од 30 дана. Тиме долази до застоја у поступку оснивања Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи.

Догађаји који су оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи довели у питање, су били разлог за сазивање седнице Привременог управног одбора за 31. октобар 1998. године у згради СКЦ-а у Београду. Чланови привременог управног одбора су позвани како би се информисали и међусобно разменили мишљења ради заузимања става по питању застоја у процесу оснивања факултета.

Како Министарство просвете поновним дописом службено, 12. октобра 1998. године није мериторно одлучило и донело решење, 3. новембра 1998. године, Врховном суду Србије и Већу за управне спорове у Београду поднесена је тужба против Министарства просвете Републике Србије. Као разлог тужбе навело се достављање дописа Министарства просвете у коме је без икаквог решења СО Врњачка Бања обавештена да се сагласност на Елаборат о оснивању не може дати. Уз тужбу поднет је и предлог да суд донесе пресуду да се захтев Општине Врњачка Бања која је тражила добијање сагласности на Наставни план и програм Хотелијерског факултета усвоји и да се наложи Министарству просвете Републике Србије да мериторно одлучи о овој управној ствари доношењем решења које ће бити засновано на закону. Као тужиоци истакли су се Општина Врњачка Бања, ДП "Фонтана" Врњачка Бања, Специјална болница за лечење и рехабилитацију органа за варење и шећерне болести, Холдинг ЈКП "Бели извор" и Савезни центар за унапређење хотелијерства и угоститељства Београд.

Као још један у низу свих неповољних догађаја везаних за оснивање Хотелијерског факултета, Привредни суд у Краљеву дана 24. новембра 1998. године доноси решење којим одбија захтев предлагача за упис у судски регистар Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. У образложењу за овакво решење наведено је то да нису приложене све Законом и другим општим актима одређене исправе где се конкретно мислило на сагласност Министарства просвете на Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи (Решење Привредног суда у Краљеву, поводом Закључка бр. 1754/98, 1998. године).

Општинска управа општине Врњачка Бања и Јавно правобранилаштво општине Врњачка Бања, у складу са својим законским овлашћењима, све до оснивања Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, учествовали су у сачињавању правне и финансијске документације за оснивање одељења Економског факултета из Београда, односно одељења Економског факултета из Крагујевца.

3. ПОКРЕТАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА ИДЕЈА О ОСНИВАЊУ ОДЕЉЕЊА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

Привремени савет Хотелијерског факултета који су чинили угледни професори, на чијем челу је био председник Скупштине општине Врњачка Бања Родољуб Џамић, уважавајући одређене препоруке и сугестије тадашњих чланова Владе Републике Србије (проф. др Ратка Марковића, проф. др Милована Бојића, проф. др Драгана Костића) и угледних професора проф. др Мише Јанићијевића, проф. др Радослава Сенића, проф. др Ивана Радосављевића, проф. др Мирка Васиљевића, проф. др Славомира Милосављевића и чланова Комисије за оцену елабората, покреће поступак за оснивање Одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи.

Општина Врњачка Бања, због отпора који је постојао у вези оснивања факултета, била је приморана да иде на оснивање одељења, како би остварила свој крајњи циљ, од којег није одустајала, а то је оснивање факултета.

Након свих неуспеха и обесхрабрујућих дешавања током 1998. године, 12. јануара 1999. године у просторијама Економског факултета у Београду у канцеларији тадашњег декана проф. др Влајка Петковића обављени су разговори и консултације у вези оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. Састанку су присуствовали проф. др Влајко Петковић, проф. др Слободан Унковић, проф. др Огњен Бакић, проф. др Крунослав Чачић, председник СО Врњачка Бања Родољуб Џамић и други. Заједнички је оцењено да је иницијатива СО Врњачка Бања у вези оснивања Хотелијерског факултета оправдана и као такву треба је прихватити под условом да Економски факултет у Београду стане иза Наставног плана и програма без обзира на то да ли се оснива организациони део Економског факултета у Врњачкој Бањи или се ради о формирању сасвим новог факултета. Међусобни односи у вези оснивања организационог дела Економског факултета у Врњачкој Бањи били су уређени посебним уговором између Економског факултета у Београду и Скупштине општине Врњачка Бања. Закључено је да постоји друштвена потреба и да је Врњачка Бања право место за лоцирање факултета или организационог дела факултета. Назив смера или факултета требало је да одрази и саму суштину кадровског профила па је закључено да то буде факултет или организациони део за хотелијерство и туризам (Службена белешка господина Родољуба Џамића, 1999. године).

На састанку је договорено и да се 15. јануара 1999. године на Економском факултету у Београду састане радна група коју би чинили проф. др Владислав Ђоловић, продекан за наставна питања, проф. др Огњен Бакић, проф. др Крунослав Чачић и други, а испред СО Врњачке Бање председник Родољуб Џамић и прим. др Томислав Јанковић, директор Завода за здравствено осигурање Србије. Задатак ове радне групе, био је да припреме информацију за декана факултета проф. др Влајка Петковића и потпредседника Владе Републике Србије проф. др Милована Бојића. Закључено је, да након тога проф. др Влајко Петковић закаже пријем код проф. др Милована Бојића са циљем да се детаљно информише о поднетој иницијативи и потреби оснивања организационог дела Економског факултета или Факултета у Врњачкој Бањи за хотелијерство и туризам. Делегацију би требало да чине проф. др

Слободан Унковић, председник скупштине општине Врњачка Бања Родољуб Џамић, министар за туризам мр Слободан Черовић, министар за науку и технологију др Бранислав Ивковић, министар просвете др Јово Тодоровић и потпредседник Владе Републике Србије проф. др Ратко Марковић. Такође, говорило се и о томе да се активности убрзају како би се студентима омогућио упис на смер хотелијерство и туризам школске 1999/2000. године (Службена белешка господина Родољуба Џамића, 1999. године).

Слика 14. Састанак проф. др Влајка Петковића, Родољуба Џамића, проф. др Крунослава Чачића и проф. др Огњена Бакића

Иако је пројекат оснивања самосталног Хотелијерског факултета остао без подршке, дана 15. јануара 1999. године председник Скупштине општине Врњачка Бања Родољуб Џамић и декан Економског факултета у Београду проф. др Влајко Петковић обраћају се дописом бр. 137/1 потпредседнику Владе Републике Србије, проф. др Миловану Бојићу. У обраћању је изражена молба да се размотри могућност оснивања организационог дела (одељења) Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи и да у том циљу организује потребне разговоре у Влади Републике Србије. У прилогу ове молбе достављен је радни материјал под називом *"Концепцијске основе за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи"* који је сачинила радна група представника Економског факултета и Скупштине општине Врњачка Бања.

Кроз материјал се образлаже почетна концепција за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи и предлажу потребне активности. У оквиру

7. тачке извршено је сугерисање везано за учеснике у разговорима око оснивања овог одељења. Концепцијске основе за оснивање одељења, биле су следеће:

1. На првом месту, назначено је да је Република Србија у датом тренутку имала интерес да дугорочно развија туризам као значајно подручје у укупном привредном и друштвеном развоју. За такво опредељење она је поседовала квалитетне ресурсе, а неспорно је да туризам кроз своје економске, политичке и остале друштвене ефекте и утицаје значајно може допринети привредном развоју земље и њеној укупној афирмацији у међународној заједници. Влада Републике Србије је у периоду у коме су концепцијске основе израђене требало да усвоји Сратегију развоја туризма у Републици Србији у којој је туризам као делатност требало да буде дугорочно усмераван и третиран равноправно са пољопривредом, саобраћајем и другим приоритетним развојним областима и делатностима. Измене и допуне Закона о туризму у Народној скупштини Републике Србије које су предстојале, такође су имале за циљ да побољшају услове рада и развоја у овој области и да допринесу њеној тржишној ефикасности;
2. Друго, искуство и пракса бројних земаља а посебно оних које су туристичке веома развијене и афирмисане, показали су да се креативни, руководећи и други стручни кадрови за потребе предузећа и организација за област туризма образују у оквиру економских наука уз истовремено укључивање и оних кадрова који своју високо образованост стичу кроз усвајање знања из правних, медицинских, техничких и осталих научних области и припадајућих дисциплина. Искуства развијених туристичких земаља показала су да се високо стручни кадрови формирају у оквиру специјализованих наставних планова и програма на економским факултетима или на високим школама пословне оријентације. У хотелским, ресторанским, саобраћајним, трговинским, комуналним и другим предузећима као и у путничким агенцијама, банкама, осигуравајућим заводима и бројним осталим институцијама у туризму, дипломирани економисти су они којима, заједно са осталим кадровима из поменутих научних и образовних области и дисциплина припада посебно значајна улога у обављању управљачких, маркетиншких, истраживачко-развојних, финансијских и многих других послова везаних за одговарајуће активности на међународном и домаћим туристичком тржишту. Стога ови високошколски кадрови имају незаменљиву улогу у креирању и координацији развоја туризма и у спровођењу оперативних послова. Разуме се да то важи и за све остале нивое организовања у туризму на којима се такође креира и координира његов развој везан за конкретно подручје;
3. Претходни ставови и иницијативе да се даље подстиче високошколско образовање кадрова за потребе туризма, а пре свега за потребе туристичке привреде упућивали су на то да је у оквиру постојеће мреже тог образовања у Републици Србији могуће формирати један пункт за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Уз одговарајућа прилагођавања Наставног плана и програма (садржаја) предмета, организационо, он је требало да чини одељење Економског факултета из Београда односно његовог смера за Туризам и угоститељство који већ дуги низ година успешно образује високошколске кадрове за ову област. Дипломирани студенти одељења у Врњачкој Бањи

добијали би диплому са назнаком *дипломирани економиста за хотелијерство и туризам.* То је значило, да би се уз поменута прилагођавања, на прве две године студија у основи примењивао наставни план Економског факултета из Београда. Он би обухватио изучавање фундаменталних, односно општеобразовних дисциплина. На трећој и четвртој години студија у основи би се такође пошло од наставног плана постојећег смера за Туризам и угоститељство на Економском факултету у Београду, уз значајно укључивање и предмета који би омогућили дубље савладавање материје везане за планирање, организовање и контролу односно управљање (менаџмент) у хотелијерству и туризму, затим примену маркетинга у хотелским и другим предузећима у туризму, као и на нивоу туристичких подручја и за друге релевантне пословне домене у хотелијерству. Исто тако, кроз наставни план на трећој и четвртој години студија било је предвиђено да се изучавају и неке дисциплине везане за специфичности здравственог туризма и балнеологију. У овом случају користили би се програми наставних предмета са одговарајуће катедре Медицинског факултета у Београду, а она би такође обезбедила и потребан број и структуру наставника. Поред поменутих, студенти би кроз овакав програм стекли и знања страних језика и то кроз обавезно изучавање два страна језика на све четири године студија. Коначно, сви остали услови и режим студирања остварили би се на основу Закона о универзитету и одлука Министарства просвете и Владе Републике Србије;

4. Постојало је више разлога за опредељење да се Економски факултет у Београду ангажује као носилац наставе и њен организатор у оквиру свог одељења у Врњачкој Бањи. Пре свега, овим би се употпунило остваривање развојних потреба за кадровима у области туризма у Републици Србији и то тако што би се на смеру за Туризам и угоститељство на Економском факултету у Београду и даље ишло на изучавање материје које је више везана за туризам у целини док би се у одељењу у Врњачкој Бањи студије фокусирале на изучавање хотелијерства у оквиру укупне туристичке привреде и понуде и са већом примесом практичне обуке студената. Даље, тиме би се уважила и већ поменута пракса других земаља (која је иначе била уважавана и у претходној Југославији) да се кадрови за ову област образују у оквиру економске науке. Такође Економски факултет у Београду је био једина високошколска институција у Републици Србији и СР Југославији која на том нивоу, као и на последипломским и докторским студијама образује кадрове за област туризма. Он је то чинио у том тренутку већ више од 30 година на последипломским и више од 25 година на основним студијама. Наставни кадар, уџбеници и све остале релевантне референце Економског факултета у Београду биле су несумњиви гарант за квалитетно обављање свих потребних активности у оквиру његовог будућег одељења у Врњачкој Бањи. Између осталог, Економски факултет у Београду је имао значајна искуства и у погледу организовања рада са одељењима које је својевремено имао у Нишу, Крагујевцу, Ужицу и Шапцу. С друге стране Врњачка Бања је имала све потребне услове за организовање рада одељења на коме би се образовали дипломирани економисти за хотелијерство и туризам. Почев од њеног повољног саобраћајног-географско положаја у односу на перспективно

гравитирајућу студентску популацију, па преко погодне локације у односу на друге туристичке ресурсе у широј регији, до сопствених потенцијала и изграђене материјалне основе за развој хотелијерства и туризма. Томе треба додати и традицију, односно тада већ преко 130 година искуства у организовању туристичких активности, као и пола века рада средње угоститељске школе у Врњачкој Бањи. Завод за превенцију и рехабилитацију је постао наставна база Медицинског факултета из Београда, а Врњачка Бања је после Београда била место са највећим туристичким прометом у Републици Србији. Поред ових и других релевантних елемената у развоју хотелијерства и туризма у Врњачкој Бањи посебно је апострофирана спремност Скупштине општине Врњачка Бања и једног броја предузећа и организација да учествују у финансирању рада будућег одељења Економског факултета из Београда, као и да се обезбеде потребни услови за уредно одвијање наставних активности и живота и рада студената, наставника и сарадника. То је подразумевало и целокупну организацију свих чинилаца за остваривање практичне наставе у одговарајућим објектима и стручне праксе студената, односно успостављање и функционисање једне практичне радионице и друге активности (долазак и одлазак наставника и сарадника, смештај и боравак студената и наставног особља, рад административно-техничког особља);

5. У припреми услова које је потребно испунити за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи, било је неопходно да се прво обаве одговарајуће консултације у Влади Републике Србије. Оне су послужиле за заузимање ставова о оправданости оснивања овог одељења. Економски факултет и Медицински факултет из Београда је требало да израде наставни план и донесу потребне одлуке у овом погледу, а исто тако би одговарајуће одлуке донели и Скупштина општине и друге институције у Врњачкој Бањи. Тиме би се обезбедила подлога за доношење коначне одлуке о отварању одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи и за расписивање конкурса којим би се омогућио упис студената у складу са квотом коју је Министарство просвете требало одобрити Економском факултету из Београда. Уз интензиван рад свих заинтересованих, сматрало се да би одељење могло почети са радом од 1. октобра 1999. године. Планирано је да се у школској 1999/2000. години упише одговарајући број студената који би, у складу са својом уписном политиком одредила Влада Републике Србије на предлог Министарства просвете (на пример 50 до 100 студената) и то у својству оних који се финансирају из буџета и суфинансирајућих студената. Уз одговарајуће претпоставке које би важиле и за све друге факултете, предложено је да се изврши и упис једног броја студената са завршеном Вишом туристичком школом и Вишом хотелијерском школом у својству самофинансирајућих студената на трећу годину одељења Економског факултета у Врњачкој Бањи. При том би се посебно прецизирали услови уписа везани за признавање испита и евентуалне допуне уз истовремено ослобађање од плаћања школарине једног броја најбољих студената, односно оних са највишом просечном оценом са претходних студија на поменутим вишим школама;

6. Рад и активности одељења које је требало да буде основано свакако би имали значајан одраз не само на укупан живот у Врњачкој Бањи, већ и у широј регији и у њиховом укупном привредном и друштвеном развоју. Такође би и један број кадрова са овог подручја перспективно могао да се укључи у извођење појединих облика наставних активности - прво, свакако практичне наставе, а онда и теоријске – са идејом да се развија у сопственом научно-истраживачком раду. Исто тако, предложено је да Економски факултет у Београду испита и могућности да у Врњачкој Бањи у перспективи организује и повремене наставне активности свог смера Менаџмент у туризму на последипломским студијама као и иновационе програме за запослене у хотелијерству и туризму. Претпоставка је да би се тиме појачали образовни и укупни ефекти отварања и рада одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи које би образовало дипломиране економисте за хотелијерство и туризам;
7. У складу са претходно наведеним активностима везаним за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи, сматрало се да је потребно да се до краја јануара 1999. године у Влади Републике Србије организују консултације на којима би поред ресорног потпредседника Владе проф. др Милована Бојића, узели учешће министар просвете др Јово Тодоровић, министар за туризам мр Слободан Черовић и министар за науку и технологију др Бранислав Ивковић. Предлог је и да се у разговоре по овом питању укључе и потпредседник Владе Ратко Марковић који је до тада активно учествовао у раду око оснивања високошколске институције у Врњачкој Бањи као и др Лепосава Милићевић министар здравља и др Томислав Јанковић директор Републичког завода за здравствено осигурање. У разговорима би учествовали и декан Економског факултета у Београду проф. др Влајко Петковић са сарадницима, декан Медицинског факултета у Београду проф. др Радивоје Грбић са сарадницима и председник СО Врњачка Бања Родољуб Џамић.

У складу са иницијативом за оснивање одељења Економског факултета у Београду у Врњачкој Бањи, 21. јануара 1999. године у кабинету потпреседника Владе Републике Србије проф. др Милована Бојића одржан је састанак. На састанку су присуствовали потпредседник владе Републике Србије проф. др Ратко Марковић, председник СО Врњачка Бања Родољуб Џамић са сарадницима, амбасадор проф. др Слободан Унковић, министри у Влади Републике Србије проф. др Јово Тодоровић, проф. др Бранислав Ивковић, маг. Слободан Черовић, секретар за законодавство Негован Кљајић, проректор др Никола Ристић, декан Економског факултета у Београду проф. др Влајко Петковић, декан Медицинског факултета проф. др Радивоје Грбић, продекан за наставна питања проф. др Владислав Ђолевић, проф. др Огњен Бакић и Славољуб Рачић, архитекта. Пре састанка у кабинету потпредседника били су и министар здравља, Лепосава Милићевић и прим. др Томислав Јанковић, директор завода за здравствено осигурање Србије. На састанку је договорено да се покрене поступак преко Владе Републике Србије за оснивање одељења Економског факултета из Београда које би било лоцирано у Врњачкој Бањи, за школовање кадрова у хотелијерству и туризму. Прецизно је договорена динамика послова како

би се 1999. године уписали први студенти на прву и трећу годину студија (Белешка са састанка одржаног у Влади Републике Србије, 1999. године).

Састанком је председавао потпредседник Владе Републике Србије проф. др Милован Бојић. На састанку је прихваћена концепција коју је понудио Економски факултет и председник општине Врњачка Бања да се при Економском факултету Универзитета у Београду формира Одељење за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Дефинисано је да се наставни план овог одељења прилагоди потребама формирања дипломираних економиста за ову област у складу са савременим кретањима у свету и нашим досадашњим искуствима. Општина Врњачка Бања, са своје стране, се обавезала да обезбеди просторне и остале неопходне услове с тим што би Влада Републике Србије преко Министарства просвете финансирала додатне активности Економског факултета Универзитета у Београду. Настава је на првој и трећој години требало отпочети школске 1999/2000. године. Планирано је да квота овог смера буде одређена у оквиру квоте Економског факултета како за редовне студенте тако и за самофинансирајуће (Белешка са састанка одржаног у Влади Републике Србије, 1999. године).

Сходно постигнутом договору, Економски факултет у Београду заједно са општином Врњачка Бања био је задужен да изради крађи елаборат који је требало бити достављен Министарству просвете које би припремило потребне одлуке у вези са реализацијом око формирања новог одељења. Код заузимања става о потреби формирања одељења Економског факултета Универзитета у Београду у Врњачкој Бањи, имао се у виду интерес Републике Србије за формирањем оваквог профила дипломираних економиста као и могућности да Врњачка Бања као најразвијенији туристички центар пружи потребне материјалне претпоставке за успешну реализацију овог пројекта.

С обзиром да је Врњачка Бања тада била најпознатији центар за здравствени туризам сугерисано је да би било добро да се кроз наставни план обезбеди учешће два до три предмета којим би се обухватила и област здравствене превентиве што је врло важно за развој Врњачке Бање као туристичког и здравственог центра у Србији. Такође се имало у виду да је Економски факултет Универзитета у Београду једина високошколска институција у Републици Србији која већ од 1967. године на редовним и постдипломским студијама са успехом припремала стручне кадрове на универзитетском нивоу за потребе туристичке привреде Србије и Савезне Републике Југославије.

Како су у кабинету потпредседника Владе Републике Србије потписани договори око оснивања Одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи, председник СО Врњачка Бања, Родољуб Џамић, 22. јануара 1999. године, обавештава тадашњег министра просвете др Јова Тодоровића да су повучени сви ранији захтеви поднеском Привредном суду и Врховном суду који се односе на оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи (Обавештење министру просвете др Јови Тодоровићу, 1999. године).

Као резултат свих догађаја, председник СО Врњачка Бања, Родољуб Џамић, 27. јануара 1999. године, упућује Економском факултету Универзитета у Београду и декану проф. др Влајку Петковићу Захтев бр. 9/18/99/1 за оснивање одељења

Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи, за школовање кадрова у хотелијерству и туризму и стицање звања *дипломирани економиста за хотелијерство и туризам*.

Слика 15. Захтев бр. 9/18/99/1 за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи

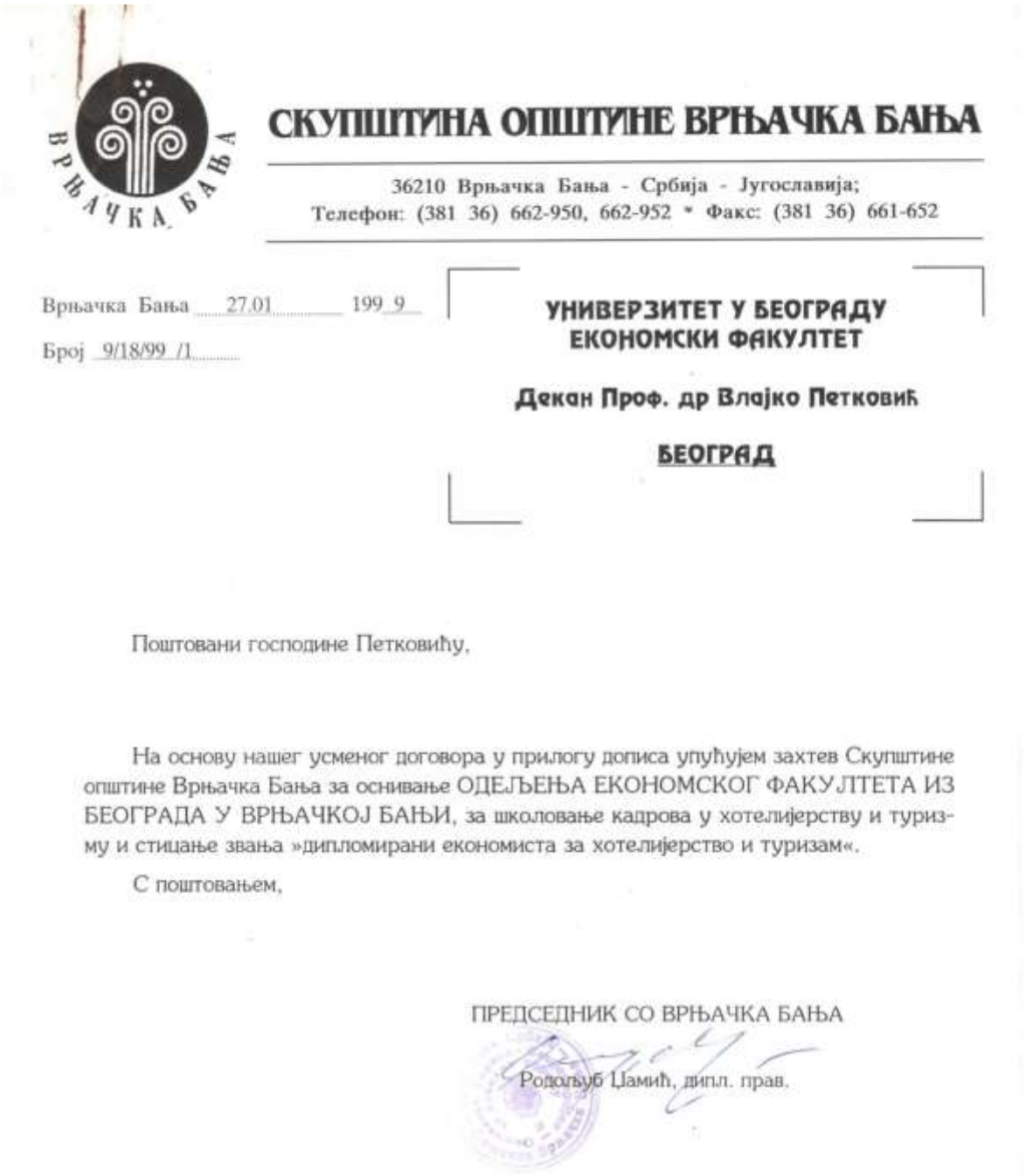

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

36210 Врњачка Бања - Србија - Југославија;
Телефон: (381 36) 662-950, 662-952 * Факс: (381 36) 661-652

Врњачка Бања 27.01 199 9

Број 9/18/99 /1

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

Декан Проф. др Влајко Петковић

БЕОГРАД

Поштовани господине Петковићу,

На основу нашег усменог договора у прилогу дописа упућујем захтев Скупштине општине Врњачка Бања за оснивање ОДЕЉЕЊА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА ИЗ БЕОГРАДА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ, за школовање кадрова у хотелијерству и туризму и стицање звања »дипломирани економиста за хотелијерство и туризам«.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК СО ВРЊАЧКА БАЊА

Родољуб Џамић, дипл. прав.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
ПРИМЉЕНО: 28 -01- 1999
Орг. јед. | Број | Прилог | Вредност
274/1

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВРЊАЧКА БАЊА
Број: 9/18/99
27. јануар 1999. године
Врњачка Бања

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
- декан Проф. др Влајко Петковић

Каменичка 6
Б Е О Г Р А Д

Предмет: Захтев за оснивање Одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи

Обраћам Вам се са молбом да у складу са чл. 10. Закона о Универзитету размотрите могућност оснивања организационог дела (одељења) Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи.

Наиме, Скупштина општине Врњачка Бања је у току 1998. године покренула иницијативу за оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи и предузела све потребне активности, у складу са Законом о Универзитету, за оснивање високошколске установе за школовање кадрова за рад у угоститељству и туризму.

Формирана је комисија, урађен Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета као и Наставни план и програм, прибављена мишљења Универзитета у Крагујевцу као и мишљења Привредне коморе Југославије, и Привредне коморе Региона Краљево, затим мишљење Републичког одбора Синдиката радника угоститеља Србије.

Иницијатива Скупштине општине Врњачка Бања оцењена је позитивно. Међутим, током реализације ове иницијативе као и датих сугестија од стране наших еминентних професора и стручњака из ове области, пре свега Проф. др Слободана Унковића, такође обављених консултација са Вама у октобру месецу 1998. године, закључили смо да је целисходније и друштвено прихватљивије да се приђе оснивању организационог дела (одељења) Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи и да Економски факултет и Скупштина општине

Врњачка Бања са другим заинтересованим привредним субјектима прићу реализацији овог пројекта.

Поштовани декане, као што Вам је познато током овог месеца тачније, 12. и 15. јануара у Београду одржали смо састанке на Вашем факултету и том приликом усвојили смо концепцијске основе за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи.

Такође, договорено је да се концепцијске основе доставе потпредседнику Владе Републике Србије, Проф. др Миловану Бојићу, што је и учињено, а дана 21. јануара 1999. године одржан је и састанак у Влади Републике Србије којим је председавао Проф. др Милован Бојић. На састанку је размотрена наша заједничка иницијатива и прихваћена концепција коју су понудили Економски факултет из Београда и Скупштина општине Врњачка Бања, тј. да се при Економском факултету Универзитету у Београду оснује одељење за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи.

Копија писма, потпредседника Владе Републике Србије, упућено Вама достављено ми је 27.01.1999. год.

Полазећи од свих предузетих активности, предлога, концепцијских основа и договора постигнутих код потпредседника Владе Републике Србије, Проф. др Милована Бојића, молим Вас да предузмете потребне активности у складу са својим овлашћењима како би смо најзад окончали започету иницијативу око оснивања одељења Економског факултета из Београда за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, у што краћем року.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК СО ВРЊАЧКА БАЊА

Родољуб Џамић, дипл. прав.

Након великих напора који су уложени, Скупштина општине Врњачка Бања и Економски факултет из Београда, 30. јуна 1999. године закључили су Уговор бр. 1166/1 којим су регулисали међусобне односе у вези почетка рада одељења

Економског факултета из Београда, смер Хотелијерство и туризам са седиштем у Врњачкој Бањи.

Слика 16. Уговор бр. 1166/1 закључен 30. јуна 1999. године између Скупштине општине Врњачка Бања и Економског факултета из Београда

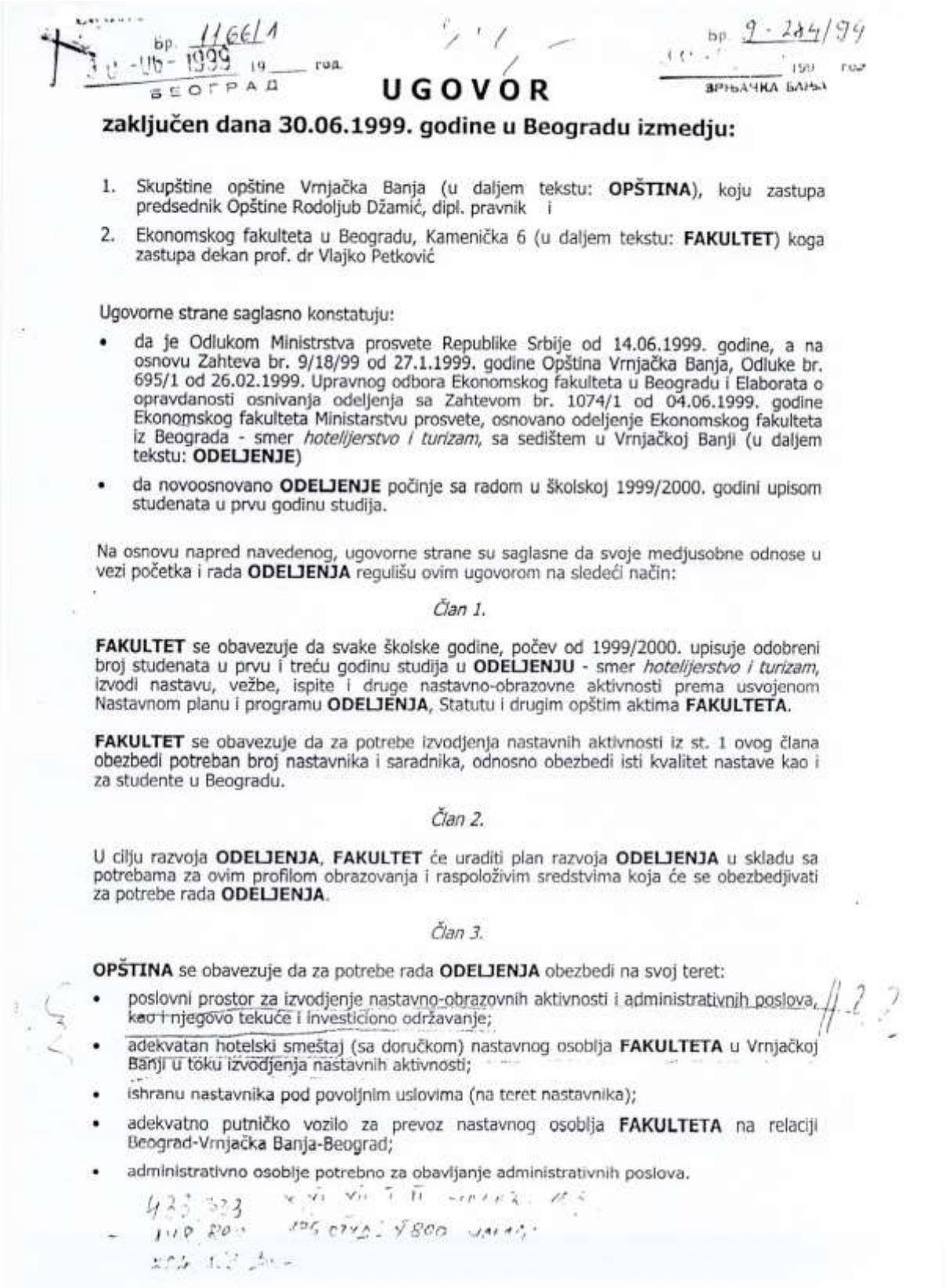

bp. 1166/1
30-06-1999 19___ год.
БЕОГРАД

bp. 9-284/99
_____ 199_ год.
ВРЊАЧКА БАЊА

UGOVOR

zaključen dana 30.06.1999. godine u Beogradu izmedju:

1. Skupštine opštine Vrnjačka Banja (u daljem tekstu: **OPŠTINA**), koju zastupa predsednik Opštine Rodoljub Džamić, dipl. pravnik i
2. Ekonomskog fakulteta u Beogradu, Kamenička 6 (u daljem tekstu: **FAKULTET**) koga zastupa dekan prof. dr Vlajko Petković

Ugovorne strane saglasno konstatuju:

- da je Odlukom Ministrstva prosvete Republike Srbije od 14.06.1999. godine, a na osnovu Zahteva br. 9/18/99 od 27.1.1999. godine Opština Vrnjačka Banja, Odluke br. 695/1 od 26.02.1999. Upravnog odbora Ekonomskog fakulteta u Beogradu i Elaborata o opravdanosti osnivanja odeljenja sa Zahtevom br. 1074/1 od 04.06.1999. godine Ekonomskog fakulteta Ministarstvu prosvete, osnovano odeljenje Ekonomskog fakulteta iz Beograda - smer *hotelijerstvo i turizam*, sa sedištem u Vrnjačkoj Banji (u daljem tekstu: **ODELJENJE**)
- da novoosnovano **ODELJENJE** počinje sa radom u školskoj 1999/2000. godini upisom studenata u prvu godinu studija.

Na osnovu napred navedenog, ugovorne strane su saglasne da svoje medjusobne odnose u vezi početka i rada **ODELJENJA** regulišu ovim ugovorom na sledeći način:

Član 1.

FAKULTET se obavezuje da svake školske godine, počev od 1999/2000. upisuje odobreni broj studenata u prvu i treću godinu studija u **ODELJENJU** - smer *hotelijerstvo i turizam*, izvodi nastavu, vežbe, ispite i druge nastavno-obrazovne aktivnosti prema usvojenom Nastavnom planu i programu **ODELJENJA**, Statutu i drugim opštim aktima **FAKULTETA**.

FAKULTET se obavezuje da za potrebe izvodjenja nastavnih aktivnosti iz st. 1 ovog člana obezbedi potreban broj nastavnika i saradnika, odnosno obezbedi isti kvalitet nastave kao i za studente u Beogradu.

Član 2.

U cilju razvoja **ODELJENJA**, **FAKULTET** će uraditi plan razvoja **ODELJENJA** u skladu sa potrebama za ovim profilom obrazovanja i raspoloživim sredstvima koja će se obezbedjivati za potrebe rada **ODELJENJA**.

Član 3.

OPŠTINA se obavezuje da za potrebe rada **ODELJENJA** obezbedi na svoj teret:

- poslovni prostor za izvodjenje nastavno-obrazovnih aktivnosti i administrativnih poslova, kao i njegovo tekuće i investiciono održavanje;
- adekvatan hotelski smeštaj (sa doručkom) nastavnog osoblja **FAKULTETA** u Vrnjačkoj Banji u toku izvodjenja nastavnih aktivnosti;
- ishranu nastavnika pod povoljnim uslovima (na teret nastavnika);
- adekvatno putničko vozilo za prevoz nastavnog osoblja **FAKULTETA** na relaciji Beograd-Vrnjačka Banja-Beograd;
- administrativno osoblje potrebno za obavljanje administrativnih poslova.

Član 4.

OPŠTINA se obavezuje da za školsku 1999/2000. godinu, za potrebe rada **ODELJENJA**, isplati **FAKULTETU** iznos od *1.040.000,00* (*jedanmiliončetrdesethiljadadinara*) dinara, u jednakim.mesečnim ratama do 10. u mesecu za prethodni mesec.

Iznos iz st. 1 ovog člana umanjiće se za iznos naplaćene školarine za upisane sufinansirajuće studente.

Ukoliko u toku trajanja školske godine dodje do značajnijih inflatornih kretanja (za više od 10%), utvrdjeni iznos naknade iz st. 1 ovog člana ugovorne strane će korigovati u skladu sa indeksom cena na malo.

Član 5.

FAKULTET i **OPŠTINA** će pre početka svake školske godine utvrdjivati iznos godišnjih obaveza za finansiranje **ODELJENJA**, o čemu će zaključivati anekse ovom ugovoru.

Član 6.

FAKULTET se obavezuje da u svom knjigovodstvu posebno iskazuje poslovanje **ODELJENJA**.

Član 7.

Ovaj ugovor se zaključuje na neodredjeno vreme.

Ukoliko **OPŠTINA** ne bude u mogućnosti da obezbedjuje finansijske i materijalne uslove za rad **ODELJENJA**, **ODELJENJE** će prestati sa radom i ovaj ugovor će se smatrati raskinutim, s tim što se **OPŠTINA** obavezuje da finansira **ODELJENJE** do okončanja studija upisanih studenata (za predvidjeni rok trajanja četvorogodišnjih studija).

Član 8.

U slučaju spora po osnovu ovog ugovora, nadležan je sud u Beogradu.

Član 9.

Ovaj ugovor je sačinjen u 6 primeraka i svaka ugovorna strana zadržava jednak broj primeraka.

EKONOMSKI FAKULTET
Dekan
Prof. dr Vlajko Petko

OPŠTINA VRNJAČKA BANJA
Predsednik
Rodoljub Džamić, dipl.pravnik

Овим уговором је прецизирано да општина Врњачка Бања има обавезу да на свој терет, а за потребе рада Одељења обезбеди:

1. пословни простор за извођење наставно-образовних активности и административних послова, као и његово текуће и инвестиционо одржавање;
2. адекватан хотелски смештај (са доручком) наставног особља факултета у Врњачкој Бањи у току извођење наставних активности;
3. исхрану наставника под повољним условима (на терет наставника);
4. адекватно путничко возило за превоз наставног особља факултета на релацији Београд-Врњачка Бања-Београд;
5. административно особље потребно за обављање административних послова.

Општина Врњачка Бања у години почетка рада Одељења није могла издвојити средства која је требало уложити за почетак рада Одељења, због других улагања у пројекте основних и средњих школа. Самим тим, Министарству је упућен захтев са молбом да Општини доделе средства за почетак рада Одељења.

Председник СО Врњачка Бања, господин Родољуб Џамић 14. септембра 1999. године је упутио Захтев бр. 400-190/99 Министарству просвете и министру проф. др Јови Тодоровићу за обезбеђење средстава за почетак рада Одељења Економског факултета. Наиме, за обезбеђење адекватног пословног простора за извођење наставно-образовних активности за 202 уписана студента у прву годину школске 1999/2000. годину била су неопходна улагања значајних финансијских средстава. За потребе нормалног функционисања наставног процеса било је неопходно реализовати адаптацију постојећег пословног простора, ентеријерску обраду и опремање једног амфитеатра (200 места), четири кабинета за наставно особље и три слушаоница (са по 50 места), једног кабинета за информатику (50 места), једног кабинета за стране језике (50 места), библиотеке и читаонице, секретаријата за архивом и ресторана са кухињом (150 места).

Дана 1. октобра 1999. године, потпредседник Владе Републике Србије проф. др Милован Бојић, уз присуство министара из Владе Републике Србије и других високих званичника, представника привреде, политичког, културног и јавног живота и будућих студената званично је отворио Одељење Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи. На табли амфитеатра на другом спрату, проф. др Милован Бојић, својом руком написао је – Победа. Тај датум означио је почетак високошколског образовања у Врњачкој Бањи. На другом спрату, поред амфитеатра, Скупштина општине Врњачка Бања изфинансирала је изградњу и опремање амфитеатра, школских кабинета, канцеларије за професоре, информатичког кабинета и друге садржаје потребне за рад професора и студената који су изграђени по пројекту архитекте Славољуба Рачића. Те исте године Угоститељско-туристичка школа је обележила 50 година свог рада и постојања, која је била и остала расадник кадрова за потребе угоститељства и туризма. Председник Привредне коморе града Београда Бранислав Вујиновић уручио је од стране коморе рачунаре за рад факултета. Пре почетка рада Одељења просторије одељења освештао свештеник Миливоје Атанацковић.

Слика 17. Свештеник Миливоје Атанацковић освештава просторије одељења

Том приликом исказана је захвалност свима који су помогли да се идеја о успостављању високошколског образовања оствари, упркос отпорима и противљењу дела бирократије која је бирократским и политичким методама покушала да спречи оснивање Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи. Иако финансирање високог образовања није у изричитој надлежности локалне самоуправе, нису постојале ни изричите законске сметње да локална самоуправа улаже финансијска средства за стварање услова за образовање кадрова у области хотелијерства и туризма[1].

Слика 18. Родољуб Џамић, председник СО Врњачка Бања и проф. др Влајко Петковић, декан Економског факултета у Београду, обраћају се званицама

[1] Вест о оснивању одељења Економског факултета у Врњачкој Бањи објавили су сви штампани и електронски медији 1 и 2 октобра 1999. године.

Слика 19. Министар мр. Слободан Черовић и потпредседник Владе проф. др Милован Бојић, обраћају се званицама

Слика 20. Проф. др Милован Бојић исписује на школској табли "01.10. ‘99. ПОБЕДА!" (лево), проф. др Влајко Петковић уручује први индекс Родољубу Џамићу (десно)

Слика 21. Први студенти и наставно особље одељења Економског факултета у Београду

Слика 22. Конференција за штампу

Слика 23. Потпредседник Владе проф. др Милован Бојић обилази просторије факултета

Слика 24. Званице са отварања одељења Економског факултета у Врњачкој Бањи

У Одељењу Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи радили су: Анђелка Џамић, Милун Јовановић, Миладија Пандрц, Станислав Мијалковић, Ђорђе Стојковић и Бобан Зарин.

Слика 25. Председник Скупштине општине Врњачка Бања Родољуб Џамић и директор Чедомир Јокић потписују уговор о купопродаји хале са кухињом

Две године након оснивања, 2001. године, Одељење Економског факултета из Београда престаје са радом. Део студената трећу годину студија уписује на овом факултету у Београду, док се део студената уписује на новоосновано Одељење Економског факултета из Крагујевца, које започиње са радом у Врњачкој Бањи школске 2001/2002. године.

4. ОСНИВАЊЕ И РАД ОДЕЉЕЊА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

Универзитет у Крагујевцу је од самог почетка пружао сву неопходну стручну помоћ општини Врњачка Бања за оснивање Факултета за хотелијерство и туризам што је био довољан разлог да се покрене поступак за формирање одељења Економског факултета Универзитета у Крагујевцу у Врњачкој Бањи. Узимајући у обзиром географску близину и значај Универзитета у Крагујевцу и Економског факултета у Крагујевцу спроводи се поступак за оснивање Одељења Економског факултета из Крагујевца у Врњачкој Бањи, чему се није противио Економски факултет у Београду.

Договор између Економског факултета у Београду и Економског факултета у Крагујевцу, резултирао је оснивањем одељења под ингеренцијом Универзитета у Крагујевцу. Предузимају се активности од стране Општине Врњачка Бања како би одељење Економског факултета Универзитета из Крагујевца почело са радом и како би се уписали студенти за школску 2001/2002. годину.

Један од првих догађаја поводом отварања новог одељења било је закључивање Уговора о финансирању наставних активности Економског факултета из Крагујевца у Одељењу у Врњачкој Бањи. Уговор бр. 110/75 је закључен 2. јула 2001. године у Крагујевцу између СО Врњачка Бања коју је заступао тадашњи председник општине Матеја Мијатовић и Економског факултета у Крагујевцу кога је заступао декан проф. др Илија Росић. Факултет се тада обавезао да у току школске 2001/2002. године упише 80 студената прве године студија чије се школовање финансира из буџета и 120 студената који плаћају школарину (самофинансирајући) у Одељењу у Врњачкој Бањи, смер: Хотелијерство и туризам. Обавеза Факултета била је и да у школској 2001/2002. години изводи наставу, вежбе, испите и друге наставно-образовне активности за студенте прве, друге и треће године према усвојеном наставном плану и програму за Одељење - смер: Хотелијерство и туризам, а у складу са статутом и другим општим актима Факултета. Факултет се такође обавезао да за потребе извођења наставних активности обезбеди потребан број наставника и сарадника, односно обезбеди исти квалитет наставе као и за студенте у Крагујевцу (Уговор о финансирању наставних активности Економског факултета из Крагујевца у Одељењу у Врњачкој Бањи. Уговор бр. 110/75 је закључен 2. јула 2001. године).

Слика 26. Уговор бр. 110/75 о финансирању наставних активности Економског факултета из Крагујевца у Одељењу у Врњачкој Бањи закључен 2. јула 2001. године

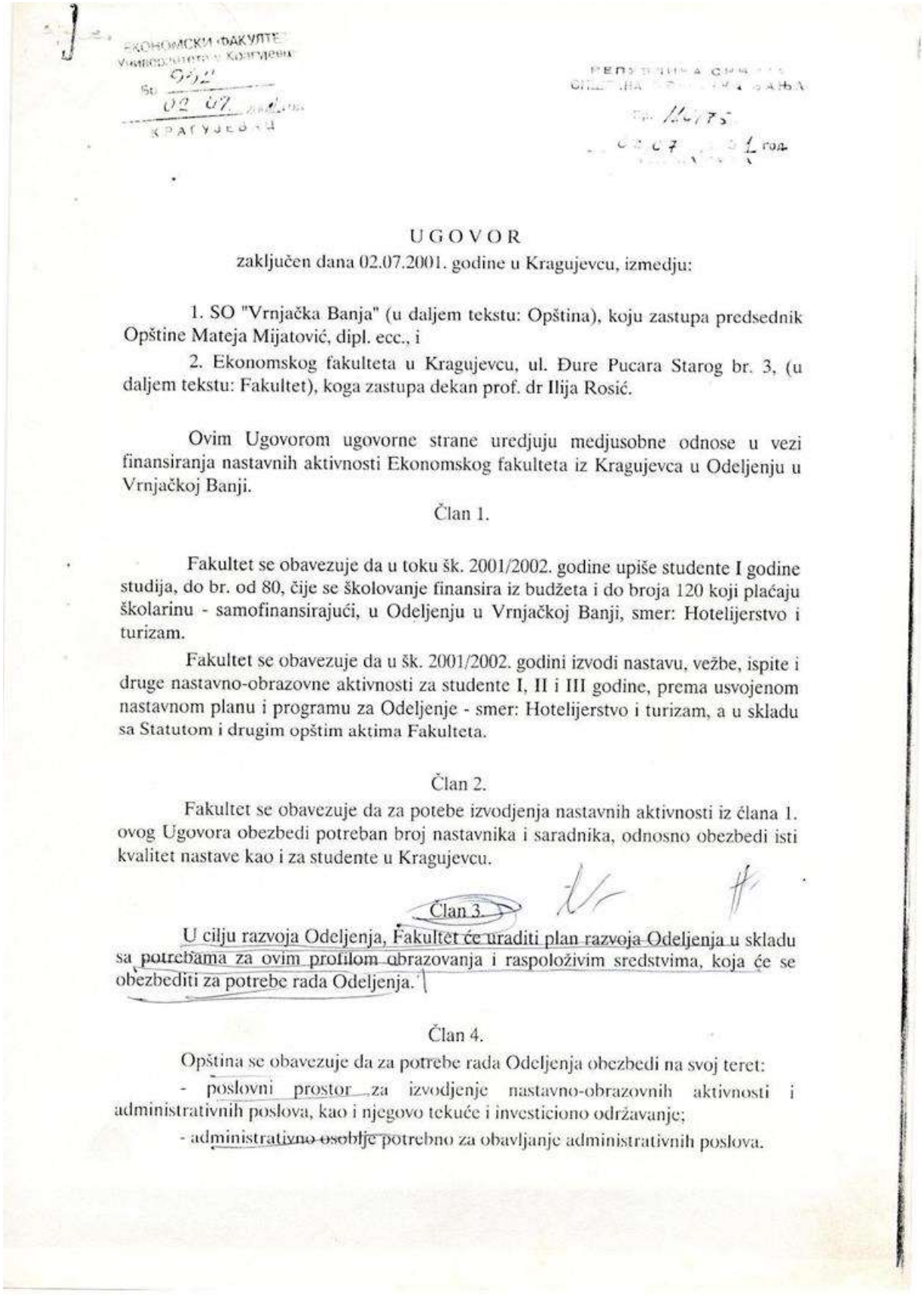

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Универзитета у Крагујевцу
Бр. 952
02.07. 2001 год.
КРАГУЈЕВАЦ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА
Бр. 110/75
02.07. 2001 год.

UGOVOR

zaključen dana 02.07.2001. godine u Kragujevcu, izmedju:

1. SO "Vrnjačka Banja" (u daljem tekstu: Opština), koju zastupa predsednik Opštine Mateja Mijatović, dipl. ecc., i

2. Ekonomskog fakulteta u Kragujevcu, ul. Đure Pucara Starog br. 3, (u daljem tekstu: Fakultet), koga zastupa dekan prof. dr Ilija Rosić.

Ovim Ugovorom ugovorne strane uredjuju medjusobne odnose u vezi finansiranja nastavnih aktivnosti Ekonomskog fakulteta iz Kragujevca u Odeljenju u Vrnjačkoj Banji.

Član 1.

Fakultet se obavezuje da u toku šk. 2001/2002. godine upiše studente I godine studija, do br. od 80, čije se školovanje finansira iz budžeta i do broja 120 koji plaćaju školarinu - samofinansirajući, u Odeljenju u Vrnjačkoj Banji, smer: Hotelijerstvo i turizam.

Fakultet se obavezuje da u šk. 2001/2002. godini izvodi nastavu, vežbe, ispite i druge nastavno-obrazovne aktivnosti za studente I, II i III godine, prema usvojenom nastavnom planu i programu za Odeljenje - smer: Hotelijerstvo i turizam, a u skladu sa Statutom i drugim opštim aktima Fakulteta.

Član 2.

Fakultet se obavezuje da za potebe izvodjenja nastavnih aktivnosti iz člana 1. ovog Ugovora obezbedi potreban broj nastavnika i saradnika, odnosno obezbedi isti kvalitet nastave kao i za studente u Kragujevcu.

Član 3.

U cilju razvoja Odeljenja, Fakultet će uraditi plan razvoja Odeljenja u skladu sa potrebama za ovim profilom obrazovanja i raspoloživim sredstvima, koja će se obezbediti za potrebe rada Odeljenja.

Član 4.

Opština se obavezuje da za potrebe rada Odeljenja obezbedi na svoj teret:

- poslovni prostor za izvodjenje nastavno-obrazovnih aktivnosti i administrativnih poslova, kao i njegovo tekuće i investiciono održavanje;

- administrativno osoblje potrebno za obavljanje administrativnih poslova.

Član 5.

Opština se obavezuje da za šk. 2001/2002. godinu, za potrebe rada Odeljenja, isplati Fakultetu iznos od 500.000 dinara (petstotinahiljadadinara).

Ukoliko u toku trajanja školske godine dodje do značajnih inflatornih kretanja (za više od 10%), a utvrdjeni iznos iz stava 1. ovog člana Opština ne isplati Fakultetu, ugovorne strane će ga korigovati u skladu sa indeksom rasta cena na malo.

Član 6.

Fakultet i Opština će pre početka svake školske godine utvrdjivati iznos godišnjih obaveza za finansiranje Odeljenja, o čemu će zaključivati anekse ovom Ugovoru.

Član 7.

Fakultet se obavezuje da u svom knjigovodstvu posebno iskazuje poslovanje Odeljenja.

Član 8.

Ovaj ugovor je zaključen na neodredjeno vreme.

Ukoliko Opština ne bude u mogućnosti da obezbedjuje finansijske i materijalne uslove za rad Odeljenja, Opština se obavezuje da finansira Odeljenje do okončanja studija upisanih studenata, a najkasnije do roka propisanog Zakonom o univerzitetu u kome su studenti obavezni da završe studije po nastavnom i programu po kome su započeli studije.

Član 9.

U slučaju spora po osnovu ovog Ugovora nadležan je Sud u Kragujevcu.

Član 10.

Ovaj Ugovor je sačinjen u šest istovetnih primeraka, i svaka ugovorna strana po jednak broj primeraka.

EKONOMSKI FAKULTET
DEKAN
Prof. dr Ilija Rokić

OPŠTINA VRNJAČKA BANJA
PREDSEDNIK
Mateja Mijatović, dipl. ecc.

У циљу развоја Одељења, Факултет је требало да уради план развоја Одељења у складу са потребама за овим профилом образовања и расположивим средствима која ће се обезбедити за потребе рада Одељења. Општина се са друге стране

обавезала да за потребе рада Одељења обезбеди на свој терет потребни простор за извођење наставно-образовних активности и административних послова као и његово текуће и инвестиционо одржавање и административно особље потребно за обављање административних послова. Договорено је и да Факултет и Општина пре почетка сваке школске године утврђују износ годишњих обавеза за финансирање Одељења о чему ће касније закључивати анексе овог уговора. Факултет се обавезао да у свом књиговодству посебно исказује пословање Одељења. Уговор је био закључен на неодређено време. Договорено је да уколико Општина не буде била у могућности да обезбеђује финансијске и материјалне услове за рад Одељења, онда се она обавезује да финансира Одељење до окончања студија уписаних студената, а најкасније до рока прописаног Законом о универзитету у коме су студенти обавезни да заврши студије по наставном плану и програму по коме су започели студије.

На основу захтева Факултета и достављене документације која садржи предметни Уговор, Министар просвете и спорта 6. јула 2001. године донео је Решење којим се утврђује да Одељење у Врњачкој Бањи испуњава услове за обављање делатности основних студија. У Решењу се између осталог навело и да су Економски факултет у Крагујевцу и СО Врњачка Бања закључили Уговор 2. јула 2001. године којим се Општина обавезала да за потребе Одељења обезбеди на свој терет наставни простор и особље за обављање административних послова, с обзиром да Влада Републике Србије није била у могућности да учествује у финансирању овог одељења (Информација Савету факултета, бр. 2805, 2006. године).

Након спроведених општих избора, 2000. године, промењен је однос политичких снага како на локалном тако и на републичком нивоу и уложени су велики напори да Одељење Економског факултета из Крагујевца у Врњачкој Бањи настави свој рад. На изборима који су одржани 2004. године, за председника општине изабран је Родољуб Џамић, који је на тој функцији остао до 2008. године, који је и раније у улози председника Скупштине општине Врњачка Бања водио преговоре у вези оснивања Хотелијерског факултета. Та чињеница била је довољна да се потпишу нови уговори који су омогућили несметан рад Одељења Економског факултета из Крагујевца у Врњачкој Бањи. Међусобна права и обавезе Скупштине општине Врњачка Бања и Економског факултета регулисани су уговорима закљученим под бројем 110/75/01 од 26. маја 2004. године.

Партнерства и пословна сарадња са Факултетима из истих или сличних области представљају важан предуслов за развој студената. Такви облици сарадње су допринели и развоју самог Одељења Економског факултета из Крагујевца. Полазећи од обостраног интереса, резултата дотадашње сарадње, проблема и перспективе развоја високошколских институција, а на бази постулата *Болоњског процеса,* 2. јула 2004. године, долази до закључења споразума између Факултета за туристички и хотелијерски менаџмент у Опатији, Свеучилишта у Ријеци (заступник декан проф. др Зоран Ивановић) и Економског факултета у Крагујевцу, Универзитет у Крагујевцу, (заступник декан проф. др Илија Росић). Овај споразум под бр. 1487 се односио на партнерску пословну сарадњу у реализацији основних студија. Уговором су успостављена и дефинисана бројна права и обавезе потписница, али и заједнички циљеви. Стране потписнице успоставиле су међусобну сарадњу у области

образовања базирану на постулатима Болоњског процеса. Предмет међусобне сарадње Страна потписница био је:

- њихов даљи развој као високошколских институција;
- остваривање различитих облика сарадње као основе за освајање националних простора високообразованим кадровима у области туризма и хотелијерства и
- стварање услова за улазак у европске образовне просторе.

У циљу реализације предмета сарадње стране потписнице су се тада сагласиле да је пожељно да се постојећи, очекивани и перспективни облици сарадње институционализују. Институционализацијом сарадње извршено је успостављање адекватног система заједничког развоја основних, последипломских (специјалистичких и магистарских) и докторских студија. Подухват институционализације сарадње вршио се на партнерској основи два постојећа система студија која се остварују на високошколским институцијама страна потписница споразума.

Да би се остварили утврђени облици сарадње, стране потписнице су се сагласиле да предузму мере у циљу побољшања наставно-образовног процеса на оба факултета. Реализација је требало бити остварена разменом наставника и сарадника оба факултета као и студената. Стране потписнице су биле сагласне да у оквиру размене наставника и сарадника, наставници и сарадници из стручних предмета из области хотелијерства и туризма Факултета за туристички и хотелијерски менаџмент из Опатије бораве у Врњачкој Бањи на одељењу Економског факултета у Крагујевцу на смеру за хотелијерство и туризам, а наставници и сарадници из теоријских предмета Економског факултета у Крагујевцу на Факултету за туристички и хотелијерски менаџмент у Опатији. У току једне школске године у оквиру размене наставника и сарадника стране потписнице су утврдиле да по пет-шест наставника и сарадника једног факултета би требало да борави на другом факултету у трајању од по 15 до 30 дана. Договорено је да факултет који упућује наставнике и сараднике сноси трошкове пута, а факултет на који су упућени наставници и сарадници трошкова боравка.

Стране потписнице утврдиле су и посебан облик институционалне сарадње кроз размену студената четврте године основних студија у циљу остваривања праксе и учења и то упућивањем студената Економског факултета у Крагујевцу на смеру за Хотелијерство и туризам који студирају у Врњачкој Бањи на Факултет за туристички и хотелијерски менаџмент у Опатији и упућивањем студената Факултета за туристички и хотелијерски менаџмент из Опатије у Врњачку Бању на студије Економског факултета у Крагујевцу које се остварују на смеру за Хотелијерство и туризам. Потписници споразума су се сагласили да се у току једне школске године изврши међусобна размена по 20 најуспешнијих студената. Боравак студената Економског факултета у Крагујевцу тачније одељења у Врњачкој Бањи на Факултету у Опатији и студената Факултета за туристички и хотелијерски менаџмент из Опатије на Економском факултету у Крагујевцу на смеру за Хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је требало реализовати сваке школске године током летњег семестра. Студенти основних студија са факултета који их упућују, били су дужни да на факултету на који су упућени прате наставу и обављају праксу најмање месец дана. Факултет који је упућивао студенте требало је да сноси трошкове пута својих студената, а факултет

на који су студенти упућени и на коме би пратили наставу и обављали праксу сносио би трошкове боравка.

Посебан облик институционализоване сарадње било је оснивање *Центра за хотелијерство и туризам за Југоисточну Европу* са седиштима у Врњачкој Бањи и Опатији. Тим споразумом утврђене су полазне основе за закључивање уговора о оснивању заједничког Центра за хотелијерство и туризам за Југоисточну Европу. Факултети потписници споразума сагласили су се да се у Центру за хотелијерство и туризам за Југоисточну Европу школују кадрови из области хотелијерства и туризма за потребе националних простора ових високошколских институција. Економски факултет у Крагујевцу и Факултет за туристички и хотелијерски менаџмент у Опатији сагласно су утврдили да издају заједничку диплому студентима који у Центру за хотелијерство и туризам за Југоисточну Европу заврше студије. Споразум је био закључен на неодређено време, а реализација истог требало је отпочети од школске 2004/2005 године. О спровођењу споразума старали су се декан Економског факултета у Крагујевцу и декан Факултета за туристички и хотелијерски менаџмент у Опатији. Споразум није у потпуности реализован, али одредбе истог у појединим сегментима се и данас реализују.

У циљу неопходности обезбеђења несметаног функционисања студија првог степена ван седишта Факултета у Врњачкој Бањи, у школској 2006/2007 години, склопљен је Анекс бр. 3 Уговора од 2. јула 2001. године (Анекс уговора је склопљен између СО Врњачка Бања, коју је заступао председник општине Родољуб Џамић и Економског факултета у Крагујевцу кога је заступао декан проф. др Слободан Малинић). Овим Анексом уговора бр. 110-79/06, уговарач Општина се обавезала да у школској 2006/2007. години:

- финансира трошкове закупнине, грејања, утрошак воде, електричне енергије, телефона као и да изведе неопходне радове на реконструкцији и санацији система грејања у пословном простору у коме се изводи настава;
- финансира у складу са расположивим могућностима, а у висини и по динамици утврђеној на основу међусобног договора уговорних страна, извођење наставних активности у школској 2006/2007. години.

Са друге стране, уговарач Факултет се обавезао да ће у школској 2006/2007. години:

- Обезбедити једно путничко моторно возило за потребе превоза наставног особља факултета;
- Сносити трошкове запослења једног административног радника;
- У делу у коме Општина не буде у могућности, из сопствених прихода Факултета, сносити трошкове извођење наставних активности.

Све остале одредбе по основу Уговора од 2. јула 2001. године су остале на снази.

Савет Економског факултета је током 2004. године од стране Факултета примио поднесак о немогућности даљег финансирања. Зато је 31. октобра 2006. године Факултету достављен Анекс уговора где се прецизирају обавезе Општине и Факултета за школску 2006/2007. годину. Дефинисано је и да ће се посебним уговором регулисати међусобна права и обавезе за школску 2007/2008. годину.

Такође, Савет Економског факултета у Крагујевцу на основу Закона о високом образовању и Статуту факултета је на одржаној седници 3. новембра 2006. године донео одлуку бр. 2725/4 да се:

- Прихвата информација декана Факултета од 3. новембра 2006. године о току пословне сарадње између СО Врњачка Бања и Економског факултета у Крагујевцу, у погледу обезбеђења услова за обављање делатности Факултета ван седишта почев од 2. јула 2006. године;
- Прихвата Анекс број 3 Уговора од 2. јула 2006. године по предлогу декана Факултета и обавезује се декан Факултета да исти понуди на потписивање председнику СО Врњачка Бања у циљу обезбеђивања несметаног функционисања студија првог степена ван седишта Факултета у школској 2006/2007. години;
- Обавезује декан Факултета да о току преговора са председником СО Врњачка Бања у смислу обезбеђења услова за несметано обављање наставних активности факултета ван седишта, сачини службену белешку и исту поднесе Савету Факултета на усвајање.

Декан Економског факултета проф. др Слободан Малинић, 8. новембра 2006. године обавештава председника СО Врњачка Бања да је Савет Економског факултета у Крагујевцу донео одлуку да се Врњачкој Бањи понуди на потписивање Анекс бр. 3 уговора од 2. јула 2001. године.

Како је време пролазило, било је неопходно да се предузму одређене активности како би се регулисао статус Одељења Економског факултета из Крагујевца. Општинско веће општине Врњачка Бања на седници одржаној 20. новембра 2009. године донело је Закључак бр. 110-75/01 да је:

- Општинско веће упознато са информацијом коју је сачинила служба за послове председника Општине и Општинског већа о предузетим активностима за регулисање статуса Одељења Економског факултета из Крагујевца, смер за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи;
- Из информације се видело да су од стране председника Општине предузете одређене активности на регулисању статуса Одељења Економског факултета из Крагујевца, а из разлога што Економски факултет из Крагујевца није могао да акредитује Одељење у Врњачкој Бањи и да његово даље функционисање једино је било могуће кроз припајање државном или приватном факултету или кроз спровођење поступка за његово гашење;
- У складу са наведеним дана 31. октобра 2009. године организован је заједнички састанак са представницима Универзитета из Крагујевца и овлашћених представника општине Врњачка Бања који је за предмет имао предузимање даљих активности које су биле неопходне за акредитацију и *формирање новог Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи који је требало да буде у саставу Универзитета у Крагујевцу;*
- На састанку су изнесени заједнички ставови учесника о томе да је формирање факултета у Врњачкој Бањи, који би функционисао у оквиру Универзитета у Крагујевцу у обостраном интересу. Формирање факултета је било у складу са развојном политиком Општине и политиком Универзитета;

- Закључено је да је неопходно започети заједничке активности како на избору студијског програма факултета тако и на обезбеђивању финансијских средстава, кадрова, простора, опреме и свих других активности које се односе на формирање и акредитацију новог факултета;
- Веће је констатовало да је неопходно да надлежни органи Општине и Универзитета донесу одговарајућа акта како би се приступило потписивању Протокола о сарадњи којим би се ближе прецизирале обавезе Општине и Универзитета, рокови за њихово извршавање и одредила лица задужена за њихово спровођење;
- Усвојена је Информација о активностима на регулисању статуса Одељења Економског факултета из Крагујевца, смер за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Подржане су активности које су предузете и овлашћен је председник општине Врњачка Бања да у циљу даље реализације оснивања новог факултета закључи Протокол о сарадњи којим ће се ближе уредити међусобна права и обавезе, односно да се задуже стручне службе општинске управе Општине Врњачка Бања да пруже сву неопходну помоћ у реализацији овог пројекта.

Полазећи од наведених чињеница и законом и стратешким документима развоја утврђених праваца развоја, Универзитет у Крагујевцу и носиоци извршне и законодавне власти локалне самоуправе Врњачке Бање, заједнички су оценили да постојеће Одељење Економског факултета у Врњачкој Бањи има потенцијала који није на адекватан и довољан начин искоришћен, посебно са становишта малог броја дипломираних студената, занемарљивог доприноса научноистраживачком раду и неискоришћених услова за стварање сопственог наставног и научног кадра и подмлатка, што је за резултат имало правно неуређен статус овог Одељења, као и чињеницу да је готово сво наставничко особље рад на овом Одељењу доживљавало као успутно, односно додатно ангажовање, без тенденције да свој наставнонаучни потенцијал оствари у пуном обиму на овом Одељењу и у овој области.

Поред просторних и техничких услова за почетак рада Одељења, испуњени су и услови у погледу потребног броја наставника са пуним радним временом који су били ангажовани на извођењу наставе, у складу са усвојеним наставним планом и програмом за Смер хотелијерство и туризам, а који су били у радном односу на Економском, Медицинском и Природно-математичком факултету Универзитета у Крагујевцу.

Практично, са испуњењем потребних услова за почетак рада Одељења, отпочело се са уписом студената у I годину студија Смер: хотелијерство и туризам у школску 2001/2002. годину, и то 80 студената чије се школовање финасира из буџета и 40 студената који плаћају школарину. Првоуписаних студената у периоду 2001/2002-2008/2009 година било је укупно 808, од чега 477 буџетских, док је у периоду од 2004/2005. године, закључно са школском 2008/2009. годином, дипломирало укупно 123 студента.

За време свих активности: функцију председника Скупштине општине Врњачка Бања вршили су: Милија Бекчић, Мирослав Чеперковић, Станимир Јанковић, Родољуб Џамић, Матеја Мијатовић, др Светолик Милекић, Миодраг Поповић, Дане Станојчић, Петар Арсић и Иван Радовић.

Председници Извршног савета били су: Љубиша Новоселац, Томислав Влајковић, Живорад Пецић, Ивица Пфићер, Радоје Симић.

Председници општина Врњачка Бања били су: Родољуб Џамић, Зоран Сеизовић и Бобан Ђуровић.

Заменици председника општине Врњачка Бања били су: Томислав Ђуровић, Томислав Влајковић, Радослав Ердоглић, Војислав Вујић, Андрија Бошанин и Иван Џатић.

У Одељењу Економског факултета из Крагујевца у Врњачкој Бањи, поред Анђелке Џамић, Милуна Јовановића и Миладије Пандрц који су већ радили и за одељење Економског факултета из Београда, радили су: Марина Станојевић, Зорица Сагић, Миломир Стаменић, Гордана Филиповић, Мица Петровић и Николина Ристевски.

5. ЕНЕРГОТЕХНИК

Писати о развоју високог образовања у општини Врњачка Бања а не споменути ДП Енерготехник, које је изградило пословну зграду коју данас користи Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи није могуће. При полагању камена темељца, 1986. године, тадашњи директор Миливоје Чеперковић је изјавио:

"Овај камен темељац који данас полажемо јесте плод нашег досадашњег уложеног рада, труда и знања, али је истовремено и велика обавеза свима нама, радницима Енерготехника, да у својим напорима за стварање и јачање наше радне организације, као и стварањем нових односа и погледа према раду и у раду истрајемо и докрајчимо започете послове. "

Слика 27. Инжењер Миливоје Чеперковић, директор РО "Енерготехник"

Иако грађена у прошлом веку, пословна зграда тадашњег Енерготехника, а данашњег седишта Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, својом архитектуром и ентеријером и распоредом просторија оставља утисак да је иста грађена за потребе факултета.

Слика 28. Председник Скупштине општине Врњачка Бања Милија Бекчић поставља ''камен темељац'' за нови објекат Енерготехника.

Да је образовање важан фактор у развоју сваке компаније, државе и њених институција говори и чињеница да је у време настанка и динамичног развоја предузећа Енерготехник од 250 запослених, 50 запослених имало високо образовање. Велику помоћ развоју Енерготехника пружали су тадашњи председник Скупштине општине Милија Бекчић и председник Извршног савета Родољуб Џамић.

Уговором о закупу пословног простора, закљученог 15. јануара 2001. године, Деоничарско друштво у мешовитој својини за пројектовање, извођење инвестиционих радова, инжињеринг и трговину "Енерготехник", кога заступа генерални директор Јокић Чедомир, даје Општини Врњачка Бања, коју заступа

председник СО Мијатовић Матеја, на коришћење пословне просторије, на неодређено време, укупне површине 974 m^2 у управној згради Енерготехника, за потребе извођења наставе Економског факултета у Београду, одељења у Врњачкој Бањи – смера Хотелијерство и туризам. Пословне просторије које се налазе на трећем спрату намењене су, и претходно адаптиране у простор – амфитеатар (адаптиране по уговору бр. 110-38/99 од 22. септембра 1999. године, за потребе извођења наставе Економског факултета – одељења у Врњачкој Бањи).

Анексом овог уговора, сачињеног 29. јануара 2003. године, мења се уговор о закупу пословног простора, тако што се уговор закључује на временски период од 20 година, рачунајући од 1. јануара 2003. године.

Временом, зграда Енерготехника, због дуга, прелази у туђе власништво. Како би се обезбедиле просторије за функционисање Економског факултета, Општина Врњачка Бања и, предузеће "Стевановић-инвест" као нови власник зграде, потписали су Уговор о регулисању међусобних права и обавеза по основу закупа пословног простора за потребе Одељења Економског факултета у Врњачкој Бањи (бр. 110-241/05 од 30. новембра 2005. године). Анексима овог уговора дефинисана су међусобна права и обавезе по основу закупа овог пословног простора. Каснијим уговорима о закупу, све до прибављања објекта у јавну својину, регулисана су међусобна права и обавезе по основу закупа пословног простора између општине Врњачка Бања и Економског факултета из Београда, односно Економског факултета из Крагујевца, а поводом рада њихових одељења у Врњачкој Бањи.

6. ОСНИВАЊЕ ФАКУЛТЕТА ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Стратегијом развоја туризма Републике Србије ("Службени гласник РС" број 91/06) као стратешки недостатак Републике Србије у развоју туризма утврђен је дефицит високообразованих хотелских и туристичких менаџера. Визијом развоја туризма Републике Србије до 2015. године, кластер Западне Србије, окарактерисан је као подручје богатог наслеђа, негованих и заштићених природних ресурса са модерно опремљеним смештајним капацитетима, где се налазе кључни природни и историјски ресурси земље и висок стандард опремљености зимских и летњих здравствених и рекреативних средишта, као и густа мрежа путева, што нуди јединствен увид у живи организам српске духовне културе (Студија о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи, 2010. године).

Министарство за економију и регионални развој оценило је да нема развоја у овој области без образовања кадрова у туризму, те да је неопходно унапредити образовни систем и проширити образовну понуду, унапређењем постојећих и отварањем нових студијских програма, односно нових факултета, који ће оспособљавати, усавршавати и школовати високообразоване и стручне кадрове који ће имати довољно знања и вештина како би туристичку понуду подручја макрорегије Шумадије и Западне Србије, као и Србије у целини, подигли на виши ниво који захтевају светски и европски стандарди (Студија о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи, 2010. године).

Након десет година рада Одељења Економског факултета из Београда и Економског факултета из Крагујевца, захваљујући пре свега студентима, наставном особљу, Универзитету у Крагујевцу и општини Врњачка Бања, покреће се иницијатива за оснивање Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи Универзитета у Крагујевцу. Са тадашњим ректором Универзитета у Крагујевцу, проф. др Слободаном Арсенијевићем, проф. др Радославом Сенићем и председником општине Врњачка Бања, Зораном Сеизовићем, Влада Републике Србије, са првим потпредседником Владе Ивицом Дачићем донела је одлуку, бр. 612-3195/2011 од 21. априла 2011. године (Службени Гласник РС бр. 29/2011) да се оснује Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Првог октобра 2011. године, у присуству председника Народне скупштине Републике Србије, проф. др Славице Ђукић Дејановић, министра просвете др Жарка Обрадовића, ректора Универзитета у Крагујевцу проф. др Слободана Арсенијевића, представника локалне самоуправе и других високих званица, свечано је отворен Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи 3. октобра 2011. године[2].

[2] Вест о оснивању Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи објавили су сви штампани и електронски медији 3. и 4. октобра 2011. године.

Слика 29. Ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Слободан Арсенијевић обраћа се званицама на свечаном отварању Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Слика 30. Вршилац дужности декана проф. др Радослав Сенић и председник општине Врњачка Бања Зоран Сеизовић обраћају се званицама приликом отварања Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Слика 31. Министар просвете др Жарко Обрадовић и председница Народне скупштине Републике Србије проф. др Славица Ђукић-Дејановић обраћају се званицама и првим студентима Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Слика 32. Дочек високих функционера Републике Србије (вршилац дужности декана Радослав Сенић, министар др Жарко Обрадовић, председница Народне скупштине проф. др Славица Ђукић-Дејановић, председник Општине Врњачка Бања Зоран Сеизовић и ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Слободан Арсенијевић) пре свечаног отварања Факултета

Слика 33. Министар просвете др Жарко Обрадовић, председница Народне Скупштине проф. др Славица Ђукић-Дејановић и Милун Јовановић

Слика 34. Министар просвете др Жарко Обрадовић и председник општине Зоран Сеизовић пресецају врпцу у част отварања Факулета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Слика 35. Министар просвете др Жарко Обрадовић уручује индекс првим студентима Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Слика 36. Председник општине Зоран Сеизовић, министар просвете др Жарко Обрадовић и студенти у амфитеатру Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Слика 37. Председница Народне скупштине Републике Србије проф. др Славица Ђукић-Дејановић и председник општине Врњачка Бања Зоран Сеизовић дају интервјуе за медије

Прибављен је у јавну својину локалне самоуправе један део зграде бившег Енерготехника, на основу одлука Скупштине општине Врњачка Бања и председника општине Зорана Сеизовића и дат је у закуп Факултету за хотелијерсто и туризам. После локалних избора 2012. године за председника општине изабран је Бобан Ђуровић, а за председника Скупштине општине Врњачка Бања Родољуб Џамић, док су ранији председник општине Зоран Сеизовић и председник Скупштине општине

Врњачка Бања Матеја Мијатовић постали одборници Скупштине општине Врњачка Бања, што је био добар спој за наставак свих активности и стварање максималних услова за рад Факултета. У то време функцију декана вршила је проф. др Драгана Гњатовић.

Слика 38. Састанак са представницима локалне самоуправе општине Врњачка Бања (проф. др Радослав Сенић, вд декан Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи и проф. др Небојша Арсенијевић, ректор Универзитета у Крагујевцу)

Веома је важно нагласити допринос тадашњег ректора Универзитета у Крагујевцу, проф. др Слободана Арсенијевића, захваљујући чијем мукотрпном, упорном и истрајном раду на послу акредитације и дозволе за рад, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је остварио све законом прописане услове за рад високошколске институције.

Долазак проф. др Драга Цвијановића на место декана Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, а на чело Универзитета у Крагујевцу проф. др Небојше Арсенијевића, покренути су нови студијски програми - Здравствени туризам и Гастрономски менаџмент. Општина Врњачка Бања, преко Скупштине општине и председника Бобана Ђуровића, предузима мере за прибављање у јавну својину преосталог дела пословне зграде бившег Енерготехника и давање истог на коришћење Факултету.

На предлог декана проф. др Драга Цвијановића основан је Савет за развој факултета у чији састав су ушли сви дотадашњи председници Општине Врњачке Бање (Родољуб Џамић и Зоран Сеизовић) и садашњи председник (Бобан Ђуровић), као и дотадашњи декани факултета (проф. др Радослав Сенић и проф. др Драгана Гњатовић) и садашњи декан проф. др Драго Цвијановић и секретар факултета Иван Симоновић (Одлука број 1528, дана 14. септембар 2017. године). Овако основан Савет

представљао је јединствено тело, чиме је потврђен континуитет рада Факултета и обезбеђена његова даља будућност.

Слика 39. Обраћање ректора Универзитета у Крагујевцу, проф. др Слободана Арсенијевића на Дан факултета

Слика 40. Председник општина Врњачка Бања Бобан Ђуровић се обраћа учесницима међународне научне конференције

6.1. **Оснивање Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи**

Након свих година, у којима се водила велика борба за отварање Хотелијерског и туристичког факултета, и након рада два одељења - Економског факултета из Београда и Крагујевца, поново је покренута реализација идеје о оснивању самосталног Факултета за хотелијерство и туризам. Разлози за отварење самосталног Факултета били су бројни и већ су изнесени у Елаборату који је креиран још давне 1998. године.

У том смислу, Скупштина општине Врњачка Бања иницирала је активности у циљу отварања Факултета, доносећи најпре Закључак Општинског већа општине Врњачка Бања бр. 110-75/01 од 20. новембра 2009. године, а затим и Закључак Скупштине општине Врњачка Бања бр. 9-1225/09 од 24. децембра 2009. године о потреби оснивања Факултета за хотелијерство и туризам.

На седници Скупштине општине Врњачка Бања, одржаној 24. децембра 2009. године, донета је и Одлука бр. 020-210/09 о активностима на регулисању статуса Одељења Економског факултета из Крагујевца у Врњачкој Бањи. Општина Врњачка Бања је приступила активностима на регулисању статуса Одељења Економског факултета из Крагујевца у Врњачкој Бањи. Приступљено је формирању Факултета у Врњачкој Бањи који би постао чланица Универзитета у Крагујевцу са матичним седиштем у Врњачкој Бањи у складу са развојном политиком Општине. Општинско веће Врњачке Бање је било овлашћено да на предлог стручне комисије коју чине доктори наука изврши избор студијског програма на Факултету у Врњачкој Бањи који ће бити чланица Универзитета у Крагујевцу са матичним седиштем у Врњачкој Бањи. Средства потребна за реализацију одлуке, требало је обезбедити у буџету општине Врњачка Бања за 2010. годину.

Савет Универзитета у Крагујевцу је на седници одржаној 2. марта 2010. године, донео Одлуку бр. 318/5 о прихватању иницијативе и потписивању Протокола о заједничким активностима на оснивању Факултета за хотелијерство и туризам.

Након оцене потребе, предности и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, на седници Сената Универзитета, одржаној 27. маја 2010. године, донета је одлука о усвајању следећих студијских програма на Факултету:

- основне академске студије – Хотелијерство и туризам;
- дипломске акадамске студије (мастер) – Менаџмент у хотелијерству;
- дипломске акадамске студије (мастер) – Менаџмент у туризму.

Након доношења Одлуке о усвајању студијских програма, Универзитет у Крагујевцу упутио је Захтев за њихову акредитацију Комисији за акредитацију и контролу квалитета са пратећом документацијом.

Протокол о заједничким активностима на оснивању Факултета за хотелијерство и туризам закључен је 16. јуна 2010. године. Овим документом, Општина Врњачка Бања и Универзитет у Крагујевцу, сагласили су се да је заједнички циљ Општине Врњачка Бања, као туристичког центра Србије и Универзитета у Крагујевцу, као носиоца високог образовања, научног и духовног развоја макрорегије Шумадије и Западне Србије, да образовањем недостајућих високостручних кадрова образовних

профила који су неопходни за развој туризма, не само Врњачке Бање, већ и на читавом подручју Републике Србије, оснивањем Факултета за хотелијерство и туризам, са седиштем у Врњачкој Бањи, а који ће бити у саставу Универзитета у Крагујевцу, остваре планове сопственог стратешког развоја.

Општина Врњачка Бања и Универзитет у Крагујевцу сагласили су се да ради остварења промовисаних циљева предузму активности на обезбеђењу законом прописаних услова, односно простора, опреме, наставног и ненаставног особља, припреме квалитетног студијског програма за акредитацију и добијања дозволе за рад као и друге активности неопходне за оснивање Факултета за туризам и хотелијерство. Општина Врњачка Бања је била сагласна да:

- обезбеди неопходна средства за ове намене у буџету општине за 2010 годину;
- да пружи сву неопходну помоћ у избору студијских програма факултета и кадрова са свог подручја који би могли да буду ангажовани у настави за општеобразовне предмете, у складу са Законом о високом образовању, Статутом и општим актима Универзитета у Крагујевцу;
- обезбеди средства и кадрове који ће обављати организационе, административно-техничке, информатичке и библиотечке послове до формирања Факултета;
- обезбеди адекватан простор и потребну опрему у складу са законом.

Универзитет у Крагујевцу био је сагласан да:

- донесе одговарајуће акте за формирање Факултета у Врњачкој Бањи у саставу Универзитета у Крагујевцу;
- пружи стручну помоћ при избору студијских програма Факултета који морају бити компатибилни са два европска и једним светским факултетом;
- пружи сву неопходну помоћ на обезбеђивању наставног особља за ускостручне предмете на Факултету;
- спроведе све стручне послове на организовању и акредитацији Факултета;
- по завршеној акредитацији Факултета и добијању дозволе за рад укључи Факултет као новог члана Универзитета у Крагујевцу са матичним седиштем у Врњачкој Бањи чиме престају обавезе Општине из члана 3. овог Протокола;
- помогне у обезбеђивању неопходне литературе за библиотеку.

На седници одржаној 17. јуна 2010. године Савет Универзитета у Крагујевцу дао је позитивно мишљење за оснивање Факултета за хотелијерство и туризам са статусом правног лица Универзитета у Крагујевцу, са седиштем у Врњачкој Бањи (одлука бр. 1159/3).

Одлуку о оснивању Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу (одлука број 612-3195/2011) као високошколске установе са својством правног лица у саставу Универзитета у Крагујевцу, доноси Влада Републике Србије 21. априла 2011. године.

Слика 41. Одлука бр. 1159/3 о прихватању Студије о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ UNIVERSITY OF KRAGUJEVAC

Савет Универзитета у Крагујевцу на основу члана 53. Закона о високом образовању ("Сл. гласник" РС бр. 76/05, 100/07 и 97/08) и члана 65. Статута Универзитета у Крагујевцу (број 89 од 15.01.2010. године - пречишћен текст), на седници одржаној 17. јуна 2010. године, донео је

О Д Л У К У

I Прихвата се Студија о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи и даје се позитивно мишљење за оснивање Факултета за хотелијерство и туризам са статусом правног лица Универзитета у Крагујевцу, са седиштем у Врњачкој Бањи.

II Студија о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи, саставни је део ове Одлуке.

III Ова Одлука упућује се Министарству просвете Републике Србије и Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

САВЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 1159/ 3
Дана: 17. јуна 2010. године
К Р А Г У Ј Е В А Ц

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Проф. др Александра Јанковић

34000 Крагујевац, Тел.: 034 370 270, факс: 034 370 168, e-mail: unikg@kg.ac.rs

Слика 42. Одлука бр. 612-3195/2011 о оснивању Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу

На основу члана 47. став 8. Закона о високом образовању („Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08 и 44/10) и члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС", бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08 и 16/11),

Влада доноси

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Број 800/2 Датум 03 JUN 2011
КРАГУЈЕВАЦ

ОДЛУКУ
о оснивању Факултета за хотелијерство и туризам
Универзитета у Крагујевцу

1. Оснива се Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, као високошколска установа са својством правног лица у саставу Универзитета у Крагујевцу.

2. Седиште Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Факултет) је у Врњачкој Бањи, улица Војвођанска б.б.

3. Факултет обавља делатност високог образовања и развија научноистраживачки и стручни рад у оквиру образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука, у складу са Законом о високом образовању.

4. На оснивање, организацију и рад Факултета примењују се прописи о јавним службама и Закон о високом образовању.

5. Средства за оснивање и почетак рада Факултета обезбеђују се у складу са законом.

6. Факултет почиње са радом и остваривањем студијских програма од школске 2011/2012. године, по добијању дозволе за рад у складу са Законом о високом образовању.

7. Орган управљања Факултета је Савет Факултета.

До конституисања Савета Факултета у складу са Законом о високом образовању, његове послове обављаће Привремени савет Факултета у саставу:

1) проф. др Стево Јаношевић, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу;

2) проф. др Верољуб Дугалић, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу;

3) проф. др Бранислав Поповић, Природно-математички факултет Универзитета у Крагујевцу;

4) проф. др Миодраг Мићовић, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу;

5) проф. др Саша Обрадовић, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу.

8. Привремени савет Факултета:

1) доноће статут Факултета;

2) доноће годишњи програм рада Факултета;

3) обављаће и друге послове из надлежности Савета Факултета, утврђене законом.

2

9. До избора декана Факултета у складу са Законом о високом образовању, његове послове обављаће вршилац дужности декана.

За вршиоца дужности декана Факултета именује се проф. др Радослав Сенић.

10. Факултет ће донети опште акте у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

11. Савет Факултета, декан Факултета и стручни органи Факултета конституисаће се у складу са Законом о високом образовању, у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Студентски парламент Факултета конституисаће се по одржаним изборима за чланове студентског парламента, у складу са Законом о високом образовању.

12. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

05 Број: 612-3195/2011
У Београду, 21. априла 2011. године

ВЛАДА

Тачност преписа оверава
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Тамара Стојчевић

ПРВИ ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ –
ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ
Ивица Дачић, с.р.

4100211.012/32

За орган управљања Факултета именован је Привремени савет Факултета, у саставу:

- проф. др Стево Јаношевић, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу;
- проф. др Верољуб Дугалић, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу;
- проф. др Бранислав Поповић, Природно-математички факултет Универзитета у Крагујевцу;
- проф. др Миодраг Мићовић, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу;
- проф. др Саша Обрадовић, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу.

За вршиоца дужности декана Факултета именован је проф. др Радослав Сенић.

6.2. **Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи данас**

Факултет је почео са радом и остваривањем студијских програма од школске 2011/2012. године, односно по добијању дозволе за рад у складу са Законом о високом образовању.

Седиште Факултета је у Врњачкој Бањи, улица Војвођанска б.б. У просторијама са преко 2.000 m^2, студентима је на располагању довољно квалитетног простора, опремљеног потребном техничком, аудио-видео и интернет комуникацијом, неопходног за комплетну реализацију наставног процеса. Такође, студентима, наставницима и сарадницима је на располагању библиотека са читаоницом, као и укупни фонд уџбеника и стручне литературе Универзитетске библиотеке у Крагујевцу (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Мисија Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је да (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

- развије и шири знања у широким областима хотелијерства и туризма, како на локалном тако и међународном нивоу, и образује дипломиране менаџере и мастер менаџере за успешно прихватање лидерске позиције у овим областима;
- спроводи и шири примењено истраживање са јасно опредељеном сврхом, у циљу помоћи лидерима хотелијерских и туристичких организација да успешно управљају у динамичном окружењу;
- активно служи Универзитету, локалној и широј заједници и хотелијерству и туризму широм света кроз учешће у разним активностима које су од користи за све учеснике.

Визија Факултета је да (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

- промовише Факултет као центар академске изврсности у образовању и истраживању у хотелијерству и туризму, који је јасно конкурентски позициониран, како на локалном тако и међународном нивоу;
- образује високо професионалне и компетентне менаџере и дипломиране менаџере у областима хотелијерства и туризма, који су пажљиви и фокусирани на госта, иновативни и предузимљиви, ефикасни и ефективни, спремни и способни да функционишу у окружењу које се карактерише разноврсношћу, неизвесношћу и брзим променама;
- постане покретачка снага сектора образовања у хотелијерству и туризму на просторима југоисточне Европе.

У циљу обезбеђивања ефикасног студирања, високог нивоа знања свршених студената и високог нивоа дипломе стечене на Факултету, Факултет редовно прати успешност и квалитет свих елемената наставног процеса и пратећих делатности Факултета, у складу са Политиком квалитета и Стратегијом обезбеђења квалитета. Како би се пратио, контролисао и обезбедио квалитет, Факултет је образовао Комисију за обезбеђење квалитета. Надлежности ове Комисије су: праћење квалитета свих делатности Факултета прикупљањем и анализирањем података о нивоу испуњених стандарда квалитета; предлагање мера за побољшање квалитета; вршење процеса самовредновања високошколске установе и разматрање података анкета које се односе на област

самовредновања, обједињавање и анализирање тих података, подношење извештаја о резултатима самовредновања (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Квалитет студијског програма се обезбеђује кроз континуирано праћење циљева, структуре, радног оптерећења студената као и кроз прикупљање повратних информација о квалитету програма од дипломираних студената Факултета. Квалитет наставног процеса обезбеђује се материјалним средствима, квалитетним курикулумима, професионалним радом наставног особља и савременим методама наставе. Квалитет научноистраживачког рада се унапређује перманентним подстицањем, обезбеђењем услова и праћењем резултата ове врсте активности наставно-научног кадра на Факултету (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Садашње деловање у домену квалитета заснива се на Стратегији обезбеђења квалитета коју је усвојио Привремени савет Факултета 26. децембра 2011. године. Стратегијом је дефинисана улога и одговорност органа Факултета у области обезбеђења квалитета високог образовања на Факултету и тела одговорна за праћење, обезбеђење, управљање и унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада, као и поступак самовредновања (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Активности Факултета обављају се у склопу следећих органа (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

- Орган управљања;
- Орган пословођења;
- Стручни органи;
- Студентски парламент.

Слика 43. Организациона структура Факултета

Извор: Обрада аутора на основу интерне документације Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Савет Факултета има 17 чланова, односно 9 чланова из реда представника Факултета (осам чланова представника наставног и један члан представник ненаставног

особља), пет чланова из реда представника оснивача које именује Влада Републике Србије и три члана из реда представника студената које бира Студентски парламент. Председника и заменика председника Савета бира Савет тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова Савета (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Тренутни састав Савета Факултета чине:

1. др Миљан Лековић, доцент за ужу научну област Општа економија, председник Савета
2. др Марија Лакићевић, доцент за ужу научну област Општа економија
3. др Дарко Димитровски, ванредни професор за ужу научну област Менаџмент и пословање
4. др Тања Станишић, доцент за ужу научну област Општа економија
5. др Александра Радовановић, наставник страног језика за ужу научну област Страни језици
6. Владимир Крагуљац, асистент за ужу научну област Информационе технологије и системи
7. Данијела Дуркалић, асистент за ужу научну област Општа економија
8. Милена Подовац, асистент за ужу научну област Менаџмент и пословање

Члан Савета које је изабрала Стручна служба као представнике Факултета из реда ненаставног особља (1):

9. Саша Ђуровић, запослен у Стручној служби.

Чланови Савета које је изабрао Студентски парламент као представнике студената (3):

10. Борис Ајдуковић, студент четврте године,
11. Катарина Чупић, студент друге године,
12. Момчило Џогановић, студент друге године.

Орган пословођења чини декан са продеканима.

У периоду од 2011. до 2019. године декани факултета су били:

- проф. др Радослав Сенић, вршилац дужности декана (2011 - 2012);

Слика 44. проф. др Радослав Сенић, вршилац дужности декана (2011 - 2012)

- проф. др Драгана Гњатовић, декан (2012 - 2015);

Слика 45. проф. др Драгана Гњатовић, декан (2012 - 2015)

- проф. др Драго Цвијановић, декан (2015 - 2018, 2018 - до данас). На седници Савета Факултета, одржаној 8. јуна 2018. године, проф. др Драго Цвијановић је други пут изабран за декана;

Слика 46. Декан Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи проф. др Драго Цвијановић

Функцију секретара факултета у периоду од оснивања Факултета за хотелијерство и туризам врши Иван Симоновић.

У време писања ове публикације функцију ректора Универзитета у Крагујевцу обавља проф. др Ненад Филиповић.

Стручни органи Факултета одлучују о питањима од интереса за остваривање наставног, научног и истраживачког рада.

Наставно-научно и стручно веће чине сви наставници и сарадници који су у радном односу на Факултету. Декан је председник Већа по функцији.

Катедре се оснивају за организовање и извођење свих облика наставе на студијама сва три степена. Одлуку о оснивању катедре доноси Наставно-научно веће. Катедру чине сви наставници и сарадници који су у радном односу на Факултету, а изводе образовно-стручни рад из уже научне области за коју је катедра основана. Радом катедре руководи шеф катедре.

На Факултету су организоване следеће катедре:

- Катедра за пословну економију и менаџмент;
- Катедра за опште друштвене и информатичке науке;
- Катедра за медицинске, природно-математичке и биотехничке науке.

Табела 5. Списак чланова наставно-научног већа Факултета за хотелијерство и туризам

	Име и презиме	**Звање**	**Ужа научна област**
1.	др Драгана Гњатовић	редовни професор	Општа економија
2.	др Ана Ланговић-Милићевић	редовни професор	Менаџмент и пословање
3.	др Драго Цвијановић	редовни професор	Менаџмент и пословање
4.	др Владимир Сенић	редовни професор	Пословна економија и управљање
5.	др Данко Милашиновић	ванредни професор	Информатика
6.	др Сандра Живановић	ванредни професор	Медицина
7.	др Златко Ланговић	ванредни професор	Менаџмент и пословање
8.	др Марија Мандарић	ванредни професор	Пословна економија и управљање
9.	др Небојша Павловић	ванредни професор	Менаџмент људских ресурса
10.	др Снежана Милићевић	ванредни професор	Пословна економија и управљање
11.	др Марија Костић	ванредни професор	Екоменаџмент
12.	др Дарко Димитровски	ванредни професор	Пословна економија и управљање
13.	др Марија Лакићевић	Доцент	Општа економија
14.	др Зоран Срзентић	Доцент	Медицина
15.	др Тања Станишић	Доцент	Општа економија
16.	др Андреј Мићовић	Доцент	Право
17.	др Александра Митровић	Доцент	Рачуноводство и финансије
18.	др Дејан Секулић	Доцент	Пословна економија и управљање
19.	др Миљан Лековић	Доцент	Општа економија
20.	др Драгана Пешић	Доцент	Страни језик – енглески језик
21.	др Весна Миловановић	Доцент	Пословна економија и управљање
22.	др Александра Радовановић	наставник страног језика	Страни језици
23.	др Јованка Калаба	наставник страног језика	Страни језици
24.	др Јован Нићифоровић	асистент са докторатом	Спортска медицина
25.	Јасмина Огњановић	Асистент	Менаџмент и пословање
26.	Милена Подовац	Асистент	Менаџмент и пословање

27.	Милица Луковић	Асистент	Екологија и заштита животне средине
28.	Владимир Крагуљац	Асистент	Информационе технологије и системи
29.	Невена Манојловић	Асистент	Медицина
30.	Данијела Дуркалић	Асистент	Општа економија
31.	Наташа Ђорђевић	Асистент	Туристичко хотелски менаџмент
32.	Марко Милашиновић	Сарадник у настави	Рачуноводство и пословне финансије

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Студентски парламент је орган факултета преко којег, у складу са Законом о високом образовању и Статутом факултета, студенти:

- остварују своја права на факултету;
- штите своје интересе на факултету;
- учествују у доношењу важних одлука које се односе на њихово студирање;
- организују културно-образовне манифестације као и манифестације хуманитарног карактера;
- имају гарантовану слободу мишљења и изражавања.

Студентски парламент Факултета за хотелијерство и туризам први пут је конституисан у фебруару 2011. године. Студентски парламент има 12 чланова. Избор чланова Студентског парламента одржава се сваке године у априлу, непосредним гласањем на изборима. Мандат чланова студентског парламента траје годину дана. Право да бира и буде биран за члана Студентског парламента има сваки редован студент основних студија, дипломских академских студија – мастер, специјалистичких и докторских студија, у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Студентски парламент је организован у 5 ресора (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

- ***Ресор за наставу и студентска питања*** – првенствено има за циљ праћење и унапређење студентског стандарда. Овај ресор настоји да студентима у што бољем светлу и на што бољи начин прикаже значај и основне принципе Болоњског процеса, да укаже на неопходност студирања и значај образовања у свету уопште. Преко овог ресора Студентски парламент покушава да утиче на побољшање услова у којима се налазе студенти Факултета за хотелијерство и туризам, а поред тога, служи за праћење и оцену квалитета наставе на факултету. Путем разних анкета и упитника овај ресор прикупља, обрађује и на основу резултата процењује целокупну проблематику везану за наставне активности и делује у складу са важећим актима факултета и државе.
- ***Ресор за студентски стандард и логистику*** – има дужност да обезбеди све ресурсе и информације неопходне за ефикасну реализацију свих активности парламента. Такође, овај ресор настоји да студентима омогући бољи стандард како на факултету, тако у студентским домовима. Поред ове функције ресор

организује разне манифестације и активности на факултету (помоћ при пријави и полагању пријемног испита, упознавање бруцоша са факултетом, добродошлица и дочек како бруцоша, тако и осталих гостију Факултета).

- ***Ресор за културу и неформално образовање*** – бави се подизањем културног нивоа студената кроз промовисање лепог понашања и увођење бонтона у све сегменте живота студента. Промоције књига, вечери културе, музичке манифестације, само су неки од задатака овог ресора. Такође, овај ресор се труди да обезбеди карте за позоришне представе, биоскопе, сајмове и музичке манифестације по најповољнијим условима за студенте. Осим тога, у оквиру овог ресора студенти могу потражити помоћ у писању разних административних докумената као што су пропратна писма, дописи, молбе, па и семинарских радова.
- ***Ресор за драмско-рецитаторску секцију*** – Циљ рада секције је да се код студената створи интересовање за рецитовањем и глумом. Секција подстиче развијање студентске маште, креативности и оригиналности. Уз рад са координатором, студенти се оспособљавају за изражајно рецитовање, као и опуштање пред публиком.
- ***Ресор за спорт*** – орган студентског парламента задужен за организовање спортских екипа и обезбеђивање одређених термина за извођење тренинга.

Слика 47. Књижевно вече под називом "Вече поезије, вина и гитаре", у организацији Драмско-рецитаторске секције Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Основну делатност и функционисање Факултета као целине остварује наставно и ненаставно особље. Послови и радни задаци на Факултету организовани су у оквиру следећих организационих јединица:

- Наставно-научна јединица;
- Ваннаставна (административно-техничка) јединица.

За обављање наставно образовних послова на Факултету утврђена су радна места наставника и сарадника на Факултету, у зависности од ужих наставно-научних, односно наставних области утврђених Статутом.

Послови и радни задаци у ваннаставној (административно-техничкој) јединици организовани су у оквиру:

- Службе за опште и правне послове;

- Службе за студентска питања;
- Службе за рачуноводство и финансије;
- Службе за информационо техничку подршку и одржавање;
- Библиотеке.

Радом ваннаставне (административно техничке) јединице руководи секретар Факултета.

На Факултету је на почетку школске 2019/2020. године запослен укупно 51 радник од чега 32 наставника (четири редовна професора, осам ванредних професора, девет доцената, два наставника страних језика и девет асистената) и 19 радника у ненаставном особљу (10 лица запослених на неодређено време и девет лица која су запослена на одређено време) (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Факултет реализује наставну делатност на основу (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

- Дозволе за рад Министарства просвете, бр. 612-00-02497/2014-04 од 3. септембра 2014. године;
- Решења о допуни дозволе за рад, бр. 612-00-03023/2017-06 од 25. јануара 2018. године;
- Решења о допуни дозволе за рад, бр. 612-00-00299/2018-06 од 10. априла 2018. године.

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је акредитован и поседује седам акредитованих студијских програма. На Факултету се реализују основне академске, мастер академске и докторске студије.

Издавањем Уверења о акредитацији студијског програма од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, број 612-00-00656/2012-04 од 14. јуна 2013. године, акредитован је студијски програм основних академских студија *Хотелијерство и туризам*. Факултет сваке године уписује по 100 студената на овај студијски програм (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије 15. јануара 2016. године издаје Уверење о акредитацији број 612-00-00638/2015-06, којим је акредитован још један студијски програм на основним академским студијама – *Здравствени туризам*. Овај студијски програм сваке године уписује по 50 студената (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Трећи смер на основним академским студијама – *Гастрономски менаџмент*, акредитован је 8. децембра 2017. године, Уверењем о акредитацији број 612-00-00915/2017-06. На овај студијски програм Факултет сваке године уписује по 50 студента (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Студије су осмишљене тако да обезбеђују студентима компетенције које омогућавају њихово укључивање у праксу привредних субјеката и наставак образовања на наредним нивоима студија. Током студија, студенти стичу и унапређују способности

за одговарајуће специфичне области функционисања хотелијерства и туризма, што подразумева употребу пословних случајева, тимског рада и консултација које се користе у образовном процесу. Студијски програми омогућавају студентима стицање потребних менаџерских знања и вештина за успешно управљање и руковођење туристичким дестинацијама, хотелима, агенцијама и другим установама у области туристичке привреде (Студија о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи, 2010. године).

Основне академске студије трају осам семестара односно четири године, обим студија износи укупно 240 ЕСПБ бодова. Предмети се деле на обавезне и изборне. Сваки наставни предмет траје један семестар. На сваком студијском програму студенти слушају осам предмета по години студија (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Листа предмета на студијским програмима основних академских студија на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, дата је у наредној табели.

Табела 6. Студијски програм Хотелијерство и туризам

Прва година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Основи економије	1	8
Пословна математика	1	8
Пословна информатика	1	7
Енглески језик 1	1	7
Основе хотелијерства и туризма	2	8
Предузетништво и менаџмент	2	7
Рачуноводство	2	8
Изборни предмет 1	2	7
	УКУПНО	60

Изборни предмет 1		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Пословна комуникација	2	7
Пословна статистика	2	7

Друга година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент услуга	3	8
Стратегијски менаџмент	3	8
Енглески језик 2	3	7
Изборни предмет 2	3	7
Менаџмент у туризму	4	7
Менаџмент у хотелијерству	4	7
Маркетинг менаџмент	4	8
Изборни предмет 3	4	7
Семинарски рад 1 са праксом	4	1
	УКУПНО	60

Изборни предмет 2		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Финансијски менаџмент	3	7
Пословна култура и етика	3	7

Изборни предмет 3		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Туризам и животна средина	4	7
Менаџмент туристичким превозом	4	7

Трећа година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент туристичких десинација	5	7
Истраживање туристичког тржишта	5	8
Енглески језик 3	5	7
Изборни предмет 4	5	8
Менаџмент туристичких агенција и организатора путовања	6	7
Менаџмент храном и пићем	6	8
Основи здравственог туризма	6	7
Изборни предмет 5	6	7
Семинарски рад 2 са праксом	6	1
	УКУПНО	60

Изборни предмет 4		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент људским ресурсима	5	8
Менаџмент квалитетом	5	8

Изборни предмет 5		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент смештајним капацитетима	6	7
Међународно хотелијерство и туризам	6	7

Четврта година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Информационе и комуникационе технологије у хотелијерству и туризму	7	8
Туристичко право	7	8
Енглески језик 4	7	7
Изборни предмет 6	7	8
Туризам посебних интересовања	8	8
Менаџмент хотелским објектом	8	8
Изборни предмет 7	8	8
Завршни рад са праксом	8	5
	УКУПНО	60

Изборни предмет 6		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Потрошачко право	7	8
Бренд менаџмент	7	8

Изборни предмет 7		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Пословни туризам	8	8
Национална економија	8	8

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Табела 7. Студијски програм Здравствени туризам

Прва година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Основи економије	1	8
Пословна математика	1	8
Пословна информатика	1	7
Енглески језик 1	1	7
Основе хотелијерства и туризма	2	8
Предузетништво и менаџмент	2	7
Рачуноводство	2	8
Пословна статистика	2	7
	УКУПНО	60

Друга година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент услуга	3	8
Систем здравствене заштите	3	7
Енглески језик 2	3	7
Изборни предмет 1	3	7
Менаџмент у туризму	4	7
Основи здравственог туризма	4	7
Маркетинг менаџмент	4	8
Семинарски рад 1 са праксом	4	1
Изборни предмет 2	4	8
	УКУПНО	60

Изборни предмет 1		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Пословна култура и етика	3	7
Међународно хотелијерство и туризам	3	7
Екоменаџмент	3	7

Изборни предмет 2		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Туристичко право	4	8
Национална економија	4	8

Трећа година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Промоција здравља и превенција болести	5	7
Истраживање туристичког тржишта	5	8
Енглески језик 3	5	7
Изборни предмет 3	5	8
Хигијена	6	7
Бањски туризам	6	8
Безбедност и квалитет хране	6	7
Семинарски рад 2 са праксом	6	1
Изборни предмет 4	6	7
	УКУПНО	60

Изборни предмет 3		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент људским ресурсима	5	8
Екотуризам и заштита природе	5	8

Изборни предмет 4		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент у хотелијерству	6	7
Менаџмент туристичких дестинација	6	7

Четврта година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Велнес и медицински туризам	7	8
Физикална медицина и рехабилитација	7	7
Енглески језик 4	7	7
Изборни предмет 5	7	8
Изборни предмет 6	8	8
Финансијска економија и осигурање	8	7
Културни туризам	8	8
Изборни предмет 7	8	7
	УКУПНО	60

Изборни предмет 5		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Информационе и комуникационе технологије у хотелијерству и туризму	7	8
Бренд менаџмент	7	8

Изборни предмет 6		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Рехабилитација у спорту и рекреација	8	8
Исхрана	8	8

Изборни предмет 7		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент смештајним капацитетима	8	7
Менаџмент туристичких агенција и организатора путовања	8	7

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Табела 8. Студијски програм Гастрономски менаџмент

Прва година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Основи гастрономије	1	8
Основи економије	1	8
Управљање природним ресурсима	1	7
Енглески језик 1	1	7
Основе хотелијерства и туризма	2	8
Исхрана	2	8
Рачуноводство	2	8
Изборни предмет 1	2	7
	УКУПНО	61

Изборни предмет 1		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Предузетништво и менаџмент	2	7
Пословна етика и комуницирање	2	7

Друга година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Безбедност и квалитет хране	3	8
Технологија хране и пића	3	7
Енглески језик 2	3	7
Изборни предмет 2	3	8
Теорија трошкова и калкулације	4	7
Ресторатерски менаџмент	4	7
Принципи производње здравствено безбедне хране	4	8
Семинарски рад 1 са праксом	4	1
Изборни предмет 3	4	7
	УКУПНО	60

Изборни предмет 2		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент у туризму	3	8
Менаџмент у хотелијерству	3	8
Пословна информатика	3	8

Изборни предмет 3		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Финансијски менаџмент	4	7
Међународно хотелијерство и туризам	4	7

Трећа година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Исхрана у превенцији и терапији болести	5	7
Привредно право	5	8
Енглески језик 3	5	7
Изборни предмет 4	5	8
Гастрономски производи	6	7
Менаџмент храном и пићем	6	8
Креативна гастрономија	6	7
Изборни предмет 5	6	7
Семинарски рад 2 са праксом	6	1
	УКУПНО	60

Изборни предмет 4		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Менаџмент услуга	5	8
Менаџмент људским ресурсима	5	8

Изборни предмет 5		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Хигијена	6	7
Основи здравственог туризма	6	7

Четврта година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Маркетинг у туризму	7	8
Еногастрономија	7	7
Енглески језик 4	7	7
Изборни предмет 6	7	8
Националне гастрономије	8	7
Култура исхране	8	7
Сервис хране и пића	8	8
Изборни предмет 7	8	8
	УКУПНО	60

Изборни предмет 6		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Истраживање туристичког тржишта	7	8
Управљање пројектима у хотелијерству	7	8

Изборни предмет 7		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Бренд менаџмент	8	8
Културни туризам	8	8
Пословни туризам	8	8

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Студент који је одслушао, положио све предмете дате студијским програмом и одбранио завршни рад стиче стручни назив: дипломирани менаџер.

Уверењем о акредитацији број 612-00-00656/2012-04 од 14. јуна 2013. године, које је издато од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије,

акредитована су и два студијска програма на мастер академским студијама (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

- Менаџмент у хотелијерству, и
- Менаџмент у туризму.

Факултет на ова два смера уписује по 30 студената.

На основу Уверења, број 612-00-00638/2015-06 од 15. јануара 2016. године, Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије акредитован је студијски програм мастер академских студија *Здравствени туризам.* Факултет на овом студијском програму уписује укупно 25 студената (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Завршетком ових студијских програма, студенти стичу шира знања и вештине у области туристичке привреде, која их чине способним да индивидуално и као члан тима решавају конкретне проблеме у области јавних служби које су основане за обављање ових делатности, туристичких агенција, у органима државне управе и локалне самоуправе и другим организацијама којима су туризам и хотелијерство основна или претежна делатност. Такође, студије пружају добру основу за наставак стручног и научног усавршавања и за проширивање софистицираних знања у свим областима туризма и хотелијерства (Студија о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи, 2010. године).

Мастер академске студије трају једну годину, односно два семестра. Обим студија износи 60 ЕСПБ бодова. Сваки студијски програм се састоји од три обавезна и два изборна предмета. Листа предмета на мастер академским студијама дата је у наредним табелама.

Табела 9. Менаџмент у хотелијерству

Прва година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Методологија научно-истраживачког рада	1	8
Менаџмент ланцима снабдевања у хотелијерству и туризму	1	8
Кризни менаџмент у хотелијерству и туризму	1	8
Изборни предмет 1	1	8
Студијско истраживачки рад	2	
Дипломски Мастер рад	2	20
Изборни предмет 2	2	8
	УКУПНО	60

Изборни предмет 1		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
МСП и кластери у хотелијерству и туризму	1	8
Савремене тенденције у хотелијерству и туризму	1	8

Изборни предмет 2		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Контрола и ревизија хотелског пословања	2	8
Менаџмент инвестицијама у хотелијерству	2	8

Табела 10. Менаџмент у туризму

Прва година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Методологија научно-истраживачког рада	1	8
Савремене тенденције у хотелијерству и туризму	1	8
Бањски, здравствени и спортско-рекреативни туризам	1	8
Изборни предмет 1	1	8
Студијско истраживачки рад	2	
Дипломски Мастер рад	2	20
Изборни предмет 2	2	8
	УКУПНО	60

Изборни предмет 1		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
МСП и кластери у хотелијерству и туризму	1	8
Кризни менаџмент у хотелијерству и туризму	1	8

Изборни предмет 2		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Рурални туризам	2	8
Рехабилитација и физикална терапија	2	8

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Табела 11. Здравствени туризам

Прва година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Методологија научно-истраживачког рада	1	8
Облици и трендови здравственог туризма	1	8
Дестинације здравственог туризма	1	8
Изборни предмет 1	1	8
Изборни предмет 2	2	8
Студијско истраживачки рад	2	
Завршни рад	2	20
	УКУПНО	60

Изборни предмет 1		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Управљање односима са корисницима здравствених услуга	1	8
Финансијски менаџмент здравствених услуга	1	8

Изборни предмет 2		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Туризам и одрживи развој	2	8
Балнеоклиматологија	2	8

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Студент који је одслушао и положио све предмете предвиђене студијским програмом и одбранио мастер рад стиче академски назив: мастер менаџер.

На Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи докторске студије се реализују на једном студијском програму: Менаџмент у хотелијерству и туризму, акредитованом на основу Уверења број 612-00-00709/2016-06 (од 14. октобра 2016. године). Уверењем о акредитацији одобрен је упис 10 самофинансирајућих студената (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Докторске студије трају три године, односно шест семестара. Обим студија износи 180 ЕСПБ бодова, од чега се 60 ЕСПБ бодова стиче полагањем изборних предмета, док се 120 ЕСПБ поена стиче истраживачким радом из области везане за докторску дисертацију, израдом и одбраном докторске дисертације (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Одбраном докторске дисертације, докторанд стиче научни назив: доктор наука Менаџмент и бизнис.

Студијски програми конципирани су по узору на водеће европске факултете из области туристичког и хотелијерског менаџмента, при чему су коришћена и досадашња искуства у нашој земљи. Предавања, вежбе и стручна пракса су осмишљени тако да омогућавају формирање високообразованих кадрова који могу да буду компетентни и конкурентни у савременом пословном окружењу. Програми су усклађени са Законом о високом образовању и принципима Болоњске декларације увођењем европског система преношења бодова ECTS (*European Credit*

Transfer System), савременог начина организовања наставе и система евалуације рада предавача. Користећи искуства најпознатијих универзитетских институција у земљи и иностранству сви предмети организовани су као једносеместрални (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Табела 12. Докторске академске студије

Прва година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Методологија научно-истраживачког рада	1	15
Економска политика и планирање у туризму	1	15
Интелигентни информациони системи	1	15
Саобраћајно право у туризму	1	15
Проблеми и перспективе савременог развоја туризма	1	15
Туризам и простор	1	15
Маркетинг одрживог развоја	2	15
Нематеријално културно наслеђе	2	15
Културни туризам и креативне индустрије	2	15
Менаџмент туристичким ресурсима путем ГИС-а	2	15
Развој и перспективе здравственог туризма	2	15
Организација и управљање програмом здравственог туризма у здравственим установама	2	15
	УКУПНО	60

Друга година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Маркетинг менаџмент туристичке дестинације	3	15
Менаџмент природних ресурса	3	15
Глобализација и интеркултурални менаџмент	3	15
Управљање људским ресурсима у туризму	3	15
Туризам догађаја	3	15
Брендирање у туризму и хотелијерству	3	15
Припрема за пријаву и пријава докторске дисетације: Одбрана Предлога докторске дисертације	4	20
Истраживање, публиковање; Први докторски колоквијум	4	10
	УКУПНО	60

Трећа година		
Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Израда докторске дисертације	5	20
Истраживање, публиковање; Други докторски колоквијум	5	10
Завршетак рада на докторској дисертацији и припрема одбране	6	20
Истраживање и публиковање рада за дисертацију	6	10
	УКУПНО	60

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Факултет је, на основу Одлуке Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 660-01-00012/36 од 12. јануара 2016. године, а у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности и Правилником о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације института, интегрисаних универзитета, факултета и центара изузетних вредности, акредитован за реализацију научноистраживачке делатности у области друштвених наука – менаџмент, бизнис, хотелијерство и туризам (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

У протеклом периоду, Факултет је учествовао у укупно 13 домаћих и 6 међународних пројеката.

Од свог оснивања, Факултет је успоставио сарадњу са бројним предузећима из области хотелијерства и туризма и сродних делатности (Табела 13). Факултет је основао Клуб пријатеља који окупља хотеле, ресторане, мотеле, етно села, сеоска туристичка домаћинства, туристичке агенције, туристичке организације, винарије, приватне компаније, удружења и остале привредне и непривредне субјекте у циљу промовисања активности везаних за хотелијерство и туризам, као и повезивање студената Факултета са угоститељско-туристичким сектором и другим привредним

гранама везаним за туризам у земљи и иностранству. Кроз овакву врсту сарадње, студентима Факултета пружена је прилика да стручну праксу реализују у земљи и иностранству (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Табела 13. Партнери Факултета

Хотели

Хотел Извор, Аранђеловац
Хотел Слобода, Шабац
Хотел Holiday Inn, Београд
Хотел Москва, Београд
MK Mountain Resort, Копаоник
Хотел Сребрна лисица, Копаоник
Хотел Краљеви Чардаци, Копаоник
Хотел Ртањ, Копаоник
Апарт хотел Foka Spa, Брзеће
Solaris Resort, Врњачка Бања
Меркур, Врњачка Бања
Хотел Славија LUX, Београд
Хотел Best Western Шумадија, Београд
Хотел Life Design, Београд
Хотел Зира, Београд
Хотел Hill, Јагодина
Хотел Шумарице, Крагујевац
Хотел Београд, Чачак
Хотел Нишки цвет, Ниш
Хотел Tami Residence, Ниш
Хотел Даби, Крушевац
Хотел Голф, Крушевац
Хотел Ботика, Краљево
Хотел Crystal, Краљево
Хотел Петрус, Параћин
Хотел Conte Пераст, Црна Гора
Гарни хотел Краљ, Врњачка Бања
Јат-апартмани, Копаоник
IN Club, Врњачка Бања
Специјална болница за рехабилитацију Бањица, Сокобања
Sunny Hill Spa Resort, Врњачка Бања
Вила Мињон, Врњачка Бања
Хотел Александар, Врњачка Бања
Вила Сплендор, Врњачка Бања
Специјална болница за рехабилитацију, Пролом Бања
Вила Динчић, Сребрно језеро
Хотел Еуро Гај, Равни Гај
Хотел Симпо Пржар, Врање
Хотел Србија ТИС, Зајечар
Гарни хотел Хамбург, Зајечар
Хотел Даница, Врњачка Бања
Преноћиште Зоне, Нишка Бања
Orbis Design Hotel & Spa, Параћин
Courtyard by Marriott, Београд
Хотел Zepter, Врњачка Бања
Belgrade Art Hotel, Београд
Хотел Premier Aqua и Етно комплекс Врдничка кула, Врдник

Авио компаније

Air Serbia

Туристичке агенције

Туристичка агенција SPA Travel & Service
Туристичка агенција Atlantic
Туристичка агенција Prestige Plus Tours
Туристичка агенција Jimmy Tours
Туристичка агенција Eurosun
Туристичка агенција Omega Tours
Туристичка агенција Holiday
Туристичка агенција Petra Travel
Туристичка агенција Happy travel
Туристичка агенција МГ Агент Краљево
Туристичка агенција Euroholiday
Туристичка агенција Hit Tours
Туристичка агенција Charm Travel
Туристичка агенција Успех
Туристичка агенција Stephanos Travel
Туристичка агенција Fibula Air Travel

Туристичке организације

Туристичка организација Србије
Туристичка организација Београда
Туристичка организација Врњачке Бање
Градска туристичка организација Крагујевац
Туристичка организација града Крушевца
Туристичка организација општине Рашка
Туристичка организација Чачка
Туристичка организација општине Параћин
Туристичка организација општине Трстеник
Туристичка организација Бољевац
Јавно предузеће Смедеревска тврђава Смедерево
Туристичка организација Ниш
Туристичка организација Сокобања
Туристичка организација Голубац
Туристичка организација Краљева
Туристичка организација општине Брус
Туристичка организација Лесковца
Туристичка организација Куршумлија

Манифестације

Lovefest
Врњачки Карневал

Компаније

Ayusa
Job Trust
Work and Travel USA
Jobs4Hotels
SNAP агенција
SAVATH Hospitality Management

Удружења

AIESEC

Етно села

Етно село Гостољубље
Етно село Голијски конаци
Ивањички конаци Ивањица
Етно-домаћинство Шеклер Рудно

Винарије

Винарија ПИК Опленац
Винарија Грабак Врњачка Бања

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Захваљујући бројним пословним партнерима и одличној сарадњи са њима, Факултет од свог оснивања успешно реализује и студентску стручну праксу која омогућава студентима стицање практичних искустава у оквиру хотелско-туристичке делатности. Пракса има за циљ да унапреди способност студента за успешну примену стручних и научних сазнања и метода у различитим практичним ситуацијама, као и да допринесе интензивнијем повезивању теорије и праксе. Стручна пракса се реализује у земљи и иностранству, по упису у одговарајући семестар (четврти, шести и осми), у следећим сегментима хотелско-туристичке делатности: хотелским предузећима, туристичким агенцијама, туристичким организацијама, саобраћајним предузећима (авио компаније, железница, аутобуски превозници, rent-a-car), етно селима, винаријама. Трајање стручне праксе је најмање 30 дана. Студенти стручну праксу обављају у терминима када се не одржава настава на Факултету: у јуну, јулу, августу или септембру месецу. Ангажовање студената у току стручне праксе може бити неплаћено и плаћено од стране организације у којој се обавља стручна пракса (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Слика 48. Студенти Факултета током обављања стручне праксе

Приликом обављања стручне праксе, студенти Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, показали су одличне резултате на свим пословним позицијама, о чему сведоче и бројне похвале пристигле од стране ментора.

Хотел Извор Аранђеловац

Poštovana Snežana,

Pre svega želela bih u ime hotela da Vam se zahvalim na divnoj saradnji i ove godine. Što se tiče studenata koji su boravili tokom jula i avgusta, imamo samo reči hvale. Tačnije kolege iz svakog sektora pojedinačno gde su obavljali dužnosti su jako zadovoljni kako njihovim radom tako i interesovanjem i željom da što više nauče. Dosta njih je izrazilo želju da se dobrovoljno vrati ukoliko uskladi obaveze na fakultetu, što mi naravno podržavamo. Otvoreni smo takođe bili za sve sugestije i sumiranjem utisaka iz njihovog ugla, i došli smo do zaključka da shodno obimu posla studenti su jako puno naučili, a i sami sebe donekle prepoznali, tačnije za šta su najviše zainteresovani. Većini je najviše zanimljiv sektor Wellness&Spa u šta i ne sumnjamo s obzirom na to da su imali jako malo iskustva u tom segmentu pa im je nekako to najviše privlačilo pažnju.

Dosta su zadovoljni i menadžeri sektora koji su u nekim trenucima i njima prepuštali određeni deo posla što samo govori o uzajamnom poverenju koji su stekli. Jako nam je drago što smo i ove godine sa uspehom priuštili novim studentima šansu da nauče i usmere svoja znanja.

Zahvaljujemo Vam se još jednom na divnoj saradnji i radujemo se narednoj godini i novim generacijama. Srdačan pozdrav,

Tamara Milojević
Event Manager
Hotel Izvor Aranđelovac

Хотел Сребрна лисица Копаоник

Поштована професорка Снежана,

надам се да сте добро и да сте већ обавили уобичајене припреме за нову школску годину. И ми управо приводимо крају радове везане за инвестиционо одржавање и, наравно, радимо. То је уједно разлог што вам се тек сада обраћам у вези летошње праксе студената вашег Факултета коју су обављали у хотелу "Сребрна лисица" на Копаонику.

До сада нисмо имали таквог искуства, то да студенти долазе у наш хотел на праксу, али, управо захваљујући студентима вашег Факултета, убудуће ће вам врата нашег хотела бити широм отворена. Зашто? Зато што су, благо речено, оставили предиван утисак. Како на запослене у нашем хотелу, тако и на његов менаџмент.

Одмах нам је пало у очи да су сви дошли спремни на праксу, дакле, са одговарајућом радном одећом, санитарним књижицама и добром вољом за рад. А радили су на пословима у рецепцији, кухињи, ресторану и пословима хотелског домаћинства. Нико, баш нико се није побунио на обим посла, а у нашем хотелу се озбиљно и професионално ради. Радили су, дакле, исто што и запослени и добро осетили шта подразумева рад у малом хотелу, будући да имамо свега 34 апартмана и девет двокреветних соба.

Уочили смо да су дошли и са добрим претходним знањем стеченим на предавањима али и на ранијој пракси. Својим изгледом, одмереношћу у опхођењу са хотелским гостима, ангажовањем на повереним радним задацима, жељом за новим сазнањима, изузетно коректним односом према колегама, заиста су нас све освојили и, рекох, широм отворили врата нашег хотела својим млађим колегама.

Од дванаест студената вашег Факултета који су летос били на пракси у нашем хотелу, за најмање једанаест би могло да се каже да одговарају свим нашим стандардима приликом запошљавања. На жалост, наш капацитет је сувише мали за толики број нових колега, што не значи да о некима нећемо и надаље повести рачуна, пратити њихово напредовање на факултету и размислити о евентуалном пријему у радни однос. Сигуран сам, имајући у виду претходно речено, да ће и сви остали након завршетка студија наћи одговарајуће радном место и исказати несумњиве властите квалитете.

Поштована професорка Снежана, Вашим студентима као и Вашем факултету и Вама лично, менаџмент и сви запослени у хотелу "Сребрна лисица", желимо даље успехе у раду и још бољу сарадњу са привредним организацијама којима недостају млади стручњаци управо профила ваших студената а од којих ваља очекивати да једнога дана учине онај велики корак у нашем туризму који сви заједно одавно очекујемо и нашу земљу сврстају у сам врх међународних туристичких дестинација.

Срдачан поздрав,
Зоран Станишић, директор
Хотел "Сребрна лисица" Копаоник

У циљу остваривања међународне сарадње на научним и истраживачким пројектима, наставним програмима и размени студената, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи потписао је уговоре о пословној сарадњи са Факултетом за бизнис и

туризам Будва, Факултетом за менаџмент у туризму и угоститељству из Опатије, Факултетом за туристичке студије из Порторожа, Факултетом за туризам и бизнис логистику из Штипа, Факултетом за туризам и хотелијерство из Бања Луке и Veleučilištem s pravom javnosti Baltazar Zaprešić из Хрватске (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Слика 49. Потписивање сарадње са Факултетом за туризам и хотелијерство, Бања Лука (лево) и Veleučilištem s pravom javnosti Baltazar Zaprešić, Хрватска (десно)

Факултет је активни учесник Еразмус+ и Темпус пројеката, кроз које се реализује мобилност и размена наставног особља и студената. Овакви пројекти представљају прилику за интернационализацију и промоцију Факултета, усвајање нових знања и добре праксе, унапређење сарадње и укључивање у нове пројекте (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Слика 50. Студентска мобилност у Клужу, Румунија (лево) и посета делегације University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj-Napoca – Румунија (десно)

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи организатор је Међународне конференција "Туризам у функцији развоја Републике Србије". Конференција се одржава сваке године, почев од 2016. године. Циљ конференције је размена идеја и искустава учесника из земље и иностранства, успостављање сарадње са другим институцијама, анализа примене добре праксе, а све у циљу проналажења најбољег правца у коме треба да се у будућности развија туризам у Србији (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Свака појединачна конференција имала је посебну тему (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

Први међународни научни скуп Туризам у функцији развоја Републике Србије

Тема: Бањски туризам у Србији и искуства других земаља

Одржан: од 2. до 4. јуна 2016. године

Други међународни научни скуп Туризам у функцији развоја Републике Србије

Тема: Туристички производ као фактор конкурентности привреде Србије и искуства других земаља

Одржан: од 1. до 3. јуна 2017. године

Трећи међународни научни скуп Туризам у функцији развоја Републике Србије

Тема: Туризам у ери дигиталне трансформације

Одржан: од 31. маја до 2. јуна 2018. године

Четврти међународни научни скуп Туризам у функцији развоја Републике Србије

Тема: Туризам као покретач запошљавања

Одржан: од 30. маја до 1. јуна 2019. године

Слика 51. Међународни научни скуп Туризам у функцији развоја Републике Србије

Од оснивања факултета па до данас наставници и сарадници Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи су објавили укупно 49 публикација (зборници, часописи, уџбеници, и монографије) (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи).

Зборници

1. Бањски туризам у Србији и искуства других земаља (2016) – Тематски зборник 1, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-10-0.
2. Бањски туризам у Србији и искуства других земаља (2016) – Тематски зборник 2, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-11-7.
3. Туристички производ као фактор конкурентности привреде Србије и искуства других земаља (2017) – Тематски зборник 1, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-22-3.

4. Туристички производ као фактор конкурентности привреде Србије и искуства других земаља (2017) – Тематски зборник 2, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-23-0.
5. Туризам у ери дигиталне трансформације (2018) – Тематски зборник 1, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-30-8.
6. Туризам у ери дигиталне трансформације (2018) – Тематски зборник 2, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-31-5.
7. Туризам као покретач запошљавања (2019) – Тематски зборник 1, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-38-4.
8. Туризам као покретач запошљавања (2019) – Тематски зборник 2, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-39-1.

Часопис

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, од 2013. године публикује научни часопис под називом "Hotel and Tourism Management" односно "Менаџмент у хотелијерству и туризму". Часопис излази два пута годишње, у јуну и децембру, а објављује научне и стручне радове на енглеском језику (од 2019. године). Часопис тематски покрива ужу научну област менаџмента у хотелијерству и туризму, док су научне дисциплине које покрива: менаџмент и пословање, информациони системи, одрживи развој и екологија.

Слика 52. Часопис ХиТ Менаџмент

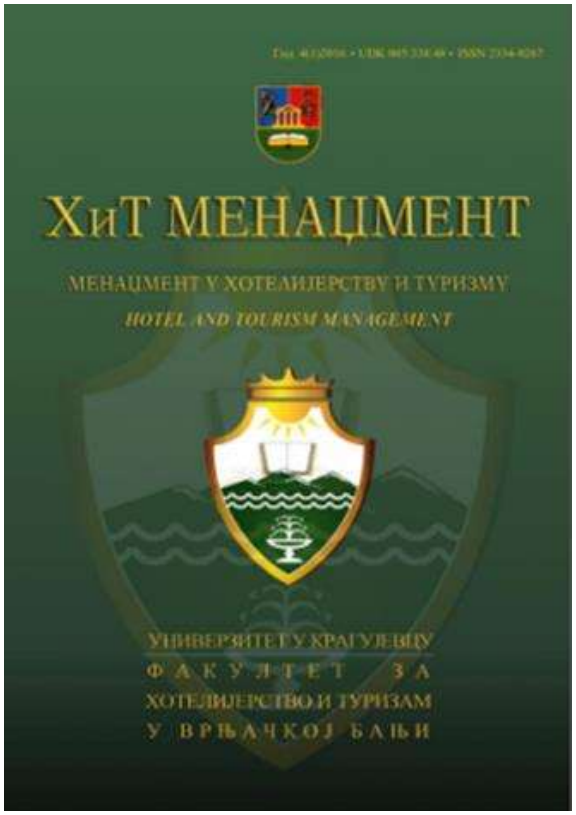

Уџбеници

Табела 14. Списак уџбеника

Ред. број	**Аутор / Аутори**	**Назив издања, година издања**
1.	Ана Ланговић Милићевић	Стратегијски менаџмент и интеркултуралност, 2014
2.	Данко Милашиновић	Основе пословне информатике, 2014
3.	Радослав Сенић, Владимир Сенић	Маркетинг менаџмент у туризму, 2014
4.	Драгана Пешић, Александра Р адовановић, Ивана Маринковић	Енглески језик 1, 2015
5.	Радослав Сенић, Владимир Сенић	Кризни менаџмент у туризму, 2015
6.	Небојша Павловић, Јелена Крстић	Предузетништво и менаџмент, 2016
7.	Драгана Гњатовић	Основи економије, 2016
8.	Радослав Сенић, Владимир Сенић	Маркетинг менаџмент у туризму, 2016
9.	Данко Милашиновић	Увод у информационе технологије, 2016
10.	Драган Вујисић, Андреј Мићовић	Туристичко право, 2016
11.	Небојша Павловић	Пословна култура и етика, 2016
12.	Драго Цвијановић	Маркетинг у туризму, 2016
13.	Јелена Радовић-Стојановић	Пословна Статистика, 2017
14.	Снежана Милићевић, Снежана Штетић	Менаџмент у туризму, 2017
15.	Драго Цвијановић, Павло Ружић	Рурални туризам, 2017
16.	Бошко Војновић, Драго Цвијановић	Менаџмент гастрономије и ресторатерства, 2017
17.	Александра Радовановић, Драгана Пешић	Енглески језик, 2018
18.	Миодраг Мићовић, Андреј Мићовић	Потрошачко право, 2018
19.	Драгана Гњатовић, Миљан Лековић	Национална економија, 2019

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Монографије

Табела 15. Списак монографија

Ред. број	Аутор / Аутори	Назив издања, година издања
1.	Снежана Милићевић	Од традиционалних бањских лечилишта до дестинација здравственог туризма, 2015
2.	Сандра Живановић	Облици и трендови здравственог туризма, 2015
3.	Драго Цвијановић, Светлана Игњатијевић, Иван Милојевић, Бранко Михаиловић	Потенцијали Србије у међународним оквирима – Значај пољопривреде и здравственог туризма, 2016
4.	Марија Мандарић	Стратегијски бренд менаџмент, 2016
5.	Смиљка Исаковић	Уметничке праксе у контексту културног туризма, 2016
6.	Јадранка Делић, Драго Цвијановић, Ристо Прентовић	Утицај ловног туризма на заштићена подручја, 2017
7.	Дарко Димитровски	Управљање одрживим развојем у конгресном туризму, 2018
8.	Драго Цвијановић, Југослав Аничић, Светлана Вукотић	Предузетништво младих жена у Србији - Туризам као изазов, 2018
9.	Марија Костић, Снежана Милићевић	Екоменаџмент туристичке дестинације, 2018

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Факултет за хотелијерсто и туризам у Врњачкој Бањи је и добитник престижних награда, међу којима се посебно издвајају:

- Повеља Капетан Миша Анастасијевић додељена је Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи за квалитет образовања, 2012. године
- Плакета са златним амблемом због континуираног развоја академске и научне мисли у Врњачкој Бањи, као и улагања у развој туристичких посленика у Врњачкој Бањи – додељена 2016. године од стране општине Врњачка Бања;
- Диплома са великом златном медаљом – додељена у оквиру 12. Међународног сајма образовања "Путокази", за 2017. годину;
- Повеља Капетан Миша Анастасијевић додељена проф. др Драгу Цвијановићу, декану Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи за висок ниво образовања и афирмацију хотелијерства и туризма, 2018. године;
- Диплома са великом златном медаљом – додељена у оквиру 13. Међународног сајма образовања "Путокази", за 2018. годину;
- Диплома са посебним признањем – додељена проф. др Драгу Цвијановићу, у оквиру 13. Међународног сајма образовања "Путокази", за посебан допринос унапређењу образовања у области туризма и угоститељства за 2018. годину;

- Признање за успешну вишегодишњу сарадњу и допринос развоју хотелске и ресторатерске индустрије Србије – додељена од стране Удружење хотелијера и ресторатера Србије (HORES), за 2018. годину;
- Повеља за немерљиву дугогодишњу помоћ и подршку у реализацији манифестације "Златне нити", додељена проф. др Драгу Цвијановићу, декану Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи;
- Диплома са великом златном медаљом – додељена у оквиру 14. Међународног сајма образовања "Путокази", за 2019. годину.
- Плакета Широко срце – додељена од стране Црвеног крста Србије, у знак признања за постигнуте изузетне резултате на омасовљавању добровољног давалаштва крви у 2018/19. години.

Слика 53. Додела награда декану факултета проф. др Драгу Цвијановићу

Такође и студенти Факултета за хотелијерство и туризам остварују успешне резултате и у другим областима о чему сведоче бројне награде у земљи и иностранству. Неке од најпрестижнијих награда су:

- Студенти Факултета (мушка екипа), треће место у рукомету 2017. године, на Купу ректора у Јагодини.
- Никола Глигоријевић, две златне медаље на Међународном такмичењу у карвингу - уметношћу резбарења воћа и поврћа у Габрову у Бугарској;
- Тамара Гроздановић, прво место на Мини олимпијади "Рачуноводство 2019" у Бања Луци;
- Кристина Радосављевић, друго место на Мини олимпијади "Рачуноводство 2019" у Бања Луци;
- Студенти Факултета (мушка екипа), треће место у рукомету 2019. године, на Купу ректора у Чачку;
- Студенти Факултета (женска екипа), треће место у шаху 2019. године, на Купу ректора у Чачку.
- Никола Глигоријевић и Алекса Петровић - златна и сребрна медаља на Међународном такмичењу у кулинарству "Гастро куп Србија", у дисциплини "карвинг уживо" резбарање воћа и поврћа на задату тему, 2019. година

6.2.1 Студенти Факултета у бројкама

Табела 16. Број студената, основне академске студије

Школска година	УПИСАНО У ПРВУ ГОДИНУ ОАС			Укупан број студената	Број студената који су дипломирали	Број исписаних студената
	Хотелијерство и туризам	Здравствени туризам	Гастрономски менаџмент			
2011/2012	100	/	/	100	0	8
2012/2013	100	/	/	179	0	16
2013/2014	100	/	/	273	0	9
2014/2015	100	/	/	351	2	13
2015/2016	100	/	/	422	49	7
2016/2017	100	50	/	511	59	31
2017/2018	100	40	/	524	77	25

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Табела 17. Број студената, мастер академске студије

Школска година	УПИСАНО У ПРВУ ГОДИНУ МАС			Укупан број студената	Број студената који су дипломирали	Број исписаних студената
	Менаџмент у хотелијерству	Менаџмент у туризму	Здравствени туризам			
2015/2016	9	28	/	37	1	0
2016/2017	10	10	25	58	21	1
2017/2018	10	30	7	64	38	3

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Табела 18. Број студената, докторске академске студије

Школска година	УПИСАНО У ПРВУ ГОДИНУ ДАС	Укупан број студената	Број студената који су дипломирали	Број исписаних студената
	Менаџмент у хотелијерству и туризму			
2016/2017	10	10	0	0
2017/2018	10	20	0	0

Извор: Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

6.2.2 Радници Факултета

Списак запослених на Факултету за хотелијерству и туризам у Врњачкој Бањи од 2011. до 2019. године (Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи):

Наставно особље: Милица Жаревац*; Марија Лакићевић; Милош Маринковић*; Марија Костић; Немања Пантић; Миљан Лековић; Андреј Мићовић; Драгана (Недељковић) Пешић; Милена Подовац; Еља Ељвира Гордон*; Снежана Милићевић;

* Нису више радници Факултета.

Весна Миловановић; Марија Мандарић; Дејан Секулић; Јасмина (Лукић) Огњановић; Соња Милутиновић; Милица (Петровић) Луковић; Невена Васовић; Данко Милашиновић; Јасмина Душтинац*; Викторија Артиновић*; Драгана Гњатовић; Сандра Живановић; Владимир Сенић; Александра (Станковић) Митровић; Радослав Сенић*; Дарко Димитровски; Ђорђе Ђукић*; Небојша Павловић; Александра Радовановић; Ана Ланговић-Милићевић; Смиљка Исаковић*; Зоран Срзентић; Марија Чукановић-Каравидић*; Милисав Стефановић*; Миодраг Златковић*; Бојана Јокић*; Јелена Петровић*; Братислав Станковић*; Наталија Богдановић*; Тања Станишић; Драго Цвијановић; Владимир Крагуљац; Невена Манојловић; Јованка Калаба; Златко Ланговић; Данијела Дуркалић; Наташа Ђорђевић; Марко Милашиновић; Јован Нићифоровић.

Истраживачи-приправници на пројекту: Маријана Сеочанац; Ирена Челић; Милица Поповић.

Ненаставно особље: Иван Симоновић; Драгана Жупац; Никола Милуновић*; Саша Ђуровић; Марија Петковић*; Лидија Ђукић; Ана (Бошковић) Грачанац; Гордана Сеочанац*; Драгана Ђуровић; Марија Стефановић; Радован Крљар; Јелена Петровић; Александар Весић; Нина Раденковић*; Весна (Бабић) Томић; Јелица Вунић*; Тијана (Стаменић) Алексић; Александар Митровић; Душан Милићевић; Гордана Крстић; Марко Стајић.

У допунски раду на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи ангажовани су:

проф. др Бранислав Поповић, др Милица Васиљевић Благојевић, проф. др Милица Вујичић, Оливера Мијатовић, др Снежана Кнежевић, др Радмила Пауновић Штајн, проф. др Стево Јаношевић, мр Наташа Павловић, др Јелена Петровић, др Јелена Радовић - Стојановић, мр Наташа Павловић, др Александра Јуришић - Шкевин, проф. др Нела Ђоновић, др Бранко Михаиловић, проф. др Владан Павловић, проф. др Сања Коцић, Наталија Богдановић, проф. др Миладин Стефановић, др Ненада Иванишевића, др Пера Петровић, проф. др Ана Ланговић Милићевић, проф. др Снежана Штетић, проф. др Бошко Војновић, проф. др Драган Васиљевић, проф. др Горица Цвијановић, проф. др Бојан Крстић, др Сњежана Гагић, проф. др Симона Мартиноска, проф. др Васа Цуцулески, др Александра Шарковић, проф. др Нела Ђоновић, Невена Петровић, Петар Грацун.

Гостујући предавач проф. др Васа Цуцулески, редовни професор Факултета за туризам и угоститељство у Охриду, Универзитета ''Св. Климент Охридски'' – Битољ, Република Македонија (2018/2019).

ЛИТЕРАТУРА

Библиографија

1. Бакић, О. (1998), Изазови менаџмента и маркетинга у глобалном окружењу, Економски факултет, Београд

2. Боровић-Димић, Ј. (2005). Трагови трајања, културно историјско наслеђе Врњачке Бање. Министарство културе Републике Србије, Завод за заштиту споменика културе Краљево и Друштво конзерватора Србије.

3. Сотировић, М. (1996). Врњачка Бања и околина од најстаријих времена до 1941. године. Народна библиотека "Др Душан Радић" Врњачка Бања.

4. Руђинчанин, Б. и Топаловић, О. (2008). Врњачка Бања на почетку 21. века. Народна библотека "Др Душан Радић", Културни центар Врњачка Бања, Врњачка Бања.

Остали извори

1. Анекс бр. 3, Уговора бр. 110-79/06склопљен између СО Врњачка Бања и Економског факултета у Крагујевцу, 2006. године

2. Белешка са састанка одржаног у Влади Републике Србије, 1999. године

3. Допис Комисије за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи бр. 291, 1998. године

4. Допис Министарства просвете са информацијом да нису у могућности да удовоље захтеву оснивача за давања сагласности на Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, јул 1998. године

5. Допис министра просвете проф. др Јове Тодоровића са информацијом о немогућности давања сагласности на Елаборат о оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, октобар 1998. године

6. Жалба под бр. 9-168/98 Влади Републике Србије због недоношења решења по захтеву број 022-05-39/98 за давање сагласности на Наставни план и програм Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи.

7. Закључак бр. 110-75/01 Општинског већа општине Врњачка Бања, 2009. године

8. Закључак са седнице Одбора Удружења за трговину и туризам Привредне Коморе Југославије, 1998. године

9. Закључак суда бр. 1754/98 о доставидодатне документације у поступку уписа Хотелијерског факултета у судски регистар, 1998. године

10. Закључак Општинског већа општине Врњачка Бања бр. 110-75/01 од 20. новембра 2009. године о потреби оснивања Факултета за хотелијерство и туризам

11. Закључак Скупштине општине Врњачка Бања бр. 9-1225/09 од 24. децембра 2009. године о потреби оснивања Факултета за хотелијерство и туризам

12. Записник са конститутивне седнице Привременог савета Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године

13. Захтев за давање сагласности на наставни план и програм Хотелијерског факултета Универзитету у Крагујевцу бр. 9-166/98, 1998. године

14. Захтев бр. 400-190/99 председника СО Врњачка Бања, господина Родољуба Џамића Министарству просвете и министру др Јови Тодоровићу за обезбеђење средстава за почетак рада Одељења Економског факултета из Београда, 1999. године

15. Захтев бр. 9/18/99/1 за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи, 1999. године

16, Захтев за упис у судски регистар Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године

17. Извод из Елабората о оснивању Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године

18. Иницијатива Скупштине Општине Врњачка Бања за оснивање Више угоститељске школе у Врњачкој Бањи, 1997. године

19. Иницијативни елаборат о друштвеној потреби и оправданости оснивања Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. године

20. Интерна документација Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

21. Информација Савету факултета, бр. 2805, 2006.

22. Концепцијске основе за оснивање одељења Економског факултета из Београда у Врњачкој Бањи, 1999. године

23. Мишљење о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998.

24. Мишљење Ректорског Колегијума Универзитета у Крагујевцу, бр. 291/3, 1998.

25. Молба Привременог савета Хотелијерског факултета Министарству просвете Републике Србије бр. 612-2/98, 1998. године

26. Молба Привременог савета Хотелијерског факултета Министарству просвете Републике Србије бр. 612-2/98 – Допуна информација о оснивању Хотелијерског факултета, 1998. године

27. Молба Републичког одбора синдиката радника угоститељства и туризма Министарству просвете Републике Србије бр. 312/2, 1998. године

28. Обавештење декана Економског факултета проф. др Слободана Малинића, о одлуци Савета Економског факултета у Крагујевцу о понуди Анекса бр. 3 на потписивање СО Врњачкој Бањи, 2006. године

29. Обавештење министру просвете др Јови Тодоровићу, 1999. године

30.20. Обраћање председник СО Врњачка Бања Родољуба Џамића и декана Економског факултета у Београду проф. др Влајка Петковића потпредседнику Владе Републике Србије, проф. др Миловану Бојићу дописом бр. 137/1, 1999.

31. Одговор на мишљење и предлоге Комисије за давање мишљења о Наставном плану и програму Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи бр. 9-168/98, 1998. године

32. Одлука Савета Економског факултета у Крагујевцу бр. 2725/4, 2006. године

33. Одлука о образовању привременог савета Хотелијерског факултета "Врњачка Бања", 1998. године

34. Одлука о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године

35. Одлука Привремног савета о наставном плану и програму, 1998. године

36. Одлука бр. 020-210/09 о активностима на регулисању статуса Одељења Економског факултета из Крагујевца у Врњачкој Бањи

37. Одлука бр. 1159/3 о прихватању Студије о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи

38. Одлука бр. 318/5 о прихватању иницијативе и потписивању Протокола о заједничким активностима на оснивању Факултета за хотелијерство и туризам

39. Одлука бр. 612-3195/2011 о оснивању Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу

40. Одлука о усвајању студијских програма на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

41. Одлука, бр. 612-3195/2011 од 21. априла 2011. године (Службени Гласник РС бр. 29/2011)

42. Писмо Председнику Владе Републике Србије - Мирку Марјановићу, 1998. године

43. Писмо проф. др Ратку Марковићу упућено од стране Родољуба Џамића, председника Привременог савета Хотелијерског факултета, 1998. године

44. Протокол о заједничким активностима на оснивању Факултета за хотелијерство и туризам закључен 16. јуна 2010. године

45. Решење Привредног суда у Краљеву, поводом Закључка бр. 1754/98, 1998. године

46. Решење Ректората Универзитета у Крагујевцу бр. 271, 1998. године

47. Решење Ректората Универзитета у Крагујевцу бр. 281/12, 1998. године

48. Решење Министарства просвете о образовању Комисије за прегледање Елабората Хотелијерског факултета У Врњачкој Бањи бр. 022-05-126/98-07 од 23.06.1998. године

49. Сагласност Друштва економиста Београда са оснивањем Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи, 1998. година

50. Сагласност Привредне коморе у Краљеву са оснивањем Хотелијерског факултета у Врњачкој Бањи бр. 126/2, 1998. година

51. Сагласност Универзитета "Браћа Карић" у Београду са оснивањем факултета, 1998. година

52. Службена белешка господина Родољуба Џамића, 1999. година

53. Службени гласник Републике Србије, (1992, 1999, 1998.)

54. Службени гласник РС број 91/06

55. Споразум бр. 1487 о партнерској пословној сарадњи у реализацији основних студија Факултета за туристички и хотелијерски менаџмент у Опатији, Свеучилишта у Ријеци и Економског факултета у Крагујевцу, Универзитета у Крагујевцу, 2004. година

56. Студија о потреби и оправданости оснивања Факултета за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу са седиштем у Врњачкој Бањи, 2010. година

57. Тужба против Министарства просвете Републике Србије, 1998. година

58. Уговор бр. 110/75 о финансирању наставних активности Економског факултета из Крагујевца у Одељењу у Врњачкој Бањи, 2001. година

59. Уговор бр. 110/75/01 о регулисању мешусобних права и обавеза СО Врњачка Бања и Еконмског факултета Универзитета у Крагујевцу, 2004. година

60. Уговор бр. 1166/1 између СО Врњачка Бања и Економског факултета Универзитета у Београду о регулисању међусобних односа у вези почетка рада одељења смер хотелијерство и туризам са седиштем у Врњачкој Бањи, 1999. година

61. Уговор о регулисању међусобних права и обавеза по основу закупа пословног простора за потребе Одељења Економског факултета у Врњачкој Бањи (бр. 110-241/05 од 30. новембра 2005. године)

62. Уговор бр. 110-38/99 од 22. септембра 1999. године

63. Уговор о оснивању Хотелијерског факултета "Врњачка Бања" у Врњачкој Бањи, 1998. године

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

378.6:640.4(497.11)"1999/2019"

ДВАДЕСЕТ година (1999-2019) високог образовања у Врњачкој Бањи : од идеје до остварења / Дарко Димитровски ... [и др.]. - Врњачка Бања : Факултет за хотелијерство и туризам Универзитета у Крагујевцу, 2019 (Пожега : Епоха). - илустр., IV, 122 стр. ; 30 cm

Тираж 200. - Стр. IV: Предговор / Драго Цвијановић. - Библиографија: стр. 119-122.

ISBN 978-86-89949-40-7

1. Димитровски, Дарко, 1978 [аутор]
а) Факултет за хотелијерство и туризам (Врњачка Бања) -- 1999-2019

COBISS.SR-ID 281072140

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ
У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

Војвођанска 5а, Врњачка Бања • 036 515.00.24 • www.hit-vb.kg.ac.rs